ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Krimi\Gulik\Gulik Robert-Zahada cinskeho hrebiku.pdb

PDB Name: Zahada cinskeho hrebiku - van G
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Záhada čínského hřebíku

Robert van Gulik

OSOBY

HLAVNÍ POSTAVY
TI Žen-ťie, náčelník v Pej-čou, okresním městě poblíž severní hranice čínské říše
CHUNG Liang, důvěrník a rádce soudce Ti a seržant soudního dvora
Ma Žung,
Ťiao Taj, } tři pomocníci soudce Ti
TAO Kan,
KUO, lékárník a soudní ohledač
paní KUO, dříve WANG, jeho žena a správkyně ženského vězení

OSOBY Z PŘÍPADU BEZHLAVÉHO TĚLA
JIE Pin, obchodník papírem
JIE Taj, jeho mladší bratr
PAN Feng, starožitník
paní PAN, rozená JIE, jeho žena
KAO, správce čtvrti, v níž došlo k zločinu

OSOBY Z PŘÍPADU PAPÍROVÉ KOČKY
Lan Tao-kuej rohovnický šampión
MĚJ Ceng, jeho hlavní pomocník

OSOBY Z PŘÍPADU ZAVRAŽDĚNÉHO PLÁTENÍKA
LU MING, plátenník, který zemřel před pěti měsíci
paní LU, rozená CEN, jeho vdova
LU Mej-lan, jejich dceruška

DALŠÍ
LIAO, starší cechu kožařů
LIAO Lien-fang, jeho ztracená dcera
ČU Ta-jüan, bohatý statkář a přední občan Pej-čou
Jü Kang, jeho tajemník, zasnoubený se slečnou Liao Lien-fang

1
NENADÁLÉ SETKÁNÍ V ZAHRADNÍM PAVILÓNU;
SOUDCE TI DOSTÁVÁ HLÁŠENÍ O HRŮZOSTRAŠNÉ VRAŽDĚ

Soudce musí odolávat zpěněným vlnám nenávisti,
klamu a pochybnosti,
přes něž vede jediný most, rovný a úzký
jak ostří rapíru.
Nikdy se nesmí zpronevěřil svému stavu, ani se
zastavil a naslouchat svému srdci,
a dbát má jen na Spravedlnost, tu hvězdu stálici,

byť vždy tak vzdálenou a chladnou.

Včera v noci jsem seděl zcela sám v zahradním pavilónu a vychutnával chladivý večerní vánek. Bylo pozdě, mé manželky už dávno odešly každá do svých pokojů.
Celý večer jsem pilně pracoval v knihovně a prohánět sluhu, který sundával podle mého přání knihy z polic a opisoval potřebné výňatky.

Jak víte, píšu ve volných chvílích příručku o zločinech a jejich odhalování za panování naší dnešní slavné dynastie Ming; k dílu chci připojit životopisy proslulých detektivů minulých dob. Teď právě zpracovávání životopis Ti Žen-ťia, vynikajícího státníka, který žil před sedmi sty lety. V první polovině své kariéry, kdy působil jako okresní náčelník na venkově, vyřešil ohromující množství záhadných zločinů, takže nyní je znám hlavně jako "soudce Ti", geniální detektiv naší slavné minulosti.

Když jsem poslal zívajícího sluhu na kutě, napsal jsem dlouhý dopis staršímu bratrovi, který pracuje daleko na severu jako hlavní tajemník prefekta v Pej-čou. Byl na toto místo jmenován před dvěma roky a tehdy zanechal svůj starý dům v sousední ulici v mé péči. Psal jsem mu o tom, co jsem se právě dozvěděl, že totiž Pej-čou bylo posledním působištěm soudce Ti jakožto náčelníka okresu, než byl jmenován do vysokého úřadu v hlavním městě. Žádal jsem proto bratra, aby mi udělal tu laskavost a prohledal tamější archív; možná že najde zajímavé údaje o zločinech, které tam soudce Ti odhalil. Věděl jsem, že udělá, co je v jeho silách, neboť jsme si vždy dobře rozuměli.

Když jsem dopis dokončil, uvědomil jsem si, že je v knihovně velice horko. Vyšel jsem do zahrady, od lotosového jezírka tam vanul chladivý větřík. Řekl jsem si, že než se vrátím dovnitř, posedím chviličku v malém pavilónu, který jsem postavil v nejvzdálenějším koutě zahrady u skupiny banánovníků. Nechtělo se mi příliš na lože, protože, abych pravdu řekl, když jsem nedávno uváděl do domácnosti třetí manželku, měl jsem doma nějaké nepříjemnosti. Má třetí choť je rozkošná a dostalo se jí rovněž dobrého vychování. Nepochopil jsem, proč má První a Druhá dáma pojaly vůči ní okamžitě nechuť a musí mi znepříjemnit každou noc, kdy jsem s ní. A tak jsem slíbil, že dnešní noc strávím v pokojích První dámy, a přiznávám, že jsem tam nijak zvlášť nepospíchal.

Seděl jsem v pohodlném bambusovém křesle, pokojně se ovíval vějířem z jeřábích per a hleděl na zahradu, koupající se v chladných paprscích stříbrného měsíce. Najednou jsem viděl, že se otevírá zadní branka. Kdo popíše mé překvapení a radost, když se v ní objevil můj starší bratr!

Vyskočil jsem a po zahradní pěšině jsem mu spěchal v ústrety.

"Co tě sem přivádí?" zvolal jsem. "Proč jsi mi nevzkázal, že se chystáš na jih?"

"Musel jsem se vydat na cestu zcela nečekaně," odpověděl bratr. "Má první myšlenka byla zastavit se u tebe. Doufám, že mi promineš tu pozdní hodinu."

Láskyplně jsem se chopil jeho paže a vedl ho do pavilónu. Všiml jsem si, že rukáv má vlhký a chladný. Když jsem ho usadil do svého křesla a sedl si proti němu na židli, začal jsem si ho starostlivě prohlížet. Zhubl, tvář měl popelavou a zdálo se mi, že oči jsou trochu vypoulené.

"Možná že to dělá to měsíční světlo," řekl jsem znepokojeně, "ale zdáš se mi nemocný. Cesta z Pej-čou byla asi velice namáhavá?"

"Skutečně byla těžká," řekl bratr klidně, "doufal jsem, že dorazím už před čtyřmi dny, ale byla velice hustá mlha." Smetl kousek zaschlého bláta z jednoduchého bílého šatu a pokračoval: "Necítím se v poslední době příliš dobře, trpím totiž pronikavými bolestmi v těchto místech" a lehkým dotekem ukázal na temeno. "Bolest vystřeluje hluboko do hlavy hned takhle za očima. A také na mě přicházejí záchvaty třasavky."

"Teplé podnebí tady v našem rodišti ti udělá dobře," těšil jsem ho, „a zítra se na tebe podívá náš starý lékař. Teď mi pověz, co je nového v Pej-čou."

Stručně povyprávěl o své práci; se svým nadřízeným, s prefektem, zřejmě dobře vychází. Ale když došlo na soukromé záležitosti, zatvářil se ustaraně. Řekl, že se jeho První dáma chová v poslední době dost divně. Její vztah k němu se změnil a on neví proč. Naznačil mi, že mezi tím a jeho náhlým odjezdem je určitá souvislost. Začal se třást, a tak jsem ho nenutil k dalším podrobnostem o věcech, které mu zřejmě působí velký zármutek.

Abych ho rozptýlil, nastolil jsem jiné téma. Vylíčil jsem, jak jsem mu před chvílí dopsal dopis, a zmínil jsem se o soudci Ti.

"Ovšem,"' řekl bratr, "v Pej-čou se vypráví strašidelný příběh o třech záhadách, které soudce Ti vyřešil, když tam působil jako okresní náčelník. A protože ten příběh přechází z generace na generaci a znovu a znovu se vypráví po čajovnách, vypravěči jej svou fantazií samozřejmě neustále vylepšují."

"Sotva minula půlnoc," řekl jsem vzrušeně, "a jestli tě to příliš neunaví, byl bych rád, kdybys mi ten příběh pověděl."

V bratrově ztrhané tváři to zaškubalo bolestí. Ale když jsem se honem začal omlouvat za nerozumnou prosbu, zvedl ruku a zarazil mě.

"Ten zvláštní příběh ti může být užitečný," řekl vážně. "Kdybych mu byl já sám, a dříve, věnoval víc pozornosti, možná že by to všechno bylo dopadlo úplně jinak . . ."

Jeho hlas slábl, znovu se lehce dotkl temene hlavy. Potom pokračoval:

"Jistě víš, že za časů soudce Ti, po našem vítězném tažení proti Tatarům, byla severní hranice říše poprvé posunuta dál, na pláně severně od Pej-čou. Dnes je Pej-čou prosperující, hustě obydlená prefektura, rušné obchodní středisko severních provincií. Ale tehdy to byl tichý, řídce obydlený okres na konci světa. Mnoho rodin mělo v žilách příměs tatarské krve a stále ještě potají holdovaly hrůzným obřadům barbarských čarodějů. Na sever od Pej-čou rozbila ležení velká Severní armáda generalissima Wen Lua, která měla chránit tchangskou říši před novými nájezdy tatarských hord."

Po tomto úvodu se bratr pustil do líčení tajuplného příběhu. Když konečně vstal a řekl, že už musí jít odbíjela čtvrtá noční hlídka.

Chtěl jsem ho doprovodit domů; hrozně se totiž třásl a chraptivý hlas natolik zeslábl, že jsem sotva slyšel, co říká. Rázně to však odmítl, a tak jsme se rozloučili u zahradní branky.

Na spánek jsem neměl ani pomyšlení. Vrátil jsem se do knihovny a začal spěšně zapisovat podivný příběh, který mi bratr vyprávěl. Když se na obloze objevily červánky úsvitu, odložil jsem psací štětec a ulehl na bambusové lehátko na verandě.

Probudil jsem se teprve, když se blížil čas poledního jídla. Poslal jsem sluhu, aby mi přinesl rýži na verandu. S chutí jsem se do ní pustil a ohlášenou návštěvu První dámy jsem protentokrát očekával s jistým potěšením. Až mi začne vyčítat, že jsem k ní v noci nepřišel, vítězoslavně jí utnu řeč poukazem na nenadálý bratrův příjezd, což je omluva zcela nenapadnutelná. A až to s tou popuzující ženou vyřídím, zajdu na kus řeči do bratrova domu. Možná že mi teď poví. proč vlastně odjel z Pej-čou, a snad budu mít taky příležitost vyjasnit si několik míst v tom starém příběhu o soudci Ti, jimž jsem pořádně nerozuměl.

Ale právě když jsem odkládal jídelní hůlky, přišel správce domu a hlásil, že přijel zvláštní posel z Pej-čou. Podal mi dopis od prefekta, který mi s lítostí oznamoval, že před čtyřmi dny o půlnoci tam můj bratr náhle zemřel.

Soudce Ti seděl v křesle u psacího stolu ve své pracovně, zachumlaný do těžkého kožešinového pláště. Na hlavě měl starou kožešinovou čapku s chlopněmi přes uši, ale ani ta ho nechránila před ledovým průvanem, který byl v tomhle prostorném sále pořád.

Podíval se po dvou postarších pomocnících, usazených na stoličkách před psacím stolem, a povzdechl si:

"Fičí sem každou, i tou sebemenší škvírou!"

"Vítr fouká rovnou z pouštní pláně na severu, Vaše Ctihodnosti," poznamenal starý muž s prořídlou bradkou. "Zavolám písaře, aby přidal uhlí na ohřívadla."

Když vstal a šoural se ke dveřím, řekl soudce se svraštělým obočím druhému:

"Tobě ta severská zima zřejmě nevadí, viď, Tao Kane?"

Hubený muž, kterého takto oslovil, zabořil ruce hlouběji do rukávů usmoleného kaftanu z koziny, v němž byl zachumlaný. Ušklíbl se a řekl:

"Vláčel jsem to své staré tělo po celé říši, Vaše Ctihodnosti, v zimě jako v horku-, v dešti jako za sucha - mně je to jedno! A pak, mám tenhle báječný tatarský kaftan! Nevěřil byste, oč je lepší než všelijaké drahé kožešiny."

Soudce si pomyslel, že ubožejší oblečení člověk hned tak nevidí. Ale věděl také, že tenhle jeho mazaný starý pomocník je pěkný škudlil. Tao Kan byl původně potulným šejdířem. Před deseti lety, když soudce Ti sloužil jako okresní náčelník v Chan-jüanu, vytáhl Tao Kana z pořádné bryndy. Podvodník se pak napravil a požádal soudce, aby ho přijal do svých služeb. Od té doby se Tao Kan, který tolik věděl o zvyklostech podsvětí a tak dobře znal své bližní, stal velice užitečným soudcovým pomocníkem, schopným vyslídit i nejprohnanější zločince.

Seržant Chung se vrátil s písařem, který nesl nádobu s řeřavým uhlím. Nasypal je na oheň ve velkém měděném ohřívadle u psacího stolu. Pak si Chung zase sedl, mnul si ruce a nahlas uvažoval:

"Potíž je v tom, Vaše Ctihodnosti, že je to taková ratejna! Ještě nikde jsme neměli pracovnu, která by měřila třicetkrát třicet stop."

Soudce hleděl na masivní dřevěné sloupy, které podpíraly vysoký, stářím zčernalý strop, a na velká okna na druhé straně, vyplněná silným naolejovaným papírem. V papíru se mdle zrcadlil bílý sníh venku na nádvoří.

"Nezapomínej, seržante," řekl, "že ještě před třemi roky byl náš tribunál hlavním stanem generalissima Severní armády. A vojáci zřejmě vždycky potřebují kolem sebe volný prostor!"

"Tam, co je generalissimus teď, má spoustu místa!" podotkl Tao Kan. "Celých dvě stě mil dál na sever, přímo v ledové poušti."

"Myslím," řekl seržant Chung, "že osobní oddělení v hlavním městě je o pár let pozadu! Když sem Vaši Ctihodnost posílali, byli zřejmě přesvědčeni, že Pej-čou leží pořád ještě na severní hranici naší říše."

"Nejspíš máš pravdu!" broukl soudce s chmurným úsměvem. "Když mi ředitel podával pověřovací listiny, vyslovil velice zdvořile, ale poněkud roztržitě přesvědčení, že zde zvládnu barbarské záležitosti stejně dobře jako v Lan-fangu. Jenomže tady v Pej-čou mě od barbarských kmenů za hranicí dělí tři sta mil a stotisícová armáda."

Starý seržant si hněvivě poškubával bradkou. Vstal a zamířil k čajovým kamínkům v rohu soudcovy pracovny. Chung byl starý nevolník rodiny Ti a pečoval o soudce už v jeho dětství. A když byl před dvanácti lety jmenován poprvé na místo okresního náčelníka, trval Chung na tom. že bez ohledu na pokročilý věk půjde s ním. Soudce ho jmenoval seržantem tribunálu, a zajistil mu tak úřední postavení. Starý muž, oddaný jemu i jeho rodině, mu byl neocenitelným spolehlivým rádcem, s nímž mohl o všech problémech hovořit naprosto otevřeně.

Soudce si vděčně vzal šálek horkého čaje, který mu seržant přinesl. Sevřel jej oběma rukama, aby si je trochu zahřál, a poznamenal:

"Když se to tak vezme, nemůžeme si stěžovat. Lidé jsou tu houževnatí, pracovití a poctiví. Za ty čtyři měsíce, co jsme tady, jsme vyřídili - kromě běžné agendy - jen pár případů ublížení na těle, a ty Ma Žung s Ťiao Tajem hravě zvládli. A musím říct, že vojenská policie si skutečně umí poradit jak s dezertéry, tak se vším ostatním, co na náš okres doléhá vzhledem k blízkosti Severní armády." Zvolna se probíral dlouhou bradou. "Máme tu ovšem," pokračoval, "to zmizení slečny Liao před deseti dny."

"Včera jsem potkal jejího otce, starého cechmistra pana Liaa," informoval soudce Tao Kan. "Zase se mě vyptával, jestli už něco víme o osudu Lien-fang."

Soudce odložil šálek. Svraštil huňaté obočí a řekl:

"Pátrali jsme na tržišti, dali jsme její popis všem vojenským i civilním úřadům v provincii. Myslím, že jsme udělali všechno, co bylo v našich silách."

Tao Kan přisvědčil.

"Podle mého názoru nestojí případ slečny Liao Lien-fang za všechnu tu námahu, kterou jsme už vynaložili," řekl. "Pořád si myslím, že měla nějakého tajného milence a že s ním utekla. Za čas se vrátí s buclatým miminkem v náručí a ostýchavým manželem po boku a bude starého otce prosit, aby jí odpustil a zapomněl, co provedla."

"Nebereš v úvahu, že byla zasnoubená," připomenul seržant Chung.

Tao Kan se jen cynicky zasmál.

"Souhlasím s Tao Kanem," zasáhl do hovoru soudce, "okolnosti svědčí spíše o útěku. Jak víme, byla na tržišti se svou společnicí. Stály v hustém davu a dívaly se, jak Tatar předvádí cvičeného medvěda, a najednou společnice zjistila, že slečna zmizela. V davu děvčata unášet nejde, a tak to spíš dělá dojem, že se slečna sama rozhodla zmizet."

V dáli zazněl hluboký hlas bronzového gongu. Soudce Ti povstal.

"Dopolední zasedání začne co nevidět," řekl. "V každém případě dnes znovu projdu naše záznamy o případu slečny Liao. S pohřešovanými je vždycky potíž. To už dávám rovnou přednost vraždě!"

Když mu seržant Chung pomáhal obléci úřední roucho, soudce dodal: "Rád bych věděl, proč se Ma Žung a Ťiao Taj ještě nevrátili z lovu."

Seržant mu odpověděl:

"Včera večer povídali, že na toho vlka vyrazí před úsvitem, aby se vrátili včas na dopolední zasedání."

Soudce s povzdechem odložil teplou kožešinovou čepici a dal si na hlavu úřední soudcovskou čapku z černého hedvábí. Zrovna když kráčel ke dveřím, vtrhl dovnitř velitel biřiců a chrlil ze sebe:

"Lidi jsou rozčilením bez sebe, Vaše Ctihodnosti. V jižní čtvrti našli dnes ráno nějakou ženskou příšerně zamordovanou.

Ti se zarazil, obrátil se k Chungovi a vážně pravil: "Před chvílí jsem udělal velice pošetilou poznámku, seržante! O vraždě se nikdy nemá mluvit lehkovážně." Tao Kan zabručel starostlivě:

"Doufejme jen. že to není to Liaovo děvče Lien-fang!" Ti na to nic neřekl. Cestou z pracovny k zadnímu vchodu do soudní síně se zeptal velitele biřiců: "Neviděl jsi Ma Žunga a Ťiao Taje?"

"Vrátili se před malou chviličkou, Vaše Ctihodnosti," odpověděl velitel. "Ale zrovna přiletěl k soudu správce tržiště a hlásil, že se tam v jedny vinárně strhla pořádná rvačka. Moc prosil o pomoc, a tak se oba pomocníci Vaší Ctihodnosti sebrali a rovnou tam s ním jeli."

Soudce přijal vysvětlení kývnutím hlavy.

Otevřel dveře, shrnul závěs ke straně a vstoupil do soudní síně.

2
OBCHODNÍK PAPÍREM OBVIŇUJE STAROŽITNÍKA; SOUDCE SE ODEBÍRÁ NA MÍSTO ČINU

Soudce seděl u vysokého stolu na pódiu a hleděl do přeplněné soudní síně. Shromáždila se tam dobrá stovka lidí.

Před stoleni stálo šest biřiců ve dvou řadách po třech a vedle nich jejich velitel. Seržant Chung zaujal obvyklé místo za soudcovým křeslem a Tao Kan se postavil k jeho stolu ze strany vedle nižšího pultu, kde hlavní písař chystal štětce.

Soudce chtěl užuž zvednout kladívko, když tu se ve dveřích soudní síně objevili dva muži v pěkných kožešinových oděvech. Jen s obtížemi si razili cestu davem, který na ně dorážel otázkami. Soudce pokynul veliteli biřiců, ten si rychle proklestil cestu a uvedl nově příchozí před soudcovský stůl. Ti udeřil zvučně kladívkem.

"Zachovejte ticho a pořádek!" zahřímal.

V soudní síni se ihned rozhostilo ticho. Všichni hleděli na muže, kteří poklekli na kamennou podlahu před pódiem. Starší byl hubený, měl bílou špičatou bradku a unavenou, ztrhanou tvář. Druhý byl statný muž s kulatou širokou tváří a dokulata zastřiženým vousem, který mu lemoval masitou bradu.

Soudce Ti se ujal slova:

"Prohlašuji dopolední zasedání soudu v Pej-čou za zahájené. Nejprve ověříme přítomnost."

Když zaměstnanci jeden po druhém potvrdili svou přítomnost, předklonil se soudce v křesle a položil otázku:

"Kdo jsou tito dva muži a proč se obracejí na soud?"

"Tato bezvýznamná osoba," spustil starší muž uctivě, "se jmenuje Jie Pin, povoláním obchodník papírem, a osoba po mém boku je můj mladší bratr Jie Taj, který mi pomáhá v obchodě. Oznamujeme Vaší Ctihodnosti, že náš švagr, starožitník Pan Feng, krutě zavraždil naši sestru, svou manželku. Snažně Vaši Ctihodnost prosíme, aby ..."

"Kde je ten člověk Pan Feng?" přerušil ho soudce.

"Včera uprchl z města, Vaše Ctihodnosti, ale doufám, že . . ."

"Na všechno dojde!" řekl soudce stroze. "Především sdělte, kdy a jak byla vražda odhalena."

"Dnes časně ráno," začal Jie Pin, "se tady můj bratr vydal do Panova domu. Několikrát zabušil na dveře, ale nikdo neotvíral. Dostal strach, že se jim něco přihodilo, protože Pan i jeho žena bývají v tuhle dobu vždycky doma. A tak utíkal domů a ..."

"Počkat!" přerušil ho soudce. "Proč se dříve nezeptal sousedů, jestli neviděli Pana a jeho ženu odcházet?"

"Jejich dům stojí v pusté ulici, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Jie, "a druhé dva, které po stranách sousedí s domem Panovým, jsou prázdné."

"Tak dál!" řekl soudce.

"Vrátili jsme se tam spolu," pokračoval Jie Pin, "máme to od nás jen přes dvě ulice. Znovu jsme bušili na vrata a volali, nikdo se však neozýval. Ale znám to místo jako své boty, a tak jsme blok obešli, přelezli zeď a dostali se k Panovu domu zezadu. Dvě zamřížovaná okna do ložnice byla otevřená. Vylezl jsem tady bratrovi na ramena a nakoukl dovnitř. Viděl jsem . . ."

Jie Pinův hlas se zadrhl dojetím. Navzdory chladu mu po čele stékaly potůčky pólu. Ovládl se však a pokračoval:

"Viděl jsem ležet na peci v krvi sestřino nahé tělo, Vaše Ctihodnosti! Vykřikl jsem, pustil se železných mříží a spadl na zem. Bratr mi pomohl na nohy a utíkali jsme za správcem čtvrti . . ."

Soudce Ti udeřil kladívkem do stolu.

"Nechť se žalobce uklidní a mluví souvisle!" řekl nakvašeně.

V severní Číně se staví velké cihlové pece, v nichž se neustále udržuje mírný oheň. Přes den slouží jako lavice, v noci jako lůžka.

"Když jste viděli zakrvácené tělo sestry pouze oknem, jak víte, že je mrtvá?"

Jie neodpovídal, celý se otřásal prudkými vzlyky. Náhle zvedl zrak.

"Vaše Ctihodnosti," vypravil ze sebe, "to tělo nemá hlavu!"

V nabité síni zavládlo hluboké ticho.

Soudce se opřel v křesle. Zvolna se probíral licousy a pak řekl:

"Mluvte dál, prosím. Říkal jste, že jste se vydali za správcem čtvrti."

"Potkali jsme ho na rohu ulice." pokračoval Jie Pin klidnějším hlasem. "Pověděl jsem mu, co jsme viděli, a taky že se bojíme, jestli tam někde neleží zamordovaný i Pan Feng. Proto jsme požádali o dovolení vypáčit hlavní vchod. Jak mám popsat náš hněv, když správce Kao namítl, že viděl Pan Fenga včera v poledne, běžel prý po ulici s koženým vakem. Řekl mu, že na pár dnů odjíždí z města.

Ten zloduch zabil sestru a utekl, Vaše Ctihodnosti! Zapřísahám Vaši Ctihodnost, aby toho podlého vraha zatkla a pomstila smrt naší ubohé sestry!"

"Kde je správce Kao?" zeptal se soudce.

"Chtěl jsem, aby šel s námi k soudu, Vaše Ctihodnosti," kvílel Jie, "ale odmítl, že prý musí hlídat dům a zajistit, aby tam nikdo na nic nesahal."

Soudce pokývl hlavou. Šeptl seržantu Chungovi:

"Konečně jeden správce, který rozumí své práci!" Potom se obrátil k Jie Pinovi:

"Písař nyní přečte vaši žalobu. Budete-li se zápisem souhlasit, otisknete na něj vy i váš bratr palec."

Hlavní písař přečetl protokol a oba bratři Jie s ním vyslovili souhlas. Potom otiskli na listinu palce a soudce řekl:

"Okamžitě se vydám se svými pomocníky na místo činu a vy tam s bratrem přijďte také. Než ale odtud odejdete, nadiktujte písaři podrobný popis Pan Fenga, abychom jej mohli předat civilním a vojenským úřadům. Pan Feng má náskok pouze jednu noc a cesty jsou špatné, nepochybuji, že bude brzy zatčen. Ujišťuji vás, že vrah vaší sestry bude pohnán před soud."

Soudce udeřil kladívkem a prohlásil zasedání za skončené.

Sotva se vrátil do pracovny, hned zase zamířil k ohřívadlu. Hřál si ruce nad ohněm a seržantu Chungovi a Tao Kanovi řekl:

"Musíme počkat, až dá Jie Pin písaři Pan Fengův popis."

"Nejdivnější na tom je ta useknutá hlava," uvažoval Chung.

"Možná že se Jie v pološeru toho pokoje zmýlil," řekl Tao Kan, "třeba hlavu zakrývá cíp pokrývky nebo tak něco."

"Za chvíli uvidíme na vlastní oči, co se vlastně stalo," zasáhl soudce.

Písař přinesl podrobný popis Pan Fenga a soudce okamžitě napsal text vyhlášky a zprávu pro velitele nejbližší stanice vojenské policie. Písaři přikázal: "Postarej se o rychlé odeslání!"

Venku na nádvoří stála připravena velká nosítka soudce Ti. Ten nastoupil a vyzval seržanta Chunga a Tao Kana, aby přisedli. Osm nosičů, čtyři vpředu a čtyři vzadu, zvedlo tyče a rytmickým krokem se vydalo na cestu.

Před nimi jeli dva biřici na koních a velitel biřiců se čtyřmi dalšími muži průvod uzavíral.

Když dorazili na hlavní třídu, která protíná město od severu k jihu, biřici v čele tloukli na malé měděné gongy a křičeli zplna hrdla: "Uvolněte cestu! Uvolněte cestu! Blíží se Jeho Excelence okresní náčelník!"

Hlavní třídu po obou stranách lemovaly obchody a kolem nich se všude hemžili lidé. Jak se průvod blížil, uctivé uhýbali z cesty.

Minuli průčelí chrámu boha války, několikrát zahnuli a octli se v dlouhé rovné ulici. Po levé straně byla řada skladišť se zamřížovanými okénky, napravo čněla vysoká dlouhá zeď, v níž byly tu a tam úzké dveře. Zastavili před třetími dveřmi, kde stál hlouček lidí.

Když nosiči postavili palankýn na zem, vyšel jim vstříc muž s upřímnou, inteligentní tváří a představil se jako Kao, správce jihovýchodní čtvrti. Uctivě pomohl soudci vystoupit z nosítek.

Soudce se rozhlédl na obě strany a poznamenal: "Tahle ulice vypadá úplně opuštěně!"

"Před několika lety," vysvětloval správce, "když tu ještě bytovala Severní armáda, sloužila protější skladiště k ukládání vojenských zásob a na této straně ulice bylo několik samostatných bloků, v nichž bydleli důstojníci. Skladiště jsou teď prázdná, ale do uvolněných důstojnických obydlí se nastěhovalo pár rodin, mezi nimi Pan Feng s manželkou."

"Vznešená Nebesa!" zvolal Tao Kan, "nechápu, jak si obchodník starožitnostmi může vybrat tak odlehlé

končiny! Tady by přece člověk neprodal ani bobovou placku, natožpak cennou starožitnost!"

"Správně," řekl Ti. "Umíš si to vysvětlit, Kao?"

"Pan Feng obyčejně se zbožím obchází domy svých zákazníků, Vaše Ctihodnosti," odpověděl správce Kao.

Ulicí se prohnal ledový vítr.

"Zaveď nás dovnitř!" vyzval ho soudce netrpělivě.

Nejprve se ocitli na velkém prázdném nádvoří, obklopeném přízemními budovami.

"Tento blok je rozdělený na jednotky po třech domech," vysvětloval Kao. "V téhle jednotce obývá Pan se ženou prostřední dům, oba sousední jsou už nějakou dobu prázdné."

Kráčeli přes nádvoří až ke dveřím do velké síně, skrovně zařízené několika levnými dřevěnými křesly a stolky. Správce je síní provedl na druhý, menší dvorek. Tam byla uprostřed studna a kamenná lavice. Ukázal na trojí dveře před nimi a dodal:

"Ty prostřední vedou do ložnice, dveře vlevo do Panovy dílny, za kterou je kuchyně, a ty vpravo do komory."

Soudce si všiml pootevřených dveří do ložnice a hned se zeptal:

"Kdo byl uvnitř?"

"Nikdo, Vaše Ctihodnosti," ujistil ho správce Kao. "Když jsme vyrazili hlavní vchod z ulice, dohlédl jsem na to, aby nikdo z mých pomocníků nešel dál než na tento dvorek, takže na místě činu se s ničím nehýbalo."

Soudce souhlasně pokyvoval hlavou. Vstoupil do ložnice a viděl, že levou stranu téměř úplně zabírá široká pec s lůžkem. Ležela na něm silná vatovaná pokrývka a na ní nahé ženské tělo. Mrtvá spočívala na zádech, ruce měla vpředu svázané, nohy toporně roztažené. Pahýl krku lemovalo roztřepené maso. Na těle i na pokrývce byla všude zaschlá krev.

Ti od této příšerné podívané spěšně odvrátil zrak. U zadní stěny mezi dvěma okny zahlédl toaletní stolek, ručník přehozený přes zrcadlo povlával v ledovém větru, který sem foukal otevřenými okny.

"Pojďte dovnitř a zavřete dveře!" přikázal seržantu Chungovi a Tao Kanovi. Správci řekl: "Zůstaň venku na stráži, ať nás nikdo neruší. Až přijdou bratři Jie, ať počkají v síni."

Když se za správcem zavřely dveře, podrobil soudce průzkumu zbytek místnosti. U zdi proti lůžku na peci ležely na sobě obvyklé čtyři velké červené kožené kufry na oděvy, každý pro jedno roční období, a vedle v rohu stál červený lakový stolek. Kromě dvou židlí v místnosti už nic nebylo.

Proti své vůli zase zrakem zabloudil k mrtvole.

"Nevidím tu nikde odložené šaty oběti," konstatoval. "Podívej se do těch kufrů, Tao Kane."

Tao Kan otevřel nejhořejší a hlásil:

"Není tu nic než pečlivě složené obleky, Vaše Ctihodnosti."

"Prohledej je všechny čtyři!" přikázal soudce stroze. "Seržant ti pomůže."

Pustili se do práce a soudce zatím stál vprostřed pokoje a pomalu si poškubával bradou. Teď, když byly dveře zavřené, visel ručník přes zrcadlo nehybně. Všiml si, že je potřísněný krví. Ovšem, vybavil si, mnoho lidí věří, že pohled na obraz mrtvého v zrcadle přináší smůlu. Vrah k nim zřejmě patří. Tao Kanův výkřik ho přiměl, aby se obrátil.

"Tyhle šperky jsem našel v tajné přihrádce na dně druhého kufru," řekl a ukazoval soudci dva nádherné zlaté náramky posázené rubíny a šest jehlic do vlasů z ryzího zlata.

"Dejme tomu, že starožitník má příležitost získat takové věci levně," zauvažoval soudce. "Vrať je tam, stejně tu místnost zapečetíme. Musím říct, že větší zájem než o šperky, které tu jsou, mám o šaty, které tu chybí. Pojďme se podívat do komory!"

Tam byly hromady krabic všeho druhu. Soudce přikázal:

"Podívej se do všech, Tao Kane! Pamatuj, že kromě pohřešovaných šatů hledáme taky odříznutou hlavu. Já zatím půjdu se seržantem do dílny."

U stěn Pan Fengovy dílničky stály police a na nich nejrůznější mísy, vázy a nefritové řezby, sošky a jiné drobné starožitnosti. Čtvercový stůl uprostřed byl obtížen lahvemi, knihami a velkou sbírkou štětců všech velikostí.

Na soudcův pokyn otevřel seržant kufr na šaty. Byly v něm pouze mužské obleky.

Ti otevřel zásuvku u stolu a nahlédl do ní. "Pojď se podívat!" zavolal Chunga a ukázal na hromádku stříbrňáků, volně ležících mezi svazky starých účtů. "Pan Feng měl velice naspěch! Nevzal s sebou ani šperky, ani peníze!"

Nahlédli i do kuchyně, ale nenašli tam nic, co by stálo za pozornost. Pak za nimi přišel Tao Kan. Oprašoval si šaty a referoval:

"V těch krabicích jsou velké vázy, bronz a jiné starožitnosti. Všechno je zaprášené, přinejmenším týden tam nebyla ani noha."

Soudce hleděl zmateně na oba pomocníky a pomalu se probíral licousy.

"To je neuvěřitelné!" řekl nakonec, obrátil se a vyšel z domu. Oba pomocníci kráčeli za ním.

Správce Kao čekal v síni s velitelem biřiců a bratry Jie.

Soudce přijal jejich úklony kývnutím hlavy a veliteli biřiců přikázal:

"Ať si dva z tvých lidí vezmou háky a prohledají tuhle studnu. Přineste sem také nosítka a pokrývky a dopravte tělo k soudu. Pak ty tři zadní místnosti zapečeť a až do odvolání tam postav dva lidi na stráž."

Vyzval bratry Jie, aby přisedli ke stolu. Seržant a Tao Kan se posadili na lavici u zdi.

"Vaše sestra skutečně byla hanebně zavražděna," řekl soudce Jie Pinovi vážně. "Ale po uříznuté hlavě tu nikde není ani památky!"

"Ten ničema ji odnesl s sebou!" křičel Jie Pin. "Správce viděl, že nesl kožený vak a v něm měl něco kulatého."

"Popiš mi do všech podrobností, jak jsi potkal Pana a co říkal," požádal soudce správce čtvrti.

"Když jsem potkal Pana Fenga, pospíchal touhle ulicí směrem na západ," řekl správce. "Povídám: ‚Kam máš tak naspěch?', ale on se ani nezastavil, aby odpověděl, jak se sluší; zabručel jenom něco, jako že na pár dní odjíždí z města, a proletěl kolem mne. Byl celý rozpálený, ačkoli na sobě neměl kožešinový plášť. V pravé ruce nesl kožený vak a něco v něm zřejmě měl, protože byl vyboulený."

Soudce chvíli přemýšlel. Pak se otázal Jie Pina:

"Zmínila se před vámi sestra někdy o tom, že ji Pan týrá?"

"No, abych pravdu řekl, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Jie Pin po chvilce váhání, "vždycky jsem si myslel, že spolu vycházejí docela dobře. Pan byl vdovec, pochopitelně mnohem starší než ona, má dospělého syna, který pracuje v hlavním městě. Oženil se s mou sestrou před dvěma roky a vždycky jsem si myslel, že je to slušný chlapík, i když trochu nudný, pořád si jen stěžuje na chatrné zdraví. Ten chytrák si z nás musel po celý ten čas dělat blázny!"

"Ze mě ne!" vybuchl najednou mladší Jie. "Je to nízký, hnusný člověk a sestra a si často stěžovala, že ji bije."

Jie Taj hněvivě nafoukl odulé tváře.

"Proč jsi mi to nikdy neřekl?" zeptal se Jie Pin překvapeně.

"Nechtěl jsem ti dělat starosti!" odsekl nabručeně Jie Taj. „Ale teď povím všechno! Dostaneme se tomu mizerovi na kobylku!"

"Proč jste šel dnes ráno k sestře?" přerušil ho soudce.

Než Jie Taj odpověděl, chvilku váhal.

"No, prostě jsem se jenom chtěl podívat, jak se jí vede."

Soudce vstal.

"Vyslechnu celou vaši výpověď u soudu, kde je také možno učinit zápis," řekl suše. "Já se tam teď vrátím a vy přijďte také, budete při ohledání mrtvého těla."

Správce Kao a bratři Jie doprovodili soudce k nosítkům.

Když se opět ocitli na hlavní třídě, jeden biřic zajel k okénku soudcova palankýnu. Ukázal bičem a řekl: "Tohle je lékárna ohledače Kua. Mám tam zajít a říct mu, aby přišel k soudu?"

Soudce Ti viděl úpravné průčelí nevelkého krámu. Na vývěsním štítu byly tři velké, dobře čitelné znaky tvořící nápis "Skořicový háj".

"Promluvím si s ním sám," odpověděl soudce. A když vystupoval z nosítek, dodal na adresu svých pomocníků: "Odjakživa rád chodím do lékáren. Počkejte raději venku, nebude tam nejspíš moc místa."

Sotva otevřel dveře, uvítala ho příjemná vůně aromatických rostlin. Za pultem stál hrbáč zabraný do práce; velkým nožem krájel sušené byliny.

Rychle vyšel zpoza pultu a hluboce se uklonil.

"Tato osoba je lékárník Kuo," řekl překvapivě hlubokým melodickým hlasem.

Měřil pouhé čtyři stopy, ale byl široký a statný v ramennou a měl velkou hlavu s dlouhými neupravenými vlasy. Z tváře hleděly neobyčejně velké oči.

"Neměl jsem dosud příležitost požádat vás jako ohledače o službu," řekl soudce Ti, "ale slyšel jsem, že jste zručný lékař, a využívám této příležitosti, abych se u vás zastavil. Už jste možná slyšel, že v jihovýchodní čtvrti byla zavražděna nějaká žena. Byl bych rád, kdybyste se dostavil k soudu a provedl autopsii."

"Půjdu hned, Vaše Ctihodnosti," řekl Kuo. Rozhlédl se po policích, plných nádob a otýpek sušených bylin, a dodal omluvně: "Nesuďte přísně tento ubohý krámek, pane, je tu takový nepořádek."

"Naopak," řekl soudce vlídně, "dívám se, jak pěkně tu máte všechno uspořádané." Stanul před velkou černě lakovanou skříní s léky, přečetl několik jmen, vyrytých úhlednými bílými znaky na bezpočtu zásuvek. "Máte celou sbírku prostředků na utišení bolesti. Vidím tu dokonce i měsíční bylinu! A ta je dost vzácná!"

Kuo horlivě vytáhl příslušnou zásuvku a vyndal z ní svazeček tenkých sušených kořínků. Pečlivě je rozkládal a soudce si všiml, že má dlouhé jemné prsty.

"Tahle bylina roste jenom na vysoké skále za severní městskou bránou," řekl Kuo. "Sbíráme ji v zimě zpod sněhu."

Soudce kýval hlavou. "V zimě je nejúčinnější," poznamenal, "protože se všechna míza stáhne do kořínků."

"Vaše Ctihodnost má odborné znalosti!" řekl Kuo překvapeně.

Soudce pokrčil rameny.

"Rád čítám staré lékařské knihy," odpověděl. "Najednou ucítil, že se mu dole u nohou něco hýbe. Podíval se a viděl bílé kotě. Odbelhalo se a začalo se Kuovi třít o nohu.

Kuo je opatrně zdvihl a řekl soudci na vysvětlenou:

"Našel jsem je na ulici se zlomenou nožičkou. Dal jsem mu ji do dlahy, ale naneštěstí nesrostla, jak měla. Škoda, že jsem rovnou nepožádal rohovnického mistra Lan Tao-kueje, ten umí skvěle rovnat polámané kosti."

"Moji pomocníci o něm hovořili," řekl soudce, "prý je to největší rohovník a zápasník, s jakým se kdy setkali."

"Je to dobrý člověk, Vaše Ctihodnosti," dodal Kuo. "Takových jako on je málo."

S povzdechem opět položil kotě na zem.

Vzadu shrnula ke straně modrý závěs vysoká štíhlá žena a vstoupila do místnosti se dvěma šálky čaje na podnose. Když mu s půvabnou úklonou podávala šálek, soudce si všiml, že má pravidelnou, jemně modelovanou tvář. Nebyla nalíčená, ale obličej měla hladký a bílý jako nejčistší nefrit. Vlasy si upravovala prostě do tří vrkočů. V patách jí šly čtyři velké kočky.

"Viděl jsem vás u soudu," řekl Ti. "Bylo mi řečeno, že udržujete v ženském vězení vzorný pořádek."

Paní Kuo se opět uklonila a řekla:

"Vaše Ctihodnost je velice laskavá. Není tam mnoho práce. Nebýt toho, že k nám tu a tam zabloudí některá z žen, které táhnou s vojáky, zelo by vězení prázdnotou."

Soudce byl příjemně překvapen jejím klidným a přitom dokonale zdvořilým způsobem mluvy.

Zatímco popíjel vynikající jasmínový čaj, paní Kuo pozorně přehodila manželovi přes ramena kožešinový plášť. Soudce si všiml jejího něhyplného pohledu, když mu vázala šátek.

Nechtělo se mu odtud. Mírové ovzduší tohoto krámku, prostoupené vůní aromatických bylin, bylo vítanou změnou po odporné scéně ve studené místnosti, jež byla dějištěm vraždy. S lítostným povzdechem odložil šálek a řekl:

"Nedá se nic dělat, musím jít!"

Vyšel z krámu a nosiči zamířili k soudní budově.

3
LÉKÁRNÍK PROVEDE OHLEDÁNÍ BEZHLAVÉHO TĚLA; SOUDCE TI SE RADÍ SE ČTYŘMI POMOCNÍKY

Na soudce čekal v pracovně archivář. Zatímco se seržant Chung s Tao Kanem věnovali čajovým kamínkům v koutě, usedl Ti k psacímu stolu. Archivář, stojící uctivě po jeho boku, položil na stůl svazek dokumentů.

"Zavolej přednostu písařů!" přikázal soudce, jakmile nahlédl do papírů.

Když úředník vešel do pracovny, soudce zvedl hlavu a řekl mu:

"Zanedlouho dopraví velitel biřiců do soudní budovy tělo paní Pan. Nechci, aby je očumovali povaleči a lidé, kterým do věci nic není, proto ohledací řízení nebude veřejné. Řekni svým lidem, aby pomohli ohledači Kuovi připravit všechno tady v postranní dvoraně, a strážným vyřiď, že dovnitř nesmí vpustit nikoho kromě zaměstnanců soudu, dvou bratrů oběti a správce jižní čtvrti."

Seržant Chung podal soudci šálek vařícího čaje. Ten několikrát upil a pak si povzdechl s lehkým úsměvem:

"Náš čaj se nedá srovnat s jasmínovým, který jsem před chvílí pil v Kuově lékárně. Mimochodem ti Kuovi jsou trochu nesourodý pár - ale zdá se, že jsou spolu docela šťastni."

"Paní Kuo byla vdova," řekl Tao Kan. "Jejím prvním manželem byl místní řezník, mám dojem, že se jmenoval Wang. Zemřel před čtyřmi lety po jedné pitce. Pro jeho ženu to bylo zřejmě vysvobození, slyšel jsem totiž, že to byl surovec a zpustlík."

"Ano," přidal se archivář, "řezník Wang po sobě nechal velké dluhy, mimo jiné taky v nevěstinci za tržištěm. Jeho vdova prodala krám, ale všechno padlo jenom na dluhy, které udělal jinde. Majitel nevěstince trval na tom, aby si dluh u něho odpracovala jako nevolnice, ale tehdy do věci zasáhl starý Kuo. Peníze zaplatil a vzal si ji za ženu."

Soudce přitiskl na dokument velkou červenou soudní pečeť. Vzhlédl a poznamenal:

"Budí dojem poměrně vzdělané ženy."

"O jedech a lécích se hodně naučila od starého Kua, Vaše Ctihodnosti," řekl archivář. "Léčí teď moc dobře ženy. Zpočátku jí lidi měli za zlé, že vystupuje tak bez zábran na veřejnosti, ačkoliv je vdaná, ale teď jsou moc rádi, že je taková. Dovede léčit nemocné ženy mnohem lépe než muž, protože ten smí, jak víme, jenom nahmatat puls nemocné."

"Jsem rád, že dozírá na naše ženské vězení," řekl soudce a podal papíry archivářovi. "Zpravidla zastává tuhle funkci nějaká odporná čarodějnice, na, kterou člověk musí pořád dohlížet, aby vězeňkyně netýrala a neokrádala."

Archivář otevřel dveře a ustoupil stranou, aby mohli projít dva statní ramenatí muži. Byli to Ma Žung a Ťiao Taj, dva další soudcovi pomocníci. Měli na sobě kožené jezdecké kabátce a na hlavách kožešinové čapky s chlopněmi přes uši. Soudce na ně laskavě pohlédl. Původně si říkali "bratři ze zeleného lesa", což bylo méně drsné označení pro lapky. Před dvanácti lety, cestou do prvního města, v němž měl Ti působit jako okresní náčelník, ho přepadli na pustém úseku silnice v lesích. Ale brzy na ně nebojácný a autoritativní soudce silou své osobnosti tak zapůsobil, že se na místě zřekli zbojnického života a vstoupili do jeho služeb. V následujících letech prokázala lato pozoruhodná dvojice soudci často užitečné služby při zatýkání nebezpečných zločinců a jiných obtížných a riskantních úkolech.

"Co se tam dělo?" zeptal se soudce Ma Žunga. "Nestojí to ani za řeč, Vaše Ctihodnosti. Ve vinárně se do sebe pustily dvě party nosičů nájemnejch nosítek, a když jsme tam s bratrem Ťiaem dorazili, zrovna zahajovali opravdickej boj na nože. Tak jsme je trochu klepli po hlavičce a za chvíli se spokojeně rozešli domů. Přivedli jsme s sebou čtyři původce rvačky, a jestli s tím Vaše Ctihodnost souhlasí, posadíme je na noc do chládku."

"V pořádku," řekl soudce. "Mimochodem, dostali jste toho vlka, na kterého si rolníci stěžovali?"

"Dostali, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Ma Žung, "a byl to náramnej kus! Náš přítel ČU Ta-jüan ho zahlídl první a byla to obrovská bestie! Ale ne a ne přiložit šíp k tětivě, a tak ho Ťiao Taj zásah svým šípem rovnou do krku. Krásná trefa, Vaše Ctihodnosti!"

"Ču mi dal svou nešikovností příležitost," řekl dobrácky Ťiao Taj a usmál se. "Já nevím, co s tím šípem vyváděl, je to přece skvělý lučištník!"

"A navíc se den co den v lukostřelbě cvičí," dodal Ma Žung. "Staví si ze sněhu panáky v životní velikosti a do těchhle terčů se trefuje. Střílí na ně z koně v trysku a co šíp, to čistej zásah do hlavy." Ma Žung si obdivně vzdychl. Pak se zeptal: "Všichni mluví o ňáký vraždě, co se vlastně stalo, pane?"

Soudce okamžitě zvážněl. "To je moc ošklivá záležitost," řekl. "Jděte se podívat do postranní dvorany, jestli může začít ohledací řízení."

Když se pomocníci vrátili a hlásili, že je všechno připravené, odebral se soudce Ti, následován seržantem a Tao Kanem, do postranní dvorany.

U boční strany stolu stál velitel biřiců se dvěma písaři a čekali. Jakmile soudce usedl za stůl, postavili se všichni pomocníci k protější stěně. Soudce si povšiml, že Jie Pin a Jie Taj stojí v koutě se správcem Kaem. Kývnutím

hlavy odpověděl na jejich úklony a dal znamení Kuovi.

Hrbáč stáhl pokrývku, halící dosud rákosovou rohož na podlaze před stolem. Podruhé toho dne pohlédl soudce na zmrzačené tělo. S povzdechem se chopil štětce, aby vyplnil úřední formulář. Jak psal, četl nahlas: "Tělo paní Pan, rozené Jie. Věk?"

"Dvaatřicet," odpověděl Jie Pin přiškrceným hlasem. Tvář měl smrtelně bledou.

"Ohledání může začít," oznámil soudce Ti. Kuo namočil hadřík v měděném umyvadle s horkou vodou vedle sebe a navlhčil ruce mrtvé. Opatrně uvolnil provaz. Pokoušel se pohnout pažemi, ale byly úplně ztuhlé. Z pravičky sňal stříbrný prsten a položil jej na kus papíru. Potom pečlivě omyl tělo a kousek po kousku je prohlížel. Po dlouhé době je otočil a omyl krvavé skvrny na zádech.

Mezitím pošeptal seržant Chung Ma Žungovi a Ťiao Tajovi v rychlosti vše, co o vraždě věděl. Ma Žung se sykavě nadechl.

"Vidíš ty šrámy na zádech?" zabručel hněvivě do ucha Ťiao Tajovi. "Počkej, až se mi ten ničema, co to udělal, dostane do ruky!"

Kuo prodléval velice dlouho u pahýlu krku. Konečně vstal a podal zprávu:

"Je to tělo vdané ženy, nenese stopy porodu. Kůže je hladká, nejsou na ní mateřská znamínka ani staré jizvy. Na těle jsem rány nenašel, ale zápěstí jsou rozedřená od provazů a ha prsou a nahoře na pažích vidím podlitiny. Na zádech a na stehnech jsou patrné šrámy, zřejmě způsobené bičem."

Kuo vyčkal, až písař tyto údaje zaznamená. Potom pokračoval :

"Krční pahýl nese stopy velkého nože, patrně porcovacího, jakého se používá v kuchyni."

Soudce si hněvivě poškubával bradu. Vyzval písaře, aby přečetl Kuovu zprávu, a ohledače požádal, aby na ni otiskl palec. Prsten na jeho pokyn Kuo odevzdal Jie Pinovi. Ten na něj zvědavě pohlédl a podivil se:

"Chybí tu rubín! Vím určitě, že tam byl ještě předevčírem, když jsem se sestrou naposled mluvil."

"Vaše sestra žádné jiné prsteny nenosila?"

Jie Pin zavrtěl hlavou a soudce pokračoval:

"Teď si můžete tělo odnést, Jie Pine, a nechte je uložit do prozatímní rakve. Uříznutou hlavu jsme dosud nenašli. Nebyla ani v domě, ani ve studni. Ujišťuji vás, že udělám vše, co je v mých silách pro dopadení vraha a nalezení hlavy, aby mohla být dodatečně uložena k tělu a s ním pohřbena."

Bratři se mlčky uklonili. Soudce povstal a vrátil se do pracovny, následován čtyřmi pomocníky.

Sotva vstoupil do rozlehlého sálu, zamrazilo ho navzdory huňatým kožešinám. Přikázal stroze Ma Žungovi:

"Přidej do ohřívadla uhlí!"

Zatímco se Ma Žung činil, ostatní se rozsadili na stoličky. Soudce se hodnou chvíli mlčky probíral dlouhými licousy. Když usedl i Ma Žung, poznamenal Tao Kan:

"Tahle vražda před nás nepochybně staví několik zajímavých problémů."

"Já vidím jen jeden," zavrčel Ma Žung, "a to, jak dostat toho padoucha Pan Kenga do rukou. Takhle zamordovat vlastní ženu! A byla to docela pěkná ženská, to se musí nechat!"

Soudce Ti, ponořený v myšlenkách, ho neslyšel. Zčistajasna hněvivě vybuchl:

"To je nemožná situace!"

Vyskočil, rázoval po pracovně a pokračoval:

"Máme tu vysvlečenou ženu, ale ani kousek jejího oděvu, ba ani boty. Někdo ji týral, svázal a uřízl jí hlavu, ale nikde v domě stopa po boji! Představte si, že manžel, který to údajně udělal, pečlivě zabalil uříznutou hlavu a všechno, co měla na sobě, uklidil pokoj a utekl - ale nechal tam veškeré manželčiny cenné šperky a v zásuvce stříbro! A teď mi řekněte, co si o tom myslíte vy."

Seržant Chung se ujal slova první:

"Zdálo by se, Vaše Ctihodnosti, že do věci je zapletená nějaká třetí osoba."

Soudce přestal chodit po místnosti. Usedl zase na své místo k psacímu stolu a upřeně hleděl na své pomocníky. Ťiao Taj souhlasně pokyvoval hlavou. Mínil:

"Někdy i takovej silák, jako je kat, vybavený těžkým mečem, má co dělat, aby zločinci usekl hlavu. A nám bylo řečeno, že Pan Feng je starej třasořitka. Jak by dokázal uříznout svý ženě hlavu?"

"Pan možná zastihl vraha v domě a dostal takový strach, že utekl jako zajíc a nechal tam všechen majetek," přidal se se svou troškou Tao Kan.

Soudce zvolna poškubával bradou a shrnul jejich úvahy:

"Na tom, co říkáte, něco je. V každém případě potřebujeme dostat toho Pana, a to co nejrychleji."

"A dostat ho živého!" dodal Tao Kan významně. "Je-li moje domněnka správná, bude mu vrah v patách."

Náhle se otevřely dveře a dovnitř se šoural hubený stařec. Soudce na něho udiveně pohlédl.

"Co tě sem přivádí, správče mého domu?" zeptal se.

"Vaše Ctihodnosti," řekl starý muž. "dorazil jízdní posel z Tchaj-jianu. První dáma se dává ptát, může-li se Vaše Ctihodnost na chvíli uvolnit."

Soudce se zvedl a pomocníkům řekl:

"Sejdeme se tu zase za soumraku. Potom půjdeme společně na slavnostní večeři k ČU Ta-jüanovi."

Přikývl jim na pozdrav a vyšel z pracovny s majordomem v patách.

4
SOUDCE TI JDE NA LOVECKÉ HODY; VOJENSKÁ POLICIE ZATKNE PODEZŘELÉHO

Brzy po setmění stálo na nádvoří šest biřiců a čekalo s rozsvícenými lampiónyze silného naolejovaného papíru. Když velitel viděl, jak podupávají, aby se zahřáli, zazubil se a řekl:

"Chlapi, ze zimy si nic nedělejte! Víte, že ctihodnej ČU Ta-jüan je velkorysej člověk, ten jistě nařídí, abysme u něho v kuchyni všichni dostali pořádně najíst!"

"Ten nezapomíná ani na víno!" dodal mladý biřic spokojeně.

Pak se všichni postavili do pozoru. Ve dveřích se objevil soudce a za ním čtyři pomocníci. Velitel přivolal nosiče a soudce usedl do palankýnu společně se seržantem Chungem a Tao Kanem. Ma Žungovi a Ťiao Tajovi přivedl podomek koně. Ťiao Taj soudci hlásil:

"Stavíme se cestou pro mistra Lan Tao-kueje, Vaše Ctihodnosti!"

Soudce přikývl a nosiči rázně vykročili.

V palankýnu se opřel o polštáře a řekl:

"Posel z Tchaj-jüanu přinesl špatné zprávy. Matka mé První dámy je těžce nemocná, a žena se proto rozhodla, že se za ní zítra ráno vydá. Druhá a Třetí dáma ji chtějí doprovodit i s dětmi. V téhle roční době to bude těžké cestování, ale co se dá dělat! Staré dámě je už přes sedmdesát a moje žena si dělá velké starosti."

Seržant Chung a Tao Kan vyslovil soudci svou účast. Poděkoval jim a pokračoval:

"Ta večeře u ČU Ta-jüana se mi dnes večer vůbec nehodí. Strážní připravují tři kryté vozy k přepravě mé rodiny a byl bych rád osobně dohlédl na balení a nakládání. Ale Ču je přední občan našeho města a nemohu ho znevážit tím, že bych na poslední chvíli odřekl."

Seržant přisvědčil a pravil:

"Ma Žung říkal, že Ču připravil fantastickou hostinu v hlavní síni svého paláce. Je to veselá kopa, Ma Žung a Ťiao Taj si náramně pochvalují lovecké hody, které pro ně pořádá, o pitkách nemluvě!"

"Žasnu, jak může být pořád tak veselý," pokrčil rameny Tao Kan, "když vezmu v úvahu, že má osm manželek a se všemi musí vycházet."

"Víš přece, že nemá dosud žádné děti," řekl soudce káravě. "Jistě ho velice rmoutí, že nemůže počít syna a zajistit tak trvání svého rodu. Je to statný muž, ale nemyslím, že si tenhle harém vydržuje čistě pro zábavu."

"ČU Ta-jüan je velice bohatý," řekl seržant Chung filozoficky, "ale jsou věci, které si nemůže koupit ani takový boháč jako on." Po chvilce dodal: "Obávám se, že když všechny manželky a děti Vaší Ctihodnosti odjedou, bude se Vaše Ctihodnost cítit v příštích dnech velice osamělá."

"S tímhle případem vraždy, který máme před sebou," namítl soudce, "bych, myslím, stejně neměl na rodinu moc času. Po tu dobu, co budou pryč, budu jíst a spát v pracovně. Nezapomeň to říct přednostovi písařů, seržante!"

Vyhlédl z okénka a uviděl černou siluetu hlásné věže, rýsující se na hvězdnatém zimním nebi.

"Už tam budeme," řekl.

Nosiči stanuli před mohutnou bránou. Otevřely se vysoké červeně lakované dveře. V ústrety jim vyšel vysoký statný muž, zahalený v drahých sobolích kožešinách, a pomohl soudci vystoupit z palankýnu. Jeho široké brunátné líce lemovala černá, pečlivě zastřižená bradka.

ČU Ta-jüan přivítal soudce jako první, po něm se mu uklonili další dva muži. V jednom z nich poznal Ti s jistou nevolí starého cechmistra Liaa s vyzáblou tváří a roztřesenou šedivou kozí bradkou. Tušil, že se ho při večeři bude vyptávat, jak pokročili v pátrání po jeho ztracené dceři. Mladý muž, který stál vedle něho, byl Jü Kang, Čuův tajemník. Jak se soudce podíval na jeho bledou, nervózní tvář, bylo mu jasné, že i on se určitě bude zajímat, co vědí o osudu jeho snoubenky.

Soudce byl ještě mrzutější, když hostitel, místo aby je uvedl do velké přijímací síně, zamířil na nekrytou terasu v jižním křídle.

"Měl jsem původně v úmyslu," hlaholil Ču. "uspořádat pro Vaši Ctihodnost večeři v síni, ale jsme jenom prostí severští rolníci, to víte, a nikdy nemůžeme soupeřit s kuchyní, jakou má Vaše Ctihodnost doma. A tak mě napadlo, že by se Vaší Ctihodnosti možná mnohem víc zamlouvaly skutečné lovecké hody pod širým nebem. Pečené maso a domácí pálenka, prostá venkovská strava, ale nikoli bez chuti, jak doufám."

Soudce mu odpověděl zdvořile, ale v duchu si myslel, že Ču dostal velice nešťastný nápad. Vítr se utišil a kolem terasy byly rozestavěné vysoké plstěné paravány, ale pořád ještě byla velká zima. Soudce mrazilo a pobolívalo ho v krku. Napadlo ho, že dopoledne v Panově domě určitě pořádně nastydl, a byl by opravdu dal přednost pohodlné večeři v teplé síni.

Terasu osvětlovaly četné pochodně a jejich plápolavé světlo ozařovalo čtverec, jejž tvořily čtyři stoly — dlouhé silné fošny položené na kozách. Uprostřed bylo obrovské ohřívadlo s hromadou řeřavého uhlí. Kolem stáli sluhové a na dlouhých železných vidlicích opékali kusy masa.

ČU Ta-jüan usadil soudce na polní židli do čela stolu, mezi sebe a staršího cechu Liaa. Seržantu Chungovi a Tao Kanovi se dostalo místa u stolu vpravo společně s Čuovým tajemníkem Jü Kangem; proti nim zasedli dva starší muži, které Ču představil jako starší cechů obchodníků papírem a obchodníků vínem. Ma Žung a Ťiao Taj seděli s rohovnickým mistrem Lan Tao-kuejem u stolu proti soudci.

Soudce si se zájmem prohlížel proslulého rohovníka, šampióna severních provincií. Na jeho hladce oholenou tvář a hlavu dopadalo světlo. Boxer si vyholoval všechen vlasový porost, aby mu nepřekážel v boji. Ti věděl z Ma Žungova a Ťiao Tajova obdivného líčení, že Lan se plně oddal svému umění, ani se neoženil a vede velice přísný život. Pokračoval v obvyklém zdvořilostním rozhovoru s Čuem a přitom si v duchu říkal, jak je dobře, že v Pej-čou našli Ma Žung a Ťiao Taj v ČU Ta-jüanovi a Lan Tao-kuejovi tak vhodné přátele.

Ču navrhl, aby připili na soudce, a ten musel přípitek opětovat, třebaže ho ostrá kořalka pálila v rozbolavělém hrdle.

Potom se Ču vyptával na vraždu; soudce mu krátce popsal situaci a přitom ochutnal pečené maso. Tuk mu však obracel žaludek. Pokusil se nabrat nějakou zeleninu, ale zjistil, že se mu nedaří ovládat jídelní hůlky v rukavicích jako ostatním. Netrpělivě rukavice stáhl, ale pak mu zase prsty křehly a jídlo bylo ještě obtížnější.

"Ta vražda," zašeptal mu Ču chraplavě, "velice rozrušila tady našeho přítele Liaoa. Bojí se, že jeho dceru Lien-fang mohl potkat stejně smutný osud. Nemohl byste ho trochu potěšit, pane?"

Soudce cechmistrovi krátce vylíčil, co udělal pro nalezení jeho dcery, ale bradáče tím jen povzbudil k nekonečnému výčtu dceřiných vynikajících vlastností. Soudce se starým pánem velice soucítil, ale tuhle písničku slyšel u soudu už několikrát a kromě toho mu třeštila hlava. Tváře mu hořely, ale záda a nohy měl jako kus ledu. Celý nešťastný přemítal, jestli cesta v tomhle počasí nebude pro jeho manželky a děti příliš zlá.

Ču se k němu opět naklonil a řekl:

"Doufám, že Vaše Ctihodnost to děvče najde, mrtvé nebo živé! Můj tajemník se kvůli ní utrápí k smrti. Úplně ho chápu, samozřejmě, vždyť je to jeho snoubenka a k tomu pohledné děvče! Ale u mne na statku je spousta práce, to si dovedete představit, a ten chlapec mi v poslední době opravdu není moc platný!"

Jak mu to Ču šeptal do ucha, ovanul soudce pach kořalky a česneku. Najednou se mu udělalo špatně. Zamumlal, že pro nalezení slečny Liao dělají vše co je v jejich silách, a potom vstal a na okamžik se omluvil.

Na Čuův pokyn odvedl sluha s lampiónem soudce dovnitř. Bludištěm temných chodeb prošli na dvorek, kde byla vzadu řada umýváren. Ti do jedné rychle vstoupil.

Když vyšel ven, čekal na něho jiný sluha s horkou vodou v měděném umyvadle. Otřel si tvář a šíji horkým ručníkem a cítil se o něco lépe.

"Nemusíš na mě čekat!" řekl sluhovi, "já trefím sám."

V záři měsíce se chvilku procházel po dvorku. Bylo to velice tiché místo a soudce si pomyslel, že se nachází nejspíše někde v zadní části rozlehlého sídla.

Po chvíli se rozhodl vrátit se do společnosti. Ale v domě bylo na chodbách tma jak v pytli a Ti brzy zjistil, že úplně ztratil orientaci. Zatleskal, aby přivolal nějakého sluhu, ale nikdo se neukázal. Zřejmě byli všichni venku na terase a obsluhovali hosty.

Zahleděl se před sebe a uviděl slabý záblesk světla. Opatrně tápal temnou chodbou až k pootevřeným dveřím. Vedly do zahrádky obehnané vysokým dřevěným plotem. Kromě několika keřů v protějším rohu nedaleko zadních vrátek tam nebylo nic. Tlustý krunýř zmrzlého sněhu tiskl větve keřů k zemi.

Jak si tak zahrádku prohlížel, zmocnil se ho náhle strach.

"Já musím být snad opravdu nemocný!" bručel. "Čeho by se měl člověk v takovéhle tiché zahrádce bát?" Přiměl se sestoupit po dřevěných schůdcích a prošel celou zahrádku až k zadní brance. Nebylo slyšet nic než sníh křupající pod nohama. Ale teď už se ho zmocnil skutečný děs. tajuplný pocit skryté hrozby, vznášející se nad ním. Bezděčně zůstal stát a rozhlédl se. Srdce se mu zastavilo. Pod keři nehnutě seděla podivná bílá postava.

Soudce stál jak solný sloup a ohromeně na ni zíral. Vzápětí si ulehčené oddechl. Byl to sněhulák v podobě buddhistického kněze v životní velikosti, sedícího se zkříženýma nohama a opírajícího se v rozjímání o plot.

Soudce se chtěl zasmát, ale úsměv mu zmrzl na rtech. Dva kousky uhlí, které vždy představují oči sněhuláka, chyběly a prázdné důlky ho přibíjely zlověstným pohledem k zemi. Postava navozovala tísnivou atmosféru smrti a rozkladu.

Soudce se zmocnila náhlá panika. Obrátil se a rychle se vracel do domu. Na schodech klopýtl a uhodil se do holeně, ale kráčel co nejrychleji dál.

Hmatal po stěnách tmavé chodby, dvakrát zahnul, až konečně narazil na sluhu s lampiónem, který ho doprovodil na terasu.

Hosté v dobré náladě vesele zpívali loveckou píseň. ČU Ta-jüan udával takt jídelními hůlkami. Když uviděl soudce, honem vyskočil a řekl starostlivě:

"Vaše Ctihodnost nevypadá moc dobře!"

"Nejspíš jsem pořádně nastydl," řekl soudce s nuceným úsměvem. "Představte si, že jsem se lekl toho sněhuláka na zadním dvorku!"

Ču se hlasitě zasmál.

"Řeknu sluhům, že si jejich děti smějí stavět jenom legrační sněhuláky. Vaše Ctihodnost si vypije ještě jednu skleničku a to jí udělá dobře!"

Vtom se na terase objevil majordom a uvedl statného muže, jehož zašpičatělá přilba, krátké kroužkové brnění a pytlovité kožené kalhoty svědčily o tom, že je kaprálem vojenské jízdní policie. Stanul před soudcem strnule v pozoru a rázně mu podával hlášení:

"Mám tu čest ohlásit, že moje hlídka zatkla muže jménem Pan Feng šest mil od vesnice Pět beranů, dvě míle na východ od hlavní silnice. Právě jsem ho předal správci vězení v soudní budově Vaší Ctihodnosti."

"Výborně!" zvolal soudce Ti. Čuovi se pak omluvil: "Velice lituji, že musím odejít; tato záležitost nesnese odkladu. Nechci však přerušit váš skvělý hodokvas. Vezmu s sebou pouze seržanta Chunga."

ČU Ta-jüan a ostatní hosté doprovodili soudce na přední nádvoří, kde se Ti znovu omluvil za náhlý odchod a rozloučil se s hostitelem.

"Povinnost především," řekl ČU srdečně. "A já jsem rád, že toho ničemu dopadli."

Když se vrátili do soudního dvora, řekl Ti věcně Chungovi:

"Zavolej správce vězení!"

Správce přišel a pozdravil.

"Co jsi našel u zatčeného?" zeptal se Ti.

"Neměl u sebe žádné zbraně, Vaše Ctihodnosti, jenom glejt a trochu peněz."

"A co kožený vak?"

"Nic takového neměl, Vaše Ctihodnosti."

Soudce kývl a vybídl správce, ať ho zavede do vezení.

Když správce odemkl železné dveře malé cely a zvedl lucernu, muž, který seděl na lavici, vstal a těžké řetězy zařinčely. Ti si pomyslel, že na první pohled vypadá Pan Feng jako neškodný starec. Měl vejčitou hlavu, rozcuchané šedivé vlasy a zplihlý knír. Tvář mu hyzdil červený šrám přes levou tvář. Pan nespustil obvyklé proslovy o své nevině, ale hleděl na soudce v uctivém mlčení.

Ti zasunul paže do širokých rukávů a řekl přísně:

"U soudu bylo proti tobě vzneseno velice vážné obvinění, Pan Fengu!"

Pan řekl s povzdechem:

"Umím si představit, co se stalo, Vaše Ctihodnosti. Bratr mé ženy Jie Taj mě asi z něčeho nařkl. Ten budižkničemu ze mne pořád tahá peníze a nedávno jsem rázně odmítl ještě mu půjčovat. Počítáni, že tohle je jeho pomsta."

"Jak víš," řekl soudce suše, "zákon nedovoluje vyslýchat zatčeného neveřejně. Ale můžeš si ušetřit rozpaky zítra před soudem, když mi teď řekneš, jestli jsi měl v poslední době se ženou nějaké vážné rozepře."

"Tak ona je do toho zapletená taky!" zvolal Pan trpce. "Teď chápu, proč se v posledních týdnech chovala tak divně a odcházela z domu v neobvyklou dobu! Bezpochyby pomáhala Jie Tajovi zosnovat to falešné obvinění! Když jsem předevčírem ..."

Soudce zvedl ruku.

"Zítra vypovíš podrobně, jak to všechno bylo," řekl stroze. Obrátil se a vyšel z vězení.

5
TAO KAN VYPRÁVÍ O KONÍČKU ROHOVNICKÉHO ŠAMPIÓNA; PRODAVAČ STAROŽITNOSTÍ JE VYSLECHNUT PŘED SOUDEM

Příštího jitra vstoupil soudce do pracovny krátce před hodinou, kdy začíná dopolední zasedání. Čtyři pomocníci tam na něho už čekali.

Seržant Chung viděl, že soudce je pořád ještě bledý a unavený. Byl na nohou do pozdní noci, neboť dohlížel na nakládání krytých vozů. Ti usedl k psacímu stolu a řekl:

"Tak rodina v pořádku odjela. Vojenský doprovod dorazil před úsvitem. Jestli nenapadne čerstvý sníh. budou v Tchaj-jüanu asi za tři dny."

Unaveně si přejel rukou oči. Pak energicky pokračoval:

"Včera večer jsem položil Pan Fengovi několik otázek. Můj první dojem je, že jsme to odhadovali správně a že jeho ženu zavraždila třetí osoba. Ten člověk nemá ani ponětí, co se stalo, ledaže by byl prvotřídní herec!"

"Kam to měl Pan předevčírem tolik naspěch?" zeptal se Tao Kan.

"To se za chvíli dozvíme, vyslechnu ho před soudem," řekl Ti. Upil trošku z šálku hořkého čaje, který mu Chung připravil, a pokračoval:

"Včera večer jsem chtěl, abyste zůstali na večeři u Ču a nejen proto, abych mu nekazil večírek, ale taky proto, že se mě zmocnil nejasný pocit čehosi divného v celé té atmosféře v jeho domě. Ovšem, bylo mi skutečně dost špatně, a tak se mi to všechno mohlo jenom zdát. Ale rád bych slyšel, jestli jste si vy, mládenci, po mém odchodu nevšimli něčeho neobvyklého."

Ma Žung se koukl po Ťiao Tajovi. Podrbal se na hlavě a řekl provinile:

"Musím přiznat, Vaše Ctihodnosti, že jsem včera ty pálenky trochu přebral. Nevšiml jsem si ničeho zvláštního. Ale tady bratr Ťiao bude třeba vědět víc."

"Já můžu říct jen tolik," navázal Ťiao Taj s matným úsměvem, "že všichni byli ve výborné náladě - včetně mě."

Tao Kan si zamyšleně mnul tři dlouhé chlupy, které mu rostly na levé tváři. Potom řekl:

"Já na silnou pálenku moc nejsem, a protože mistr Lan nepije vůbec, strávil jsem ten večer většinou v hovoru s ním. Ale to mi nebránilo sledovat, co se děje kolem. A mohu říct, Vaše Ctihodnosti, že to byl skutečně jenom příjemný večírek." Když na to soudce nic neřekl, Tao Kan pokračoval: "Mistr Lan mi ale vyprávěl něco, co vás může zajímat. Když jsme se dostali na tu vraždu, povídal, že Jie Pin je starý třasořitka, ale není to špatný člověk; zato Jie Taj je podle jeho názoru vykutálený ptáček!"

"Pročpak?" zajímal se soudce.

"Před několika lety ho Lan učil rohovat," vysvětloval Tao Kan, "ale jenom pár týdnů a pak odmítl v učení pokračovat, protože Jie Taj chtěl pochytit všeho všudy pár ošklivých nebezpečných hmatů a vůbec nejevil zájem o duchovní pozadí tohoto sportu. Lan říká, že Jie má mimořádnou sílu, ale mizerný charakter, takže z něho nikdy nemůže být dobrý rohovník."

"To je užitečná informace," konstatoval soudce, "řekl ti ještě něco?"

"Ne," odpověděl Tao Kan, "protože mi pak začal ukazovat figurky z lepenkové skládačky."

"Z lepenkové skládačky?" podivil se soudce. "To je přece dětská hračka! Jako kluk jsem si s ní něco nahrál! Myslíš ten papírový čtverec, rozstříhaný na sedm kusů, z nichž se pak sestavují nejrůznější obrazce?"

"Ano," zasmál se Ma Žung, "to je zvláštní koníček našeho Lana. Tvrdí, že je to mnohem víc než jenom dětská hračka. Prej člověka učí pochopit základní tvary všeho, co vidí, a pomáhá mu soustředit se."

"Dokáže z toho sestavit prakticky všechno, co si zamanete," tvrdil Tao Kan, "a to hned, stačí říct!" Vytáhl ze

svého prostorného rukávu sedm kusů lepenky, položil je na stůl a sestavil tak, že tvořily čtverec. "Takhle se papír nastříhá," řekl soudci.

Rozhodil jednotlivé kusy a pokračoval: "Nejdřív jsem mu řekl, aby udělal hlásnou věž, a on ji udělal takhle:

To byl moc lehký úkol, tak jsem ho požádal o běžícího koně. Udělal ho raz dva.

Pak jsem chtěl obviněného, jak klečí před soudem. To se dělá takhle:

Už mě to dopálilo a řekl jsem, aby udělal opilého bičíce a tanečnici. A co vám mám povídat, on to dokázal!

Potom jsem to už vzdal!" uzavřel Tao Kan.

Soudce Ti se přidal k všeobecnému smíchu. Nakonec řekl:

"Pokud jde o ten můj pocit jakési nepravosti - když nikdo z vás nic nepozoroval, byl zřejmě vyvolaný mou nevolností. Ale stejně je to ČU Ta-jüanovo sídlo mimořádně rozlehlé! Málem jsem v těch tmavých chodbách zabloudil."

"Čuova rodina tam žije po generace." podotkl Ťiao Taj. "A v těchhle velkých starých domech bývá leckdy tak trochu tajuplná atmosféra."

"A přitom sotva stačí, aby tam Ču ubytoval všechny své manželky a konkubíny," ušklíbl se Ma Žung.

"Ču je dobrý chlap." pospíšil si Ťiao Taj. "Prvotřídní lovec a dobrý hospodář, přísný, ale spravedlivý. Nájemci na jeho půdě ho mají rádi, a to už je co říct. Všichni ho litujou, že nemá ještě syna."

"Nemusí bejt tak nepříjemný, pořád se o to snažit," zamrkal Ma Žung poťouchle.

"A ještě na něco bych málem zapomněl," přerušil ho Tao Kan. "Čuův tajemník, ten mladý Jü Kang, je, jak se zdá, opravdu celý bez sebe. Když na něho člověk promluví, vyjeví se, jako by potkal strašidlo. Mám pocit, že si myslí přesně totéž co my, totiž že mu jeho vyvolená utekla s jiným."

Soudce Ti přisvědčil:

"Budeme muset vyslechnout toho mladíka dříve, než se úplně zhroutí. Pokud jde o slečnu Liao Lien-fang, její otec se nás tak velice snaží přesvědčit o jejím bezúhonném chování, že mám pocit, jako by chtěl zároveň přesvědčit sáni sebe. Měl bys, Tao Kane, dnes dopoledne zajít do Liaova domu a pokusit se o téhle domácnosti získal víc informací. A zároveň se můžeš taky poptat po bratrech Jie a prověřit to, co říkal mistr Lan. Ale ne abys šel rovnou za nimi, není potřeba, aby něco zvětřili. Jenom se trochu poptej po okolí."

Ozvaly se tři údery bronzového gongu. Soudce vstal a oblékl si úřední šat a čapku.

Zpráva o zatčení Pan Fenga se zřejmě roznesla, neboť soudní síň byla přeplněna.

Jakmile Ti zahájil zasedání a ověřil přítomnost zaměstnanců, vzal rumělkový štětec a vyplnil formulář pro správce vězení.

Když byl Pan Feng předveden před soudcovskou stolici, ozvalo se z řad přihlížejících hněvivé mručení. Bratři Jie, kteří stáli v první radě společně s Ču Ta-jüanem a Lan Tao-kuejem, se prodírali kupředu, ale bičíci je zatlačili zpět.

Soudce udeřil kladívkem o stůl.

"Ticho!" křikl. Muži, klečícímu dole na kamenné podlaze, přikázal stroze:

"Uveď své jméno a povolání!"

"Tato bezvýznamná osoba." řekl Pan Feng klidně, "se jmenuje Pan Feng, povoláním starožitník."

"Proč jsi předevčírem opustil město?" zeptal se soudce.

"Jeden rolník z vesnice Pět beranů za severní městskou bránou za mnou před několika dny přišel," odpověděl Pan. "a řekl, že když hloubil na poli jámu pro hnůj, našel starou bronzovou trojnožku. Vím, že před osmi sty lety, za vlády dynastie Chan, byla na místě dnešních Pěti beranů velká feudální tvrz. Řekl jsem ženě, že by asi stálo za to, zajet se na ten bronz podívat. A protože předevčírem byla obloha jasná, rozhodl jsem se, že se vydám na cestu, chtěl jsem se vrátit příštího dne. A tak . . ."

Soudce ho přerušil:

"Co jste dělali se ženou toho rána, než jsi odešel z domova?"

"Celé dopoledne jsem pracoval na starožitném lakovém stolečku, který potřeboval opravit," odvětil Pan. "Manželka šla na tržiště a pak chystala oběd."

Soudce pokýval hlavou. "Tak dál!" přikázal.

"Když jsme společně pojedli polední rýži," pokračoval Pan, "svinul jsem svůj kožešinový plášť a uložil jej do koženého vaku, protože jsem se obával, že ve vesnickém hostinci bude zima. V naší ulici jsem potkal kupce a ten mi

řekl, že na poštovní stanici je málo koní, a jestli chci koně, musím si pospíšit. A tak jsem se hnal k severní bráně a měl jsem opravdu štěstí, protože jsem si najal posledního koně, kterého tam ještě měli. Potom . . ."

"Kromě toho kupce jsi nepotkal nikoho?" přerušil ho znovu soudce Ti.

Pan Feng chvíli přemýšlel. Pak odpověděl:

"Ovšem, cestou na poštovní stanici jsem minul správce Kaa, ale v tom spěchu jsme se jen pozdravili."

Na soudcův pokyn pokračoval:

"Do vesnice Pět beranů jsem se dostal ještě před setměním. Našel jsem to hospodářství a viděl jsem, že třínožka je skutečně pěkný starý kus. Dlouho jsem smlouval, ale nemohl jsem se s tím starým tvrdohlavcem dohodnout. A protože se už připozdívalo, zajel jsem do vesnického hostince, prostě povečeřel a šel spát.

Druhý den ráno jsem nejdřív objel ostatní rolníky a přeptal se, jestli nemají nějaké starožitnosti, ale nikdo nic neměl. Poobědval jsem v hostinci a pak jsem se vrátil k tomu rolníkovi a po dlouhém vyjednávání jsem od něho nakonec třínožku přece jen koupil. Hned jsem si navlékl kožešinový plášť, do koženého vaku jsem uložil bronz a vydal jsem se na zpáteční cestu. Ale sotva jsem ujel asi tři míle, vynořili se mezi zasněženými kopci dva lupiči a pustili se za mnou. Dostal jsem veliký strach, popohnal jsem koně bičem a uháněl pryč. Pak jsem zjistil, že ve spěchu a ve snaze těm lotrům utéct jsem se pustil špatnou cestou a zabloudil jsem. A k dovršení smůly se ukázalo, že vak s třínožkou cestou zřejmě spadl, protože na sedle už nevisel. Jezdil jsem v těch pustých zasněžených kopcích sem a tam a každou minutu mě jímala větší a větší úzkost.

Najednou jsem uviděl hlídku jízdní policie, pět mužů na koních. Z celého srdce jsem se zaradoval. Ale tím větší byl můj úžas, když mě strhli z koně, svázali mi ruce a nohy a hodili mě pres sedlo mého vlastního koně! Ptal jsem se, co to má znamenat, ale kaprál mě jenom udeřil rukojetí biče do tváře a přikázal, abych byl zticha. Bez jediného slova vysvětlení mě odvezli do města a hodili do vězení. Toto je úplná pravda."

Jie Pin vykřikl:

"Ten lotr! Co slovo, to lež, Vaše Ctihodnosti!"

"Jeho výpověď bude ověřena," řekl soudce stroze. "Žalobce Jie Pin bude mlčet, dokud nebude vyzván, aby mluvil!" Pan Fenga vyzval: "Popiš ty dva lupiče!"

Po chvilce váhání Pan Feng odpověděl:

"Měl jsem takový strach, Vaše Ctihodnosti, že jsem si je skutečně dobře neprohlédl. Pamatuju si jen tolik, že jeden měl klapku přes oko."

Soudce Ti pokynul písaři, aby přečetl Panovu výpověď, a velitel biřiců ji obviněnému podal, aby na ni otiskl palec. Pak řekl soudce vážně:

"Pan Fengu, tvoje manželka byla zavražděna a její bratr Jie Pin z tohoto zločinu obvinil tebe."

Panova tvář zpopelavěla.

"Já to neudělal!" křičel jako šílený. "Já o tom nic nevím! Když jsem odcházel, byla živá a zdravá. Snažně prosím Vaši Ctihodnost, aby…"

Soudce pokynul veliteli biřiců a Pan Fenga, který se cestou stále dovolával své neviny, odvedli ze soudní síně.

Soudce sdělil Jie Pinovi:

"Až bude Pan Fengova výpověď ověřena, dám vás opět předvolat."

Potom probral několik běžných záležitostí týkajících se správy okresu a zasedání ukončil.

Když se opět shromáždili v soudcově pracovně, zeptal se seržant Chung netrpělivě:

"Co si Vaše Ctihodnost myslí o Panově výpovědi?"

Soudce se zamyšleně probíral dlouhými licousy. Potom řekl:

"Myslím, že mluvil pravdu a že paní Pan zavraždil po jeho odchodu někdo třetí."

"Tím se taky vysvětluje," vložil se do hovoru Tao Kan, "proč tam zůstaly ležet ty peníze a zlato. Vrah prostě nevěděl, že tam jsou. Ale nevysvětluje to zmizení šatů paní Pan."

"Když před soudem vykládal, jak utíkal před zloději a ztratil přitom brašnu, kulhala jeho výpověď na obě nohy," poznamenal Ma Žung. "Víme přece, že celou oblast pravidelně pročesávají hlídky vojenský policie, co hledají vojenský zběhy a tatarský špehy. Proto se jí všichni loupežníci na hony vyhýbají."

Ťiao Taj souhlasně pokyvoval hlavou a přisadil si:

"A když je měl popsat, nevzmohl se na nic jinýho, než že jeden měl klapku má oku. Jenomže vypravěči příběhů na tržištích takhle loupežníky popisujou vždycky!"

"Přesto jeho slova ověříme," ukončil hovor na toto téma soudce. "Seržante, pošli velitele se dvěma biřici do vesnice Pět beranů, ať se vyptají na toho rolníka a také hostinského. Já teď napíšu veliteli vojenské policejní stanice a zeptám se na ty loupežníky."

Na okamžik se zamyslel a pak začal z jiného soudku:

"A mezitím musíme dál pátrat po tom Liaově děvčeti. Tao Kan dnes odpoledne zajde do Liaova domu a bude se poptávat v okolí Jieova krámu; a ty se zatím, Ma Žungu s Ťiao Tajem zastavíš na tržišti a pokusíte se znovu najit nějakou stopu na místě, kde to děvče zmizelo.

"Můžeme s sebou vzít Lan Tao-kueje, Vaše Ctihodnosti?" zeptal se Ma Žung. "Zná to tam jako svoje boty."

"Ale jistěže!" souhlasil soudce. "Já teď poobědvám a pak si tady na lehátku trochu zdřímnu. Ohlaste se, hned jak se vrátíte."

6

TAO KAN SHROMÁŽDÍ PÁB ZAJÍMAVÝCH INFORMACÍ; DOSTANE ZADARMO NAJÍST OD OBCHODNÍKA S

RÝŽÍ

Seržant Chung zašel s Ma Žungem a Ťiao Tajem do strážnice, kde společně poobědvali, kdežto Tao Kan opustil soudní budovu ihned.

Kráčel po východní straně bývalého vojenského cvičiště, zapadaného jiskřivým sněhem. Vál ledový vítr, ale Tao Kan pouze zahalil hubené tělo úže do kaftanu a přidal do kroku.

Když přišel před chrám boha války, poptal se po Jieově obchodu papírem a byl poslán do další ulice. Záhy uviděl velký vývěsní štít.

Zašel tedy do malého zelinářství naproti a investoval měďák do nakládaného turínu.

"Šikovně ho ukroj a zabal do kusu naolejovaného papíru!" řekl kupci.

"Cožpak ty si ho nesníš hned?" zeptal se muž udiveně.

"Jíst na ulici svědčí podle mého názoru o špatných způsobech," prohlásil Tao Kan povzneseně. Ale když viděl, že se zelinář zatvářil kysele, honem dodal: "Musím říct, že tohle je pěkný krám a máš to tu velice čisté. Obchod tady jistě jen kvete!"

Mužova tvář se rozzářila.

"Ujde to!" odpověděl. "Máme se ženou každej den svou misku rýže a zeleninovou polívku, a žádný dluhy!" A ještě hrdě dodal: "Obtejden máme i kousek masa."

"Řekl bych," nadhodil Tao Kan, "že takový velký papírník jako ten naproti musí mít denně celou mísu masa!"

"Ať si!" řekl zelinář lhostejně. "Karbaníci nejídaj maso moc dlouho."

"Copak starý Jie holduje karbanu?" podivil se Tao Kan. "Nevypadá na to."

"Von ne," souhlasil muž. "Hraje ten hulvát, jeho mladší bratr. Ale jak já to vidím, nebude už mít teďka na karbanění dost peněz!"

"Proč by neměl?" podivil se Tao Kan. "Tenhle obchod musí vynášet pěkný peníze."

"Jenomže ty nevíš to hlavní, bratře!" řekl zelinář blahosklonně. "Tak pořádně poslouchej! Za prvé je Jie Pin zadluženej po uši a nedá Jie Tajovi už ani měďák. Za druhý, Jie Taj si obyčejně vypůjčoval od svý sestry paní Pan. Za třetí, paní Pan je mrtvá, a proto za čtvrtý ..."

". .. od ní Jie Taj nemůže už nic dostat!" dokončil větu Tao Kan.

"Tak vidíš!" řekl zelinář vítězoslavně.

"Jo, jo, tak už to v životě chodí," povzdechl Tao Kan, strčil zabalený turín do rukávu a odešel.

Potuloval se po okolí a hledal hráčské doupě. Jako bývalý profesionální hráč uměl najít hernu po čichu, a tak brzy vystupoval po schodech do patra nad obchodem hedvábím.

Ve velké vybílené místnosti hráli u čtvercového stolu čtyři muži v kostky. U postranního stolku seděl sám zavalitý chlapík a popíjel čaj. Tao Kan si sedl proti němu.

Správce zamračeně pohlédl na hostův záplatovaný kaftan a řekl chladně:

"Vypadni, příteli! Nejnižší sázka v tomhle podniku je padesát měďáků."

Tao Kan vzal mužův šálek a pomalu objel dvakrát prostředníkem po jeho okraji.

"Promiň mi mou hrubost!" pospíšil si správce s omluvou. "Vezmi si šálek čaje a pověz, co pro tebe můžu udělat."

Tao Kan mu totiž dal tajné znamení profesionálních hráčů.

"Inu, abych pravdu řek, přišel jsem důvěrně na radu," spustil Tao Kan. "Jeden chlap, jistej Jie Taj z obchodu papírem, mi dluží hromadu peněz a teď tvrdí, že nemá ani měďák. Nemá smysl sát vyžvejkanou třtinu a tak, než přitáhnu šrouby, potřebuju vědět, na čem jsem."

"Nenechej ze sebe dělat blázny, bratře!" řekl správce. "Byl tady včera večer a sázel stříbrňáky."

"Mizera jeden prolhanej!" vybuchl Tao Kan. "A mně chtěl namluvit, že jeho bratr je škrob a sestru, která mu obyčejně pomáhala, někdo voddělal."

"To je možná pravda," mínil správce, "ale ten chlap má jinačí zdroje! Když si včera pořádně přihnul, vykládal tu něco, jako že ty peníze dojí z jednoho trouby."

"Nemohl bys zjistit, kdo je ta dojná kráva?" zeptal se Tao Kan naléhavě. "Vyrostl jsem na statku a v dojení se vyznám docela dobře."

"To není špatnej nápad!" ocenil Tao Kanova slova. "Až dnes večer přijde, pokusím se to vyzvědět. Je to sice udělanej chlap, ale rozumu moc nepobral. Jestli se na tom uživí dva, dám ti vědět."

"Zaskočím sem zase zítra," řekl Tao Kan. "Mimochodem, neměl bys chuť si trochu zasázet?"

"Já vždycky," ujistil ho správce žoviálně.

Tao Kan vytáhl z rukávu lepenkovou skládačku, rozložil ji po stole a prohlásil:

"Vsadím padesát měďáků, že z těch dílů dokážu sestavit všechno, co si řekneš."

Správce po skládačce hodil okem a řekl:

"Tak platí! Udělej mi pěkně kulatej měďák. Mé vždycky nejvíc potěší pohled na peníze!"

Tao Kan se pustil do práce, ale bez úspěchu.

"Tohle teda nepochopím ani zanic!" zvolal mrzutě. "Nedávno jsem viděl jednoho chlapíka a zdálo se mi, že to vůbec nic není."

"Inu," řekl správce klidně, "včera jsem viděl taky jednoho v tyhle herně, jak udělal vosům vítěznejch hodů za sebou, a taky se zdálo, že to nic není. Ale když se to jeho kamarád pokoušel udělat po něm, prohrál všecko do posledního měďáku!" A když Tao Kan zklamaně shrnul díly skládačky, dodal: "A teď abys rovnou zaplatil, jistě jseš taky toho názoru, že my profesionálové musíme bejt vždycky příkladem rychlýho vyrovnání, nemám pravdu?"

Tao Kan smutně přisvědčil a začal odpočítávat měďáky; správce mu kladl na srdce:

"Já na tvým místě, bratře, bych tyhle hry rači nechal. Jak tak na to koukám, mohlo by tě to stát hromadu peněz!"

Tao Kan opět pokýval hlavou. Vstal a vydal se na další cestu. Jak tak rázoval ke zvonici, uvažoval sklíčeně o tom, že informace o Jie Tajovi byla sice zajímavá; ale za jakou cenu!

Liaoův dům našel bez obtíží, stál nedaleko Konfuciova chrámu. Bylo to překrásné sídlo, s bránou bohatě zdobenou dřevořezbou. Tao Kan dostával hlad, a tak se rozhlížel nalevo i napravo po laciné jídelně. Ale ocitl se v rezidenční čtvrti a jediný podnik v dohledu byla restaurace proti Liaovu domu.

S hlubokým povzdechem vstoupil Tao Kan dovnitř. Měl stále mrzutější pocit, že tohle vyšetřování je dosti nákladné. Vyšel nahoru a sedl si ke stolku u okna, odkud bylo vidět na protější dům.

Číšník ho uvítal srdečně, ale ochladí, když si Tao Kan objednal pouhý džbánek vína, ten nejmenší, který měli. Když číšník džbáneček přinesl, Tao Kan na něj pohlédl pln nechuti.

"Takhle podporujete opilství, milý příteli!" řekl vyčítavé.

"Koukněte, pane," odsekl číšník znechuceně, "jestli jste chtěl náprstek, tak jste měl jít ke krejčímu!" Hodil na stůl mísu solené zeleniny a dodal: "To bude dalších pět měďáků!"

"Mám svou vlastní!" řekl Tao Kan klidně. Vytáhl z rukávu zabalený turín a s očima upřenýma na protější dům jej začal oždibovat.

Po chvíli viděl, že z Liaova domu vyšel tlouštík, zahalený do huňaté kožešiny. Za ním vrávoral kuli pod obrovským žokem rýže. Muž pohlédl na hostinec, uštědřil kulimu kopanec a vyštěkl na něho: "Odnes ten žok ke mně do krámu a koukej sebou hodit!"

Na Tao Kanově tváři se zvolna rozléval úsměv. Už viděl, jak přijde k informacím, a ještě k tomu se zadarmo nají.

Když supící a funící obchodník rýží vyšel nahoru, nabídl mu Tao Kan místo u svého stolu. Tlouštík těžce dopadl na židli a objednal si velký džbán horkého vína.

"Dneska je život těžký," zasípal. "Když je zboží jenom trochu navlhlé, tak vám ho zákazník klidně vrátí. A taky jsem špatnej na játra." Rozepnul si kožešinový plášť a opatrně si položil ruku na bok.

"Já na tom nejsem tak špatně," zahlaholil Tao Kan vesele. "Od nynějška budu dlouho jíst rýži po sto měďácích za věrtel."

Druhý se rychle napřímil.

"Cože? Po sto měďácích?" zvolal nevěřícně. "Člověče, tržní cena je sto šedesát!"

"Ale ne pro mě!" usmál se Tao Kan samolibně.

"Jak to, že pro vás ne?" dychtivě se vyptával druhý.

"Ha! To je tajemství," zvolal Tao Kan, "o tom můžu mluvit jen s lidmi, kteří se obchodu s rýží věnují z povolání."

"Napijte se na můj účet!" pospíšil si tlouštík s pozváním. A když mu naléval pohár, žadonil: "Povězte mi to, víte, mám strašně rád povedený historky!"

"Nemám moc času," odpověděl Tao Kan, "ale povím vám aspoň, oč jde. Dnes ráno jsem potkal tři chlapíky. Šli s otcem do města a vezli fůru rýže. Včera večer, ale otec umřel na srdce a synové potřebujou rychle peníze, aby mohli koupit rakev a dopravit tělo domů. Uvolil jsem se, že převezmu celý náklad po sto měďácích za věrtel. A teď abych raději šel. Číšníku, platím!"

Když vstával, chytl ho tlouštík za rukáv.

"Kam ten spěch, milý příteli?" pravil přátelsky. "Dejte si se mnou mísu pečeného masa. Hej, číšníku, přines ještě jeden džbán vína, tady ten pán je mým hostem."

"Nechci být nezdvořilý,"- řekl Tao Kan. Znovu se posadil a požádal číšníka:

"Mám slabý žaludek, přines mi pečené kuře. Tu největší mísu!"

Když číšník odcházel, bručel si pro sebe:

"Nejdřív chce to nejmenší, potom zas to největší. Co všechno si chudák číšník musí nechat líbit!"

"Abych vám pravdu řekl," sdělil mu tlouštík důvěrně, "jsem obchodník rýží a svému obchodu rozumím. Když celou fůru uskladníte jen pro svou spotřebu, tak se vám zkazí. A na trhu ji prodat nemůžete, protože nejste členem cechu. Ale já bych vám mohl pomoct. Odkoupím od vás celý náklad po sto deseti měďácích."

Tao Kan váhal. Potom zvolna vyprázdnil pohár a řekl:

"Můžeme si o tom pohovořit. Napijme se!"

Naplnil oba poháry až po okraj a přitáhl si podnos s pečeným kuřetem. Vybíral hbitě nejlepší kousky a přitom se zeptal:

"Nepatří náhodou ten protější dům staršímu cechu Liaovi, co se mu ztratila dcera?"

"To patří!" ujistil ho tlouštík. "Měl štěstí, že se holky zbavil! Za moc nestála! Ale abysme se vrátili k ty rýži..."

"Nějaká pikantní historka? Povídejte!" přerušil ho Tao Kan a popadl další kus kuřete.

"Nerad mluvím o bohatých zákaznících," řekl tlouštík váhavě. "Neřekl jsem to ani vlastní ženě."

"Když mi nevěříte ..." pronesl Tao Kan odměřeně.

"Nechtěl jsem vás urazit!" vpadl mu muž do řeči. "Inu, bylo to takhle. Onehdy jsem šel jednou uličkou v jižní půlce tržiště a vtom vidím slečnu Liao, bez chůvy, úplně samotnou, jak vyběhla ze zavřenýho domu vedle vinárny ‚Jarní vánek'. Rozhlídla se na obě strany a honem pryč. Bylo mi to divný, a tak jsem došel až k tomu domu, abych se podíval, kdo tam bydlí. Vtom se otevřely dveře a vyšel takovej hubenej mladík. Taky se napřed rozhlídl na obě strany a taky běžel pryč. Co si myslíte, že to bylo za dům?"

"Dům tajných dostaveníček," odpověděl Tao Kan bez váhání a nabral poslední kousky solené zeleniny.

"Jak to víte?" zeptal se tlouštík zklamaně.

"Náhodou jsem to uhodl!" odpověděl Tao Kan a vyprázdnil svůj pohár. "Přijďte sem zítra ve stejnou dobu, přinesu účet za tu rýži. Možná že se dohodneme. A díky za pohoštění!"

Zamířil rázně ke schodišti, zatímco tlouštík za jeho zády užasle hleděl na všechny ty prázdné mísy.

7
DVA PŘÁTELÉ NAVŠTÍVÍ ROHOVNÍKA V JEHO DOMĚ; JEDNOOKÝ VOJÁK VYPRÁVÍ MRZUTOU PŘÍHODU

Ve strážnici zakončili Ma Žung a Ťiao Taj oběd šálkem horkého čaje a rozloučili se s seržantem Chungem. Na nádvoří je čekal podomek s koňmi.

Ma Žung pohlédl na oblohu a řekl:

"Na sníh to nevypadá, bratře! Pojď, půjdeme pěšky!"

Ťiao Taj byl téhož názoru, a tak vyrazili ostrým krokem ze soudního dvora.

Kráčeli podél vysoké zdi před chrámem městského boha, potom zahnuli doprava a vešli do klidné rezidenční čtvrti, kde bydlel Lan Tao-kuej.

Otevřel jim statný mladík, zřejmě jeden z Lanových žáků. Sdělil jim, že mistra najdou v tělocvičně.

Byla to prázdná prostorná místnost. Kromě dřevěné lavice u vchodu tam nebyl žádný nábytek. Ale na obílených stěnách viselo množství mečů, kopí a šermířských holí.

Lan Tao-kuej stál uprostřed na silné rákosové rohoži, která přikrývala podlahu. Navzdory zimě neměl na sobě nic než přiléhavou bederní roušku. Pracoval s černou koulí o průměru asi jedné píde.

Ma Žung a Ťiao Taj se posadili na lavici a dychtivě sledovali každý jeho pohyb. Lan udržoval kouli v neustálém pohybu, vyhazoval ji, chytal ji tu levým, tu zase pravým ramenem, nechával ji kutálet po celé paži až do ruky, nechal ji i padat, avšak těsně, než dopadla na podlahu, ji zachytil jediným pružným gestem - a to vše bez nejmenší námahy, s elegancí, která oba přihlížející přímo fascinovala.

Lan neměl na těle jediný chloupek, právě tak jako na hlavě, a na oblých pažích a na nohou nebyly patrné žádné svaly. Byl úzký v pase, ale měl široká ramena a silnou šíji.

"Kůži má hladkou jako ženská," zašeptal Ťiao Taj Ma Žungovi, "ale pod ní je to samý provaz!" Ma Žung přisvědčil v němém obdivu.

Vtom šampión přestal trénovat. Chvilečku stál a vydechoval, pak s širokým úsměvem vykročil přátelům vstříc. V napřažené ruce držel kouli a podal ji Ma Žungovi se slovy:

"Podrž mi ji chvíli, bratře, vezmu si jen něco na sebe."

Ma Žung vzal kouli do ruky, ale hned ji upustil a zaklel. Dopadla na podlahu s temným žuchnutím. Byla to masivní železná koule.

Všichni tři se rozesmáli.

"Vznešená Nebesa!" zvolal Ma Žung, "když jsem se díval, jak s ní cvičíš, myslel jsem, že je ze dřeva."

"Tohle cvičení bych se od tebe strašně rád naučil!" prohlásil Ťiao Taj toužebně.

"Jak jsem vám oběma už řekl, ze zásady nikdy neučím jednotlivé hmaty nebo cvičení," opáčil Lan Tao-kuej s mírným úsměvem. "S potěšením vás budu učit, ale to byste museli prodělat celý kurs."

Ma Žung se podrbal na hlavě.

"Pamatuju se správně, že podle tvých tréninkových pravidel se člověk musí odříct ženskejch?"

"Ženy připravují muže o sílu!" prohlásil Lan a zazněla v tom taková trpkost, že na něho oba přátelé vrhli užaslý pohled. Nestávalo se často, že by Lan reagoval tak kategoricky. Rohovník pokračoval hned zase s úsměvem: "Teda, není to žádné neštěstí, pokud to muž udrží v mezích. Pro vás stanovím výjimečné podmínky. Vzdáte se úplně pití, budete dodržovat životosprávu, kterou vám předepíšu, a s ženou smíte spát jednou za měsíc. A to je všechno!"

Ma Žung nejistě pohlédl na Ťiao Taje.

"Inu, to je těžké, bratře Lane! Řek bych, že si nepotrpím na ženský a na pití víc než každej jinej, ale táhne mi pomalu čtyřicítka, tohle jsem dělal celej život a zvyk je druhá přirozenost, rozumíš. Co ty na to, Ťiao Taji?"

Ťiao Taj, který si přejížděl prstem po úzkém knírku, mínil:

"Pokud jde o ženské, no, budiž! Pod podmínkou, že to bude prvotřídní kus, ale úplně zanevřít na víno . . ."

"Tak to vidíte!" zasmál se mistr Lan. "Ale vždyť na tom nezáleží! Oba jste rohovníci deváté třídy a vy tu extra třídu nepotřebujete. Ve svém povolání se nikdy neutkáte s protivníkem, který dosáhl nejvyšší třídy."

"Jak to?" zajímal se Ma Žung.

"To je jednoduché!" vysvětloval šampión. "Aby člověk prošel všemi třídami od první do deváté, na to stačí fyzická síla a vytrvalost. Ale v extratřídě mají síla a obratnost druhořadý význam. Té mohou dosáhnout jenom lidé naprosto vyrovnané mysli - a tato vlastnost pochopitelně vylučuje zločinnost."

Ma Žung dloubl Ťiao Taje do žeber.

"Když je to tak," řekl vesele, "uděláme líp, když všechno necháme, při starém, bratře! A ty si, bratře Lané, prosím tě vezmi něco na sebe a pojď s námi na tržiště."

Lan se oblékal a přitom nahlas uvažoval:

"Ale kdyby chtěl získat extratřídu ten soudce, ten by to, myslím, dokázal. Působil na mě dojmem mimořádně silné osobnosti."

"To taky je!" souhlasil Ma Žung. "Kromě toho je prvotřídní šermíř mečem a jednou jsem viděl, jak uštědřil ťafku, až se sliny sbíhaly. Jí a pije náramně střídmě, a pokud jde o jeho manželky, to bysme mohli nazvat běžnou praxí.

Ale i v jeho případě má věc svůj háček! Umíš si představit našeho soudce, že by si dobrovolně oholil bradu a licousy?"

V družném smíchu vyšli všichni tři na ulici. Kráčeli zvolna jižním směrem a brzy dorazili k vysoké zdobené bráně krytého tržiště. Úzkými uličkami proudil hustý dav, ale jakmile lidé zahlédli Lan Tao-kueje, ustupovali z cesty, neboť rohovník byl v Pej-čou dobře znám.

"Tenhle bazar," řekl Lan, "tu je ještě z těch časů, kdy bylo Pej-čou hlavním obchodním střediskem tatarských kmenů. Říká se, že kdyby se uličky, které tvoří tuhle spleť, vyrovnaly do jediné přímky, měřila by přes pět mil. A co tu vlastně hledáte?"

"Máme rozkaz najít nějakou stopu slečny Liao Lien-fang - to je to děvče, co se nedávno ztratilo."

"Už si vzpomínám," řekl rohovník. "Stalo se to při představení s tančícím medvědem. Tak pojďte, vím, kde Tataři tohle číslo předvádějí."

Zkratkou za krámky je zavedl do širší uličky.

"Tady je to!" řekl. "Dnes tu sice Tataři nejsou, ale na tomhle místě se produkce pořádají."

Ma Žung se rozhlédl po ubohých stáncích vlevo i vpravo, kde prodavači ochraptělými hlasy vychvalovali své zboží. Povzdechl si:

"Starý Chung a Tao Kan všechny tyhle lidičky už vyslechli,
a že se nějak vyznají ve svém řemesle! Nemá smysl se jich znovu vyptávat! Ale stejně bych rád věděl, proč sem to děvče vůbec chodilo? Člověk by řek, že taková se bude držet raději v severní půlce tržiště, tam jsou lepší obchody a prodává se tam hedvábí a brokáty!"

"Jak to vysvětluje její chůva?"

"Říká, že zabloudily," odpověděl Ťiao Taj, "a když uviděly tančícího medvěda, tak se na chvilku zastavily a dívaly se."

"O dvě ulice dál na jih je čtvrť nevěstinců," podotkl Lan. "Nemohli by v tom mít prsty lidé tam odtud?"

Ma Žung zavrtěl hlavou. "V nevěstincích jsem vedl vyšetřování osobně," řekl, "a nenašel jsem tam nic. Přinejmenším nic, co by se nějak týkalo našeho případu," dodal a zašklíbil se.

Za jeho zády se najednou ozvalo jakési podivné brebentění. Otočil se a uviděl hubeného, asi šestnáctiletého rozedraného výrostka; vyrážel podivné zvuky a přitom mu to v tváři děsivě škubalo. Ma Žung sáhl do rukávu, aby mu dal měďák, ale hoch ho odstrčil a radostí bez sebe tahal mistra Lana za rukáv.

Rohovník se usmál a položil velkou ruku na chlapcovu rozcuchanou hlavu. Hoch se hned uklidnil a jako u vytržení vzhlížel na postavu, tyčící se nad ním.

"Máš ty ale divné přátele!" řekl Ťiao Taj užasle.

"Není o nic divnější než většina lidí, které vidíte tady kolem," namítl Lan klidně. "Je to odložené dítě tatarské prostitutky a čínského vojáka. Jednou jsem ho našel na ulici, jakýsi opilec ho zkopal a zlomil mu pár žeber. Zlomeniny jsem sesadil a nechal chlapce nějakou dobu u sebe. Je němý, ale trochu slyší, a když mluvíte hodně pomalu, tak rozumí. Není to žádný hlupáček, naučil jsem ho pár užitečných triků a člověk, který by se ho dnes odvážil napadnout, by musel být už notně opilý. Víte, nic se mi nepříčí víc, než když někdo týrá bezmocného. Chtěl jsem, aby u mne kluk zůstal jako poslíček, ale občas se mu rozutečou myšlenky a pak, jemu se víc líbí tady, na tržišti. Chodí ke mně pravidelně na misku rýže a na kus řeči."

Chlapec začal zase brebentit. Lan pozorně poslouchal a potom řekl:

"Ptá se, co tady dělám. Zeptám se ho na to ztracené děvče. Kluk má oči jako ostříž, z místního dění mu nic neujde."

Vyprávěl chlapci pomalu o tančícím medvědovi a dívce a slova provázel občas gestikulací. Chlapec napjatě poslouchal, přičemž se rohovníkovi soustředěně díval na ústa. Na znetvořeném čele mu vyrazil pot. Když Lan domluvil, bylo na chlapci patrné rozčilení. Sáhl do Lanová rukávu a vytáhl lepenkovou skládačku. Sedl si na bobek a začal ji rozkládat po dlažbě.

"Naučil jsem ho to," řekl rohovník s úsměvem. "Často mu to pomůže lépe se vyjádřit. Podívejte se, co tady tvoří.

Tohle je úplně jasně Tatar," konstatoval Lan. "Ta věc na hlavě, to já takový černý čepec, který nosí Tataři z nížin. A co ten chlap udělal, příteli?"

Němý hoch smutně potřásl hlavou. Pak chytil Lana za rukáv a vyrazil několik chraplavých zvuků.

"Tohle mi prý nedokáže vysvětlit," řekl rohovník. "Mám s ním jít k jedné staré babce, žebračce, která se o něho víceméně stará. Bydlí spolu v jedné díře pod krámem, raději tu počkejte. Bývá tam dost špíny a smradu, ale je tam teplo a to je hlavní."

Lan s chlapcem odešel a Ma Žung s Ťiao Tajem si začali prohlížet tatarské dýky na pouličním stánku hned vedle.

Rohovník se vrátil sám. Hlásil radostně:

"Myslím, že pro vás něco mám. Pojďte sem!" Zatáhl oba muže do kouta za stánek a pokračoval potichu: "Stařena řekla, že byla s chlapcem v tom chumlu, který se díval na medvědí tanec. Viděli dobře oblečenou dívku se starší paní a prodírali se k nim, protože doufali, že u nich vyžebrají pár měďáků. Ale zrovna když chtěla stařena dvojici oslovit, zašeptala nějaká žena středního věku, která stála za nimi, děvčeti cosi do ucha. Slečna spěšně pohlédla na svou chůvu, a když viděla, že je zabraná do podívané, rychle se s tou druhou ženou vytratila. Hoch podlezl pod nohama stojících mužů a šel za nimi, nechtěl si těch pár měďáků nechat ujít. Ale vtom ho hrubě odstrčil obr v černém tatarském

čepci, který ženy sledoval. Chlapec si řekl, že raději těch pár měďáků oželí, protože chlap v čepci vypadal jako pěkný divous. To je docela zajímavé, co myslíte?"

"To tedy je zajímavé!" zvolal Ma Žung. "Může stařena nebo chlapec popsat tu ženu a Tatara?"

"Bohužel ne!" odpověděl rohovník. "Položil jsem jí samozřejmě tutéž otázku. Žena prý měla spodní polovinu obličeje zahalenou šátkem a muž si přetáhl dlouhé chlopně svého čepce přes ústa."

"Tohle musíme hned ohlásit," řekl Ťiao Taj. "Je to první trochu slušná informace o tom děvčeti, na kterou jsme narazili."

"Zavedu vás k východu zkratkou," slíbil mistr Lan.

A zamířil do úzké pološeré uličky, kudy se valil hustý dav. Náhle zaslechli pronikavý ženský výkřik, po němž následoval zvuk rozbíjeného nábytku. Lidé kolem nich jako by se vypařili - za okamžik stáli tři přátelé v úzké uličce sami.

"Támhle v tom tmavém domě!" křikl Ma Žung. Vyrazil vpřed, kopnutím dveře otevřel a vběhl dovnitř, následován oběma druhy.

Proběhli prázdným pokojem k širokému dřevěnému schodišti. Nahoře byla jen jedna velká místnost s okny do ulice. V ní se jim naskytla zmatená podívaná. Uprostřed stáli dva lotři a tloukli a kopali dva muže, kteří se svíjeli na zemi. Zpola oblečená žena se krčila za postelí u dveří a druhá se na posteli u okna snažila zakrýt svou nahotu bederní rouškou.

Útočníci odskočili od svých obětí. Podsaditý chlapík s páskou přes pravé oko, kterého zmýlila Lanová vyholená hlava, si zvolil jakožto nejslabší článek řetězu za cíl útoku rohovnického mistra. Vyslal pěst do Lanový tváře. Rohovník udělal nepatrný pohyb hlavou; jak pěst míjela jeho obličej, dotkl se jen tak lehce mužova ramene. Ten vyrazil vpřed jako šíp vystřelený z luku a přistál na zdi s takovou prudkostí, až se začala sypat omítka. V témž okamžiku se druhý útočník sklonil a chystal se vrazit hlavu Ma Žungovi do žaludku.

Ale ten zvedl koleno a útočník na ně dopadl obličejem. Nahá žena vykřikla.

Jednooký muž vstal. Řekl, sotva dechu popadaje:

"Kdybych měl meč, rozsekal bych vás na cucky, vy podvodníci!"

Ma Žung ho chtěl srazit kopancem, ale Lan mu položil ruku na rameno a zadržel ho:

"Tak mám dojem, že jsme se přidali na nesprávnou stranu, bratře!" Obrátil se k útočníkům: "Tito dva muži jsou důstojníci od soudu."

Obě oběti, chlapíci, kteří se zatím stačili sebrat ze země, se hnali ke dveřím, ale Ťiao Taj jim rychle zastoupil cestu.

Jednooký se rozzářil. Prohlédl si příchozí a instinktivně se obrátil na Ťiao Taje slovy:

"Promiňte mi můj omyl, důstojníku! Myslel jsem, že patříte k těm holomkům. Já a tady kamarád jsme pěšáci Severní armády na dovolence."

"Ukažte papíry!" přikázal jim Ťiao Taj stroze.

Muž vytáhl z opasku pomačkanou obálku. Byla na ní velká pečeť Severní armády. Ťiao Taj hbitě prohlédl papíry uvnitř a vrátil ji se slovy:

"To je v pořádku! Řekněte, co se tu stalo!"

"Ta ženská tady na posteli," spustil voják, "nás oslovila na ulici a pozvala nás nahoru, abysme se šli pobavit. Když jsme přišli dovnitř, zjistili jsme, že tu čeká ještě jedna. Zaplatili jsme předem, pošpásovali si a pak jsme si dali dvacet. Když jsme se probudili, zjistili jsme, že všechny naše prachy jsou fuč! Začal jsem nadávat a vtom se objevili tyhle dva prevíti, a že přej jsou ty holky jejich manželky. A jestli hned nezmizíme, že zavolají vojenskou policii a oznáměj, že jsme ty ženský znásilnili.

Byli jsme v pěkný bryndě, protože jak se člověk jednou dostane do rukou vojenský policie, projde všema deseti peklama, to vám teda povím, ať je vinnej nebo nevinnej. Ty mlátěj člověka jen tak pro zahřátí! A tak jsme si řekli, že peníze oželíme, ale napřed dáme těm lumpům trochu na pamětnou."

Ma Žung si prohlížel oba muže od hlavy k patě. Vtom zvolal: "Jak bych nepoznal tyhle dva výtečníky! Patří přece k druhému nevěstinci o dvě ulice níž!"

Oba muži okamžitě padli na kolena a prosili o slitování. Starší vytáhl váček s penězi a podal jej jednookému vojákovi.

Ma Žung řekl znechuceně:

"Nemůžeš si, ty otrapo, projednou vymyslet nějakej novej trik? Vy mě, chlapi, vážně unavujete! Půjdete s námi k soudu, a ty holky taky."

"Můžete podat stížnost," řekl Ťiao Taj vojákům.

Jednooký nerozhodně pohlédl na kamaráda. Potom řekl:

"Abych pravdu řek, důstojníku, radši bych to nedělal. Za dva dny musíme bejt zpátky v táboře a umíme si představit onačejší zábavu na rozloučenou než klečet u soudu. Hlavně že jsme dostali zpátky peníze, a musím říct, že ty holky odvedly dobrou práci! Kdybyste dovolil, tak bysme to radši nechali plavat."

Ťiao Taj se podíval po Ma Žungovi, který pokrčil rameny a řekl:

"Mně je to jedno! Tyhle gaunery máme v hrsti tak jako tak, protože tohle není koncesovaný dům." Obrátil se na staršího muže: "Hej, ty tam, pronajímáš tenhle dům taky pánům, co si berou do postele vlastní ohřívadlo?"

"Nikdy, Excelence!" odpověděl muž ctnostně. "Dávat zákazníkům příležitost s neregistrovanejma ženskejma je protizákonný. Takovej dům najdete ve vedlejší ulici, vedle vinárny Jarní vánek. Majitelka nebyla členem našeho sdružení. Ale teď je tam zavřeno, protože předevčírem umřela."

"Ať její duše odpočívá v pokoji!" dodal Ma Žung zbožně. "Tak tohle bysme měli. Teď pošleme správce tržiště

a jeho lidi, aby doprovodili tyhle chlapíky i s jejich dámama k soudu." Vojákům řekl: "Můžete jít!"

"Vřelé díky, důstojníku!" řekl jednooký vděčně. "Tohle je po dlouhý době poprvně, co se na nás usmálo štěstí. Co jsem přišel vo voko, jdeme z maléru do maléru."

Když Ma Žung viděl, jak chvějící se nahá žena, sedící na posteli, váhá, jestli si může dojít pro šaty, křikl na ni:

"Jen se nestyď, holka, všechno, co máš, dělá tvýmu domu reklamu!"

Když děvče vstalo z postele, Lan Tao-kuej se k ní otočil zády, a jen aby něco řekl, zeptal se vojáka:

"Co se ti stalo s okem?"

"Ale namrzlo mi, když jsme šli z vesnice Pět beranů do Pej-čou," odpověděl voják. "Hledali jsme, kdo by nám pomoh dostat se rychle do města, ale zahlídli jsme jen ňákýho dědka na koni. Stejně to byl asi nejspíš zloděj, protože jak nás zmerčil, uháněl pryč. Povídám tady kamarádovi. . ."

"Moment!" přerušil ho Ma Žung. "Měl ten chlapík nějaký zavazadlo?"

Voják se podrbal na hlavě.

"Když teď o tom mluvíte, mám dojem, že měl koženej vak nebo něco na ten způsob přivázanej k hrušce sedla."

Ma Žung se podíval na Ťiao Taje.

"Náš soudce," řekl vojákovi, "se o toho chlapíka náhodou zajímá. Budete muset přece jen s námi k soudu, ale slibuju vám, že to nebude trvat dlouho."

Obrátil se k mistru Lanoví a řekl: "A můžeme jít!"

"Teď když jsem viděl, že si vy dva skutečně zasloužíte svou mzdu," řekl rohovník vesele, "se s vámi rozloučím. Něco si sním a pak zajdu do lázní."

8
SOUDCE TI SHRNUJE DVA SLOŽITÉ PŘÍPADY; MLADÝ MUŽ DOZNÁVÁ MRAVNÍ PROVINĚNÍ

Když přišli Ma Žung a Ťiao Taj se dvěma vojáky k soudu, řekl jim strážný u brány, že se Tao Kan už vrátil a je teď se soudcem a Chungem v soudcově pracovně. Ma Žung jej upozornil, že za chvíli přivede správce tržiště dva muže a dvě ženy. Muže mají strážní předat správci vězení a dále mají povolat paní Kuo, aby se postarala o prostitutky. Když to pomocníci všechno zařídili, odebrali se do soudcovy pracovny. Vojáky požádali, aby počkali na chodbě. Soudce byl sice zabraný do hovoru s Chungem a Tao Kanem, ale jakmile se objevili další dva pomocníci, hned je vyzval, aby podali zprávu.

Ma Žung podrobně vylíčil události na tržišti a na závěr řekl, že ti dva vojáci čekají na chodbě.

Soudce byl zjevně potěšen.

"Když to dáme dohromady s tím, co zjistil Tao Kan," řekl, "máme alespoň základní představu, co se s tím děvčetem stalo. Ale přiveďte nejdřív ty dva vojáky!"

Vojáci soudce uctivě pozdravili a on je požádal, aby znovu celý příběh vylíčili. Potom řekl:

"Vaše informace je velmi cenná. Dám vám dopis pro vojenského velitele s žádostí, aby vás přidělil k posádkové službě v blízkosti města pro případ, že by bylo třeba předvolat vás ke svědecké výpovědi. Seržant vás teď zavede do vězení a po konfrontaci s podezřelým se zastavte v úřadovně a nadiktujte písaři prohlášení. Můžete jít!"

Vojáci soudci vřele poděkovali, radostí bez sebe nad prodlouženou dovolenkou. Když odešli se seržantem Chungem, vzal soudce list úředního dopisního papíru a napsal vojenskému veliteli. Pak řekl Tao Kanovi, aby informoval Ma Žunga a Ťiao Taje o tom, co se dozvěděl v herně a v hostinci. Sotva Tao domluvil, vrátil se Chung a oznámil, že oba vojáci v Pan Fengovi okamžitě poznali jezdce, kterého viděli za městskou bránou.

Soudce Ti vyprázdnil šálek čaje a řekl:

"Shrňme si teď, co všechno víme. Nejprve pokud jde o vraždu paní Pan. Teď když se ukázalo, že Pan Fengova historka o setkání s domnělými lupiči je pravdivá, myslím, že není pochyb ani o tom ostatním. Abychom měli jistotu, počkáme, až se vrátí biřici, které jsem poslal do vesnice Pět beranů, a potom Pana propustíme na svobodu. Osobně jsem přesvědčený, že je úplně nevinný. Musíme teď usilovně pátrat po třetí osobě, po muži, který zavraždil paní Pan v době mezi polednem patnáctého a ránem šestnáctého tohoto měsíce."

"Jelikož vrah musel předem vědět, že Pan odjede odpoledne z města," poznamenal Tao Kan, "byl to zřejmě někdo, kdo rodinu dobře znal. Jie Taj by nám mohl říct, s kým se paní Pan stýkala; zřejmě byl se svou sestrou jedna ruka."

"Na Jie Taje se v každém případě podíváme zblízka," řekl Ti. "Informace z hráčského doupěte jsou pro nás pobídkou, abychom důkladně prozkoumali, co ten člověk vlastně dělá. A pokud jde o Pan Fengovy přátele a známé, vyslechnu ho sám.

Teď se dostáváme k zmizení slečny Liao Lien-fang. Tao Kanův přítel, obchodník rýží, řekl, že se v domě sešla s nějakým mladíkem. Zřejmě je to týž dům, o němž se před chvílí zmiňoval ten otrapa. Nedávno oslovila v týchž končinách slečnu Liao nějaká žena a ta se s ní hned vytratila. Žena jí zřejmě řekla, že ji očekává její milenec, jinak by s ní dívka tak ochotně nešla. Jakou roli hrál muž s čepcem, to se můžeme pouze dohadovat."

"Zřejmě to ale nebyl její milenec," řekl seržant Chung. "Obchodník rýží ho popsal jako hubeného mladíka, zatímco němý chlapec viděl velkého a hřmotného chlapa."

Soudce Ti souhlasně kývl. Chvíli si zamyšleně hladil licousy, potom pokračoval:

"Jakmile mi Tao Kan řekl o tajných schůzkách slečny Liao, poslal jsem velitele biřiců do krámu obchodníka rýží, aby s ním šel na tržiště a nechal si ukázat, který je to dům. Dále jsem mu přikázal, aby se pak zastavil v ČU Ta-jüanově paláci a předvolal Jü Kanga. Jdi se podívat, seržante, jestli se už nevrátil."

Když se Chung vrátil, tlumočil slova velitele biřiců:

"Ten dům, odkud slečna Liao vyšla, stojí skutečně přímo proti vinárně. Sousedi veliteli řekli, že majitelka předevčírem zemřela, a jediná služebná, kterou zaměstnávala, se vrátila na venkov. Lidi věděli, že se v domě děly divné věci, často tam bývalo dlouho do noci veselo, ale považovali za moudřejší hledět si svého. Velitel otevřel dveře násilím. Dům je zařízený lépe, než by se v těchto končinách dalo čekat. Od smrti majitelky je prý prázdný a zatím se nepřihlásil nikdo, kdo by na něj uplatňoval nárok. Velitel biřiců udělal soupis zařízení a pak dům zapečetil."

"Moc bych se divil, kdyby byl ten soupis úplný!" poznamenal soudce. "Nic bych za to nedal, že většina věcí, které se daly odnést, budou teď zdobit dům našeho velitele biřiců. Náhlé záchvaty služební horlivosti u tohohle člověka nebudí zvláštní důvěru! Inu, škoda, že majitelka musela zemřít zrovna teď, mohla nám toho o tajném milenci slečny Liao jistě hodně povědět. Přišel už Jü Kang?"

"Sedí ve strážnici, pane," odpověděl Chung. "Dojdu pro něho."

Když soudce Jü Kanga uviděl, řekl si v duchu, že ten pohledný mladík vypadá opravdu nemocně. Poškubával nervózně rty a chvilku nenechal ruce v klidu.

"Posaď se, Jü Kangu," řekl soudce vlídně. "Trochu jsme ve vyšetřování pokročili, ale usoudil jsem, že toho potřebujeme o tvé snoubence vědět víc. Řekni mi, jak dlouho se znáte?"

"Tři roky, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Ju Kang tiše. Soudce Ti svraštil obočí a prohodil:

"Naši předkové říkávali, že když byl mezi dvěma mladými lidmi dohodnut sňatek, je v zájmu všech zúčastněných, aby se svatba konala co nejdříve, jakmile dosáhnou věku stanoveného pro sňatek zákonem."

Jü Kang zrudl. Pospíšil si s vysvětlením: "Starý pan Liao má svou dceru velice rád, Vaše Ctihodnosti, a zdálo se, že by se s ní nerad loučil. Pokud jde o mé rodiče, ti žijí daleko odtud na jihu, a proto požádali ctihodného pana ČU Ta-jüana, aby ve všech záležitostech, jež se mě týkají, jednal jejich jménem. Žiju v domě pana ČU Ta-jüana od té doby, co jsem sem přišel, a on se zcela pochopitelně obává, že až si založím vlastní domácnost, nebude moci volně nakládat s veškerým mým časem. Choval se ke mně vždycky jako otec, pane, a proto jsem si netroufal na něho naléhat, aby souhlasil s brzkým sňatkem."

Soudce Ti se k jeho slovům nevyjádřil. Namísto toho mu položil otázku:

"Co se podle tvého názoru mohlo Lien-fang stát?" "To nevím!" vykřikl mladík. "Přemýšlím o tom ve dne v noci a mám takový strach ..."

Soudce mlčky pozoroval Jü Kanga, který seděl a lomil rukama. Po tvářích mu tekly slzy.

"Neobáváš se," zeptal se náhle, "že odešla s jiným mužem?" Jü Kang zvedl hlavu. S úsměvem na tváři zalité slzami řekl: "Ne, Vaše Ctihodnosti, to je úplně vyloučené! Lien-fang a tajný milenec! Ne, alespoň tím jsem si jistý, Vaše Ctihodnosti!"

"V tom případě mám pro tebe špatnou zprávu, Jü Kangu," řekl soudce vážně. "Několik dní předtím, než se ztratila, byla viděna, když vycházela z domu dostaveníček na tržišti společně s nějakým mladíkem."

Jü Kang zpopelavěl. Zíral na soudce očima doširoka rozevřenýma, jako by se mu zjevil duch. Náhle vybuchl: "Naše tajemství je vyzrazeno! Jsem ztracený!" A zhroutil se v křečovitých vzlycích. Na soudcův pokyn mu seržant podal šálek čaje. Mladík jej dychtivě vypil jedním douškem. Pak řekl klidněji: "Vaše Ctihodnosti, Lien-fang si vzala život a já jsem odpovědný za její smrt."

Soudce Ti se opřel v křesle. Zvolna poškubával dlouhou bradou.

"Vysvětli mi to, Jü Kangu!" vyzval mladíka.

Ten jen s největším úsilím ovládl své rozčilení. Spustil:

"Jednou asi před šesti týdny přišla Lien-fang se svou chůvou do Čuova paláce se vzkazem od své matky pro Čuovu První dámu. První dáma se právě koupala, a tak musely čekat. Lien-fang se šla projít do jedné zahrady a já ji tam uviděl. Mám totiž pokoj právě v té části Čuova sídla. Přemluvil jsem ji, aby zašla ke mně … Potom jsme si několikrát dali schůzku v tom domě na tržišti. Stará přítelkyně její dueni má tam poblíž krám a dueňa neměla nic proti tomu, aby si Lien-fang sama prohlížela pouliční stánky, zatímco ona vedla nekonečné hovory s přítelkyní. Naposled jsme se tam sešli dva dny před jejím zmizením."

"Tak to jsi byl ty, koho viděli vycházet z domu!" přerušil ho soudce.

"Ano, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Jü Kang zdrceně, "to jsem byl já. Toho dne mi Lien-fang řekla, že je asi těhotná. Byla celá zoufalá, protože naše hanebné počínání teď nutně muselo vyjít najevo. Já jsem byl taky úplně bez sebe. Věděl jsem, že ji pan Liao možná vyžene z domu a pan Ču mě určitě pošle zpátky k rodičům v nemilosti. Slíbil jsem, že udělám všechno, co bude v mých silách, abych získal od pana Čua souhlas k brzkému sňatku, a Lien-fang řekla, že stejně tak pohovoří se svým otcem."

Promluvil jsem se svým pánem ještě téhož večera, ale ten se rozzuřil a řekl mi, že jsem nevděčný mizera. Tajně jsem poslal Lien-fang psaní a naléhal jsem, aby za každou cenu přemluvila svého otce. Ale pan Liao patrně také odmítl, chudák děvče asi propadlo zoufalství a někde ukončilo život skokem do studně. A já, bídák, jsem odpovědný za její smrt!"

Propukl v pláč. Po chvíli řekl zlomeně:

"To tajemství na mně po všechny ty dny leželo jako kámen, čekal jsem každou chvíli zprávu, že někde našli její tělo. A pak přišel ten příšerný Jie Taj. Věděl, že Lien-fang byla u mne v pokoji. Dal jsem mu nějaké peníze, ale on chtěl čím dál tím víc! Dnes přišel znovu a ..."

"Jak odhalil Jie Taj tvé tajemství?" přerušil ho soudce. "Zřejmě nás špehovala stará služebná Liu, která předtím žila v Jieově domě jako chůva Jie Taje," odpověděl Jü Kang. "Ta mu to řekla, když Jie Taj čekal na pana Čua na chodbě před knihovnou kvůli nějaké obchodní záležitosti; prý se tam s ním zastavila na kus řeči. Ale slíbila mu, že o tom nikomu jinému nepoví."

"A ona sama na tebe nedotírala?" podivil se soudce.

"Ne, pane," odpověděl Jü Kang, "ale já sám jsem se pokoušel s ní pohovořit. Jenomže až do dnešního rána se mi nepodařilo s ní setkat." Když viděl soudcův udivený pohled, dodal na vysvětlenou: "Můj pán rozdělil palác na osm samostatných domácností. Každá má vlastní kuchyň a vlastní služebnictvo. Hlavní část sídla obývá pan Ču se svou První dámou; tam je taky jeho kancelář a místnosti, kde pracuju a spím já. V dalších samostatných křídlech žije sedm dalších pánových manželek. Jelikož je v domě mnoho služebnictva a všichni mají nakázáno zdržovat se v příslušné části domu, nebylo pro mne snadné dostihnout ji a pohovořit si s ní.

Podařilo se mi to teprve dnes ráno. Projednávali jsme v pánově pracovně účetní záležitosti jeho nájemců půdy, a když jsme skončili, vyšel jsem na chodbu a náhodou jsem starou Liu zahlédl. Hned jsem se jí zeptal, co řekla Jie Tajovi o Lien-fang a o mně, ale předstírala, že neví, o čem mluvím. Zřejmě je pořád ještě naprosto oddaná Jie Tajovi." Potom dodal zdrceně: "V každém případě na tom teď už stejně nesejde, jestli to uchová v tajnosti nebo ne."

"To není pravda, Jü Kangu," rychle ho ujistil soudce. "Mám důkaz, že se Lien-faing nezabila, ale že byla unesena."

"Kdo to udělal?" zvolal Jü Kang. "Kde je?"

Soudce Ti zvedl ruku.

"Vyšetřování pokračuje," řekl klidně. "Musíš své tajemství uchovat, aby nebyl únosce Lien-fang varován. Až si Jie Taj zase přijde pro peníze, stačí říct, aby se stavil zítra nebo pozítří. Věřím, že do té doby tvou snoubenku najdu a zatknu zločince, který ji lstí vylákal a unesl.

Ty si, Jü Kangu, zasluhuješ za své chování přísné pokárání. Místo abys mladou dívku vedl, využil jsi její náklonnosti a uspokojil své přání, které jsi dosud neměl právo uspokojit. Zásnuby a sňatek nejsou soukromou záležitostí, je to slavnostní smlouva, která se týká všech členů obou zúčastněných rodin, živých i mrtvých. Urazil jsi předky, jimž bylo zasnoubení oznámeno před rodinným oltářem, a snížil jsi svou budoucí nevěstu. A zároveň jsi umožnil zločinci, aby ji dostal do svých spárů, protože ji vylákal falešným vzkazem od tebe. Dále jsi lehkovážně prodloužil utrpení, které jistě prožívá, neboť jsi mi nepřišel říct pravdu hned, jak jsi se o jejím zmizení dozvěděl. Máš toho moc co napravovat, Jü Kangu! Teď můžeš jít, předvolám tě zase, až zjistím, kde teď je."

Mladý muž chtěl něco říci, ale nedokázal ze sebe vypravit slovo. Obrátil se a potácel se ke dveřím.

Soudcovi pomocníci se začali vzrušeně překřikovat. Ale soudce zvedl ruku a řekl:

"Touto informací se řeší případ slečny Liao. Padouchem, který únos zorganizoval, je patrně Jie Taj, protože kromě staré služebné je to jediný člověk, kdo zná jejich tajemství. A popis muže v čepci od němého chlapce se na něho výborně hodí. Žena, kterou poslal s falešným vzkazem, byla patrně majitelka domu dostaveníček. Ale nevzala děvče k sobě, zřejmě je zavedla má jiné tajné místo, kde Jie Taj teď slečnu Liao drží - buď pro vlastní povyražení, nebo aby ji prodával druhým - to teprve musíme vypátrat. Jie Taj ví, že se nemusí ničeho bát, protože to děvče nebohé by se teď samozřejmě neodvážilo obrátit ani na svého snoubence, ani na rodiče. Nebesa vědí, jak ji tam týrají! A jako by na tom nebylo dost, odvažuje se ten drzý bídák ještě vydírat Jü Kanga!"

"Snad abych se teď sebral a ten vejlupek ctnosti sem přivedl, co říkáte, pane?" nabídl se Ma Žung.

"Každopádně zajděte teď s Ťiao Tajem k Jieovu domu, bratři budou nejspíš zrovna večeřet. Nic nepodnikejte, jenom dům pozorujte. Až Jie Taj vyjde z domu, sledujte ho a on vás sám zavede do svého tajného doupěte. Jakmile bude uvnitř, zatkněte jeho a každého, kdo se vám bude zdát podezřelý. S Jie Tajem se moc mazlit nemusíte, ale ne abyste ho zřídili tak, že bych ho už nemohl vyslýchat! Mnoho štěstí!"

9
SOUDCE TI VEDE DOMŮ ZTRACENÉ DĚVČÁTKO; PŘICHÁZÍ ZPRÁVA O DALŠÍ VRAŽDĚ

Ma Žung a Ťiao Taj se vyhrnuli z pracovny a brzy za nimi odešli do strážnice na večerní rýži i seržant Chung a Tao Kan. Soudce se pustil do haldy úředních spisů, které přišly z prefektury.

Kdosi jemně zaklepal na dveře. "Vstupte!" zvolal soudce a odsunul papíry stranou. Myslel, že mu písař nese podnos s večeří. Ale když zvedl hlavu, stála před ním štíhlá postava paní Kuo. Měla na sobě dlouhý šat z šedé kožešiny s kápí, který jí velice slušel. Před psacím stolem se hluboce uklonila a soudce přitom ovanula táž příjemná vůně bylin, jíž byl prostoupen celý Skořicový háj.

"Posaďte se, paní Kuo!" vybídl ji soudce, "tady nejsme v soudní síni."

Paní Kuo usedla na okraj židle a řekla:

"Dovolila jsem si vyrušit Vaši Ctihodnost, neboť vám chci podat zprávu o těch dvou ženách, které byly dnes dopoledne zatčeny."

"Jen mluvte!" vyzval ji soudce a pohodlně se opřel. Vzal do ruky šálek, ale když viděl, že je prázdný, zase jej odložil. Paní Kuo hned vstala a dolila jej z velké konvice, stojící na psacím stole v rohu. Pak začala:

"Obě jsou to rolnické dcery z jihu. Jejich rodiče je prodali kuplíři loni na podzim po té neúrodě. Kuplíř je přivedl k nám do Pej-čou a prodal je do jednoho nevěstince na tržišti. Majitel je umístil do onoho soukromého domu a několikrát je přiměl k takovému vyděračskému triku jako včera.

Myslím, že to nejsou špatná děvčata, oškliví si život, jaký vedou, ale nemohou proti tomu nic dělat, protože obchod byl řádně uzavřen, majitel nevěstince má podepsanou kupní smlouvu, potvrzenou jejich rodiči."

Soudce Ti si povzdechl.

"Zase ta stará historie!" řekl. "Ale vzhledem k tomu, že majitel používal nekoncesovaného domu, máme přece jen nějakou možnost. Jak ti ničemové s děvčaty zacházeli?"

"To je opět ta stará historie!" odpověděla paní Kuo s matným úsměvem. "Co chvíli je tloukli a nutili je tvrdě pracovat, uklízet a vařit."

Ladným pohybem štíhlé ruky si upravila kápi. A soudce Ti si nemohl nepomyslet, že je to opravdu pozoruhodně půvabná žena.

"Provoz v nekoncesovaném domě se obvykle trestá vysokou pokutou," řekl. "Ale v tomto případě to nestačí, majitel ji klidně zaplatí a pak se bude hojit na děvčatech. Protože tu máme taky obvinění z vyděračství, prohlásíme kupní smlouvu za neplatnou a zrušíme ji. A když říkáte, že jsou to v zásadě slušná děvčata, vrátíme je jejich rodičům."

"Vaše Ctihodnost je velice laskavá!" řekla paní Kuo a vstala. Jak tak stála a čekala, až bude propuštěna, soudce si uvědomil, že by hovor rád prodloužil. Rozmrzelý sám nad sebou řekl dosti stroze:
"Děkuji vám za pohotovou zprávu, paní Kuo. Můžete jít."

Uklonila se a odešla.

Ti začal přecházet po místnosti s rukama za zády. Zdálo se mu, že jeho pracovna je ještě neútulnější a ještě studenější než jindy. Napadlo ho, že manželky už možná dorazily na první poštovní stanici, a uvažoval, jestli tam našly pohodlné ubytování.

Písař mu přinesl večeři a soudce ji chvatně snědl. Pak vstal a vestoje u ohřívadla popíjel čaj.

Otevřely se dveře a dovnitř vklouzl poněkud schlíplý Ma Žung. "Jie Taj odešel už po obědě, Vaše Ctihodnosti, a na večeři se domů nevrátil," řekl. "Jeho sluha mi řekl, že často jídá mimo dům s ostatními hráči a domů chodí až pozdě večer. Ťiao Taj hlídá dům dál."

"To je škoda, doufal jsem, že to děvče rychle vysvobodíme," řekl zarmouceně Ti. "Dnes už nemá smysl ten dům hlídat. Zítra přijde Jie Taj jistě na dopolední zasedání společně s Jie Pinem a pak ho sebereme."

Po Ma Žungově odchodu se soudce usadil u psacího stolu. Vzal opět do ruky úřední papíry a snažil se pokračovat v četbě. Ale brzy zjistil, že se nedokáže soustředit. Velice ho mrzelo, že Jie Taj nebyl doma. Pak vysvětlil sám sobě, že je zbytečně podrážděný; proč by si ten darebák měl vybírat k návštěvě svého tajného doupěte právě dnešní večer? Ale stejně je strašné, že nemůže dělat vůbec nic, teď když je konec případu v dohledu. Možná že chlap povečeřel někde v hostinci a právě teď je na cestě do svého doupěte. Takový černý čepec lze v davu snadno rozpoznat". Náhle se soudce napřímil v křesle. Kde to viděl naposledy takovýhle čepec? Nebylo to v davu u chrámu městského boha? Energicky vstal.

Zamířil k velké skříni u zadní stěny a prohrabával se zásobou starých oděvů uvnitř. Našel obnošený záplatovaný kožich, pořád ještě dost dobrý na to, aby mu v něm nebylo zima. Oblékl si jej a kožešinovou čepici vyměnil za tlustý šátek; ten si pevně ovinul kolem hlavy a spodní části obličeje. Pak vytáhl přenosnou truhličku s léky, kterou přechovával v pracovně, a hodil si ji pres rameno. Podíval se na sebe do kulatého zrcátka a usoudil, že se může vydávat za potulného lékaře. Ze soudního areálu vyšel postranní brankou v západní zdi.

Poletovaly malé vločky; pomyslel si, že brzy přestane chumelit. Pustil se směrem k chrámu městského boha a pátravě se díval po lidech, kteří ho chvatně míjeli, zachumlaní do kožešin. Ale viděl pouze kožešinové čepice a tu a tam tatarský turban.

Jak tam chvíli bezcílně bloudil sem a tam, nebe se vyjasnilo. Připustil, že pravděpodobnost setkání s Jie Tajem je jedna ku tisíci. A zároveň si zaraženě uvědomil, že vlastně stejně doopravdy nepočítal, že by na něho narazil; spíše si přál změnu, cokoli se mu zdálo lepší než ta studená, pustá kancelář... Stál v úzké temné ulici a nikde nebylo ani živáčka. Vykročil vpřed. Rozhodl se vrátit k soudu, snad přece jen ještě něco udělá ..."

Najednou uslyšel ve tmě kdesi nalevo vzlykot. Zastavil se a objevil dítě, které se tisklo do kouta prázdné verandy. Sklonil se a zjistil, že je to asi pětileté nebo šestileté děvčátko. Sedělo tu a zoufale plakalo.

"Co se ti stalo, holčičko?" zeptal se laskavě.

"Já jsem zabloudila a teď netrefím domů!" bědovala dívenka.

"Vím přesně, kde bydlíš, a dovedu tě domů," řekl jí soudce přesvědčivě. Položil truhličku s léky na zem, přisedl a vzal dítě do náručí. Cítil, jak se drobné tělíčko v tenkých vatovaných domácích šatech chvěje. Rozepnul kožešinový plášť a přitiskl si ji k sobě.

Holčička vzápětí přestala plakat. "Nejdřív se musíš trochu ohřát!" řekl jí.

"A pak mě odvedeš domů," ujistila se spokojeně.

"To víš, že odvedu," odpověděl soudce. "Povez mi, jak tě volá maminka?"

"No přece Mej-lan!" řekla dívenka s výčitkou v hlase. "Ty to nevíš?"

"Ale samozřejmě!" ujistil ji soudce. "Vím, jak se jmenuješ: Wang Mej-lan."

"Ty mě pořád škádlíš!" sešpulila maličká rty. "Víš přece, že se jmenuju Lu Mej-lan."

"Správně," řekl soudce, "a tvůj tatínek má krám..."

"Pořád si jen vymýšlíš!" řekla dívenka zklamaně. "Tatínek umřel a maminka se musí o plátenictví starat sama. Myslím, že toho vážně moc nevíš."

"Jsem doktor a mám pořád moc práce," řekl soudce na svou obhajobu. "Poslyš, když jdeš s maminkou na tržiště, z které strany obcházíte chrám městského boha?"

"Z té strany, co jsou ti dva kamenní lvi," odpověděla holčička bez váhání. "Který se ti líbí víc?"

"Ten, co drží tlapou kouli," řekl soudce v naději, že tentokrát odpověděl správně.

"Mně taky!" souhlasilo dítě spokojeně. Soudce vstal. Jednou rukou si hodil truhličku s léky přes rameno a s dítětem v náručí vykročil směrem k chrámu.

"Chtěla bych, aby mi maminka ukázala to kotě," řekla dívenka vážně.

"Jaké kotě?" zeptal se soudce roztržitě.

"To kotě, co s ním mluvil ten pán s milým hlasem tuhle v noci, když přišel za maminkou," řekla dívenka

netrpělivě. "Ty ho neznáš?"

"Ne," řekl soudce, a aby jí udělal radost, zeptal se: "Kdo je to?"

"Já nevím," řekla. "Myslela jsem, že ho znáš. Chodí k nám někdy pozdě večer a já slyším, že si povídá s kotětem. Ale když jsem se maminky zeptala, tak se zlobila a řekla, že se mi to jen zdálo. Ale mně se to nezdálo!"

Soudce Ti si povzdechl. Vdova Lu má asi tajného milence.

Teď už byli před chrámem. Zeptal se jednoho obchodníka, kde je plátenictví paní Lu, a muž mu popsal cestu. Vydal se na další pouť a holčičky se zeptal:

"Proč jsi vlastně šla tak pozdě ven?"

"Měla jsem takový ošklivý sen," odpověděla, "a když jsem se probudila, strašně jsem se bála. Tak jsem běžela za maminkou."

"Proč jsi nezavolala službu?" podivil se soudce.

"Když tatínek umřel, maminka ji poslala pryč," řekl děvčátko, "a tak jsem byla dnes večer sama doma."

Soudce Ti zastavil přede dveřmi s nápisem Luovo plátenictví; bylo v tiché středostavovské ulici.

Zaklepal a vzápětí se otevřely dveře. Objevila se malá, spíše hubená žena. Zvedla lucernu a prohlédla si soudce od hlavy k patě. Pak se hněvivě otázala:

"Co tu děláš s mou dcerou?"

"Vyběhla z domu a zabloudila," řekl soudce klidně. "Měla bys na ni dávat lepší pozor, mohla se pořádně nastydnout."

Žena na něho vrhla pohled plný zloby. Viděl, že jí je kolem třiceti a že je docela pohledná. Ale nelíbil se mu divoký lesk v očích a úzká krutá ústa.

"Hleď si svého, ty jeden mastičkáři!" vyštěkla. "Ze mě nevyrazíš ani měďák."

Zatáhla dítě dovnitř a zabouchla mu dveře před nosem.

"Roztomilá žena!" zabručel soudce. Pokrčil rameny a vracel se zpátky na hlavní třídu.

Když se před velkým krámem s nudlemi prodíral davem, srazil se s dvěma vysokými chlapíky, kteří měli zřejmě velice naspěch. První popadl soudce rozzlobeně za rameno a šťavnatě zaklel. Ale náhle mu ruka poklesla a on zvolal: "Vznešená Nebesa! Vždyť je to náš soudce!"

Ti se usmíval do užaslých tváří Ma Žunga a Ťiao Taje. Řekl poněkud rozpačitě:

"Usmyslil jsem si, že se trochu poohlédnu po Jie Tajovi, ale musel jsem zavést domů dítě, které zabloudilo. Teď se o to můžeme pokusit společně."

Napětí na tvářích obou pomocníků nepovolilo. Soudce se zeptal jat úzkostí:

"Stalo se něco?"

"Vaše Ctihodnosti," řekl Ma Žung zdrceně, "právě se vracíme k soudu, abysme vám podali zprávu. Ve veřejných lázních někdo zavraždil Lan Tao-kueje."

"Jak zavraždil?" chtěl vědět soudce.

"Otrávil, Vaše Ctihodnosti," řekl Ťiao Taj s hořkostí v hlase. "Takový špinavý, zbabělý zločin!"

"Jdeme do lázní!" řekl soudce krátce.

10
SOUDCE VYŠETŘUJE ZBABĚLÝ ZLOČIN; V ŠÁLKU ČAJE NACHÁZÍ OTRÁVENÝ KVĚT

V široké ulici před veřejnými lázněmi se shlukli vzrušení lidé. U vrat stál správce tržiště se svými pomocníky. Nechtěli soudce pustit dovnitř, až si netrpělivě strhl šátek. Když poznali okresního náčelníka, rychle ustoupili stranou.

Ve velké dvoraně jim vyšel vstříc zavalitý muž s kulatou tváří a představil se jako majitel podniku. Soudce v těchto lázních nikdy nebyl, ale věděl, že horká voda tady pochází z pramene, který má údajně léčivé účinky.

"Ukaž mi, kde se to stalo!" přikázal.

Muž je zavedl do předpokoje, kde bylo horko a plno páry. Ma Žung a Ťiao Taj začali hned svlékat svrchní oděv.

"Bude lépe, pane, když se vysvléknete až na spodní šat," doporučil mu Ma Žung, "uvnitř je ještě větší horko."

Soudce se tedy svlékl a majitel jim vysvětlil, že odtud vy-, jdou na chodbu, tou dojdou k velkému společnému bazénu nalevo a po pravé ruce budou mít deset kabin se soukromou lázní. Mistr Lan si bral vždycky poslední kabinu až úplně na konci chodby, protože tam byl klid.

Pak otevřel těžké dřevěné dveře a Tiho udeřil do tváře příval horké páry. V mlze viděl dva sloužící v kalhotách a kazajkách z černé naolejované látky, které je chránily před horkou párou.

"Tito dva důstojníci přikázali, aby všichni návštěvníci odešli," pravil majitel. "A jsme v kabině mistra Lana."

Vstoupili do poměrně velké místnosti. Seržant a Tao Kan mlčky udělali soudci místo. Ti viděl, že třetinu hladké kamenné podlahy zabírá zapuštěný bazén, plný kouřící vody.

Před ním stál kamenný stoleček s bambusovou lavicí. Úplně nahé statné Lanovo tělo leželo zhroucené na podlaze mezi stolkem a lavicí. Tvář podivně nazelenalé barvy měl ztrhanou. Z úst vystupoval naběhlý jazyk.

Soudce se nejdříve rozhlédl kolem. Na stole viděl velkou čajovou konvici a několik dílů lepenkové skládačky.

"Z toho šálku pil," řekl Ma Žung a ukázal na podlahu. Soudce se zastavil a hleděl na rozbitý hrneček. Zůstalo v něm ještě pár kapek nahnědlé tekutiny. Opatrně jej položil na stůl a zeptal se majitele lázní:

"Jak jste ho našli?"

"Mistr Lan byl mužem pravidelných zvyklostí, Vaše Ctihodnosti," odpověděl. "Většinou sem chodíval každý druhý den přibližně ve stejnou dobu. Nejdříve si asi tak půlhodinku poležel ve vodě, pak vypil čaj a zacvičil si. Měli jsme přísný rozkaz nerušit ho, dokud on sám, asi tak po hodině, neotevře dveře a neobjedná si další čaj. Potom vypil pár šálků, v před-pokoji se oblékl a odešel."

Muž polkl a pokračoval:

"Protože ho všichni obsluhující měli moc rádi, jeden zpravidla čekával s čajem na chodbě přede dveřmi v té době, kdy Mistr obyčejně volal. Ale dnes se pořád nikdo neozýval. Sloužící čekal s čajem asi půl hodiny a pak pro mě přišel, protože se na Mistra Lana sám neodvážil zaklepat. Znám Mistrovy pravidelné zvyky, a tak jsem dostal strach, že se mu třeba udělalo nevolno. Hned jsem otevřel a ... uviděl jsem tohle!"

Chvíli bylo ticho. Potom řekl Chung:

"Správce poslal jednoho muže k soudu, a protože Vaše Ctihodnost byla mimo budovu, hned jsme se sem vydali. Museli jsme dohlédnout, aby nikdo na nic nesahal. Vyslechli jsme s Tao Kanem sloužící, zatímco Ma Žung a Ťiao Taj si při odchodu zapisovali jména všech návštěvníků. Žádný z nich neviděl, že by někdo vstoupil do lázně mistra Lana nebo tam odtud vyšel."

"Jak byl čaj otrávený?" chtěl vědět soudce.

"Muselo k tomu dojít až tady, v téhle kabině, Vaše Ctihodnosti," řekl seržant. "Zjistili jsme, že se všechny konvice plní předem připraveným čajem z velkého džbánu v předpokoji. Kdyby byl dal vrah jed do čaje už tam, byl by otrávil všechny zákazníky. Protože mistr Lan nikdy nezamykal dveře, předpokládáme, že vrah vešel dovnitř, dal jed do konvice a odešel."

Soudce Ti přikývl. Ukázal na drobný bílý kvítek, který ulpěl na jednom střepu z rozbitého šálku, a otázal se majitele lázní:

"U vás se podává jasmínový čaj?"

Muž rázně zavrtěl hlavou.

"Nikoli, Vaše Ctihodnosti. Nemůžeme si dovolit podávat tak drahý čaj."

"Přelej zbytek čaje do nějaké nádobky," požádal soudce Tao Kana, "a potom zabal dno a střepy šálku do naolejovaného papíru. Dej pozor, abys nepoškodil ten jasmínový kvítek! Na konvici přiklop víčko a vezmi ji také s sebou. Ohledač nám poví, jestli byl čaj v konvici také otrávený."

Tao Kan přikývl. Zahleděl se na rozložené díly lepenkové skládačky na stolní desce a řekl:

"Podívejte se, Vaše Ctihodnosti, když vrah vstoupil dovnitř, mistr Lan si hrál se skládačkou."

Všichni se podívali na rozložené díly. Na první pohled to vypadalo, že byly rozhozené náhodně.

"Vidím jenom šest dílů," podivil se soudce. "Poohlédněte se po tom sedmém! Chybí druhý malý trojúhelník."

Pomocníci se dívali po podlaze a soudce zatím stál bez hnutí a shlížel na mrtvé tělo. Náhle řekl:

"Mistr Lan má pravou ruku sevřenou v pěst. Koukejte se, jestli v ní něco nemá!" Seržant opatrně rozevřel mrtvému ruku. K dlani lnul malý papírový trojúhelník. Podal jej soudci.

"To dokazuje," zvolal soudce Ti, "že mistr Lan sestavoval tuhle figurku poté, co pozřel jed! Znamená to snad, že se nám snažil naznačit, kdo je vrah?"

"Tak se mi zdá, že jak padal, rukou ten obrazec trochu porušil," usoudil Tao Kan. "Tak, jak vypadá teď, neznamená vůbec nic."

"Vezmi kousek papíru a zakresli polohu jednotlivých dílů," požádal ho soudce. "Až budeme mít volnou chvilku, podíváme se na to. Seržante, řekni správci tržiště, ať dá mrtvého přenést do soudní budovy. A pak uděláte dobře, mládenci, když tuhle místnost velice důkladně prohledáte. Já teď půjdu vyslechnout pokladníka."

Obrátil se a vyšel z kabiny.

V předpokoji se zase oblékl a vyzval majitele, aby s ním zašel do pokladny u vchodu do budovy.

Soudce se posadil ke stolečku vedle pokladnice a začal se vyptávat potícího se pokladníka:

"Pamatuješ si na příchod Mistra" Lana? Nestůj tady jako umučení, člověče! Protože jsi se po celou dobu nehnul z téhle kanceláře, jsi tady jediný člověk, který tu vraždu nemohl spáchat. Tak spusť!"

"Pamatuju se na to moc dobře, Vaše Excelence!" vykoktal pokladní. "Mistr Lan přišel jako obvykle, zaplatil pět měďáků a šel dál."

"Byl sám?"

"Ano, Vaše Excelence, vždycky chodívá sám."

"Předpokládám, že většinu návštěvníků lázní od pohledu znáš," pokračoval soudce. "Dokážeš si vzpomenout na pár lidí, kteří přišli po Mistru Lanoví?"

Pokladník svraštil čelo.

"Víceméně ano, Vaše Ctihodnosti," řekl, "protože příchod Mistra Lana, našeho slavného rohovníka, je pro mě vždycky, abych tak řekl, něco jako mezník, - rozděluje večer na dvě části. Nejdřív přišel řezník Liu, dva měďáky za bazén. Potom starší cechu Liao, pět měďáků za soukromou lázeň. A potom čtyři mladíci v hloučku, takoví spratkové z tržiště. Pak …"

"Znáš je všechny čtyři?" zeptal se Ti.

"Ano, Vaše Ctihodnosti," řekl pokladník. Potom se podrbal na hlavě a dodal: "Tedy, abych pravdu řekl, znám tři z nich. Ten čtvrtý tu byl dnes poprvé - takový mladík v černém kabátě a kalhotách, jako nosí Tataři."

"Co si zaplatili?" chtěl vědět soudce.

"Zaplatili si všichni po dvou měďácích za bazén, a tak jsem dal každému černé číslo."

Soudce svraštil čelo a majitel podniku sundal spěšně dvě dřevěné destičky černé barvy s provlečeným provázkem, které visely na věšáčku na stěně.

"Tohle užíváme pro kontrolu, Vaše Ctihodnosti," vysvětloval. "Černá destička znamená bazén, červená soukromou lázeň. Každý návštěvník odevzdá půlku lázeňskému v předpokoji, který mu uloží oděv, a druhou polovinu se stejným číslem si ponechá. Když vyjde z bazénu nebo z lázně, vydá mu na tu druhou polovinu čísla lázeňský jeho oděv."

"Jinou kontrolu tu nemáte?" zeptal se soudce mrzutě.

"Inu, Vaše Ctihodnosti," odpověděl majitel omluvně, "sledujeme jediný cíl, - zabránit tomu, aby sem lidi chodili bez placení nebo aby si odnesli oděv, který jim nepatří."

Soudce Ti musel uznat, že opravdu nemohl čekat více. Zeptal se pokladníka:

"Viděl jsi ty čtyři odcházet?"

"To vám opravdu nemůžu říct, Vaše Ctihodnosti," omlouval se pokladník. "Když se na tu vraždu přišlo, bylo tu tolik lidí, že .. ."

Dostavil se seržant Chung s Ma Žungem. Hlásili, že v lázni už na žádnou další stopu nenarazili. Soudce se zeptal Ma Žunga:

"Když jste kontrolovali s Ťiao Tajem návštěvníky, neviděl jsi mezi nimi mladíka v tatarském obleku?"

"Určitě neviděl, Vaše Ctihodnosti," ujistil ho Ma Žung. "Zapsali jsme si všechna jména a adresy a chlapík v tatarském obleku by mi určitě neušel, protože něco takového se tu nevidí tak často."

Soudce se obrátil na pokladníka a řekl:

"Vyběhni ven a podívej se, jestli v davu na ulici není alespoň jeden z těch čtyř mladíků."

Když pokladník odešel, seděl soudce mlčky a poklepával dřevěnou destičkou o stůl.

Pokladník se vrátil s vytáhlým výrostkem, a ten neohrabaně stanul před soudcem.

"Kdo je to, ten váš tatarský kamarád?" zeptal se Ti.

Mladík se na něho vyjeveně podíval.

"To vážně nevím, pane," vypravil ze sebe. "Všim jsem si ho už předevčírem, potloukal se tady kolem vchodu, ale dovnitř nešel. A dnes večer přišel zas. Když jsme šli dovnitř, hrnul se hned za náma."

"Popiš ho!" vyzval chlapce Ti.

Ten nevěděl, jak do toho. Po chvilce váhání řekl:

"No, byl takovej pomenší, štíhlej... Kolem hlavy a přes pusu si ovinul tatarskej šátek, takže jsem neviděl, jestli má knír, ale všim jsem si, že mu zpod šátku leze pramen vlasů. Kamarádi se s ním chtěli dát do řeči, ale loup po nás očima tak, že jsme si dali zajít chuť. Voni tyhle Tataři nosej dycky dlouhý nože, a to potom . . ."

"Neprohlédli jste si ho lip v bazénu?" zeptal se soudce.

"Asi měl soukromou lázeň," mínil mladík. "V bazénu jsme ho neviděli."

Soudce na něho vrhl bleskový pohled.

"To je všechno," pravil stroze. A když mladík zmizel, přikázal pokladníkovi:

"Spočítej si čísla!"

Pokladník začal rychle třídit dřevěné destičky a soudce ho pozoroval, probíraje se zvolna licousy.

Konečně pokladník řekl:

"To je zvláštní, Vaše Ctihodnosti! Chybí jedna černá, číslo 36."

Soudce Ti vstal. Seržantu Chungovi a Ma Žungovi řekl:

"Můžeme se vrátit k soudu. Tady jsme udělali všechno, co bylo v našich silách. Kdyby nic jiného, víme alespoň, jak se vrah dostal do Lanový kabiny a pak zase ven, aniž si ho někdo všiml, a máme obecnou představu o tom, jak vypadal. Tak jdeme!"

11
UKRUTNÁ VRAŽDA SE PROJEDNÁVÁ PŘED SOUDEM; OHLEDAČ MRTVOL VYPRÁVÍ SOUDCI O PODEZŘELÉM STARÉM PŘÍPADU

Příštího dne na dopoledním zasedání požádal soudce Ti Kua, aby ohledal mrtvé tělo rohovnického mistra. Byly přítomné všechny význačné osobností z Pej-čou a všichni občané, kterým se podařilo vecpat do soudní síně.

Kuo provedl ohledání a podal zprávu:

"Zemřelý skonal na následky prudké otravy jedem; jed byl identifikován jako prášek z kořene kulčiby, který obsahuje strychnin. Tento strom roste na jihu. Vzorky čaje v konvici a zbytek čaje, který zůstal v rozbitém šálku, byly podány nemocnému psovi. Čaj v konvici byl neškodný, ale záhy poté, co si pes lízl čaje ze šálku, pošel."

Soudce Ti se zeptal:

"Jak se dostal jed do čaje?"

"Soudím," odpověděl Kuo, "že vrah nejprve nasypal jed do suchého jasmínového květu a potom květ potají vhodil do šálku."

"Máte pro tuto domněnku nějaký podklad?" zeptal se soudce.

"Prášek má sice slabý, ale charakteristický pach, který by byl ještě nápadnější, kdyby byl jed rozpuštěn přímo v horkém čaji," vysvětloval ohledač. "Ale dáte-li do čaje jasmínový květ, překryje jeho vůně pach jedu. Když jsem

zahřál zbytek čaje bez květu, ucítil jsem s ničím nezaměnitelný pach, a tak jsem mohl jed snadno určit."

Soudce pokývl hlavou a požádal hrbáče, aby na zprávu otiskl palec. Pak udeřil kladívkem do stolu a řekl:

"Nebožtík Mistr Lan Tao-kuej byl zavražděn zatím neznámou osobou. Známe ho jako vynikajícího rohovníka, který se několikrát za sebou stal šampiónem severních provincií. Zároveň to byl muž vzácného charakteru. Naše říše, a zvláště pak pej-čouský okres, který Mistr poctíval svou přítomností, želí odchodu velkého člověka. Tento soud učiní vše, co je v jeho silách, aby zajistil vraha a duše Mistra Lana mohla spočinout v pokoji."

Soudce udeřil znovu kladívkem a pokračoval:

"A nyní přejděme k případu Jie proti Panovi." Na jeho pokyn předvedl velitel biřiců před soudnou stolici Pan Fenga. Potom Ti řekl:

"Písař nyní přečte dvě prohlášení, týkající se Pan Fengovy cesty."

Vrchní písař povstal a přečetl nejprve výpověď dvou vojáků a potom zprávu biřiců o vyšetřování ve vesnici Pět beranů.

Soudce Ti oznámil:

"Tato svědectví dokazují, že Pan Feng vypovídal o své činnosti patnáctého a šestnáctého tohoto měsíce pravdivě. Soud se navíc domnívá, že kdyby byl skutečně zavraždil svou ženu, jistě by se nebyl vzdálil z města na dva dny, aniž by mrtvolu ukryl, alespoň dočasně. Proto soud došel k závěru, že dosavadní důkazy, předložené žalobcem, nestačí na to, aby mohlo být proti Pan Fengovi zahájeno trestní řízení. Nechť žalobce oznámí, je-li s to předložit proti obžalovanému další důkazy, nebo si přeje žalobu stáhnout."

"Tato osoba," pospíšil si Jie Pin, "si přeje žalobu stáhnout. Pokorně se omlouvá za své ukvapené jednání, které vyplývalo pouze z hlubokého zármutku nad strašlivou smrtí sestry. V tomto případě mluvím i jménem svého bratra Jie Taje."

"Bude to tak zaznamenáno," sdělil soudce Ti.

Naklonil se vpřed a pátral v řadách diváků před pódiem; pak se zeptal: "Proč se Jie Taj dnes nedostavil k soudu?"

"Vaše Ctihodnosti," řekl Jie Pin, "nevím, co se bratrovi přihodilo. Odešel včera po obědě a dosud se nevrátil."

"Tráví váš bratr často noc mimo dům?" položil mu otázku Ti.

"Nikdy, Vaše Ctihodnosti!" ujistil ho Jie Pin s ustaranou tváří. "Často chodívá domů pozdě, ale vždycky se vrací."

Soudce řekl zachmuřeně:

"Až se vrátí, vyřiďte mu, aby se ihned dostavil k soudu. Musí osobně potvrdit, že souhlasí se stažením žaloby proti Pan Fengovi." Udeřil kladívkem a oznámil:

"Pan Feng se propouští na svobodu. Soud bude pokračovat v úsilí o vypátrání vraha jeho manželky."

Pan Feng několikrát pobil čelem o zem na znamení vděčnosti. Když povstal, Jie Pin se k němu rozběhl a začal se omlouvat.

Soudce Ti přikázal, aby byl předveden majitel nevěstince, dva kuplíři a obě prostitutky. Ženám předal zrušené kupní smlouvy a oznámil jim, že jsou volné. Majitele nevěstince a oba kuplíře odsoudil ke třem měsícům vězení a zmrskání. Všichni tři začali hlasitě protestovat, nejhalasněji majitel nevěstince. Nedělal si nic z rozšvihaného hřbetu, ten se zahojí, ale těžko uhradit kupní cenu dvou statných holek! Biřici odvlekli muže do vězení a oběma prostitutkám soudce řekl, že zatím mohou pracovat v kuchyni soudního dvora a vyčkat, až se vydá na cestu vojenský konvoj, s nímž se dostanou zpět do svého rodiště.

Obě ženy se vrhly před soudcovskou stolicí na zem a se slzami v očích vyjadřovaly svou vděčnost.

Když soudce skončil zasedání, požádal seržanta Chunga, aby pozval do pracovny ČU Ta-jüana.

Ti usedl k psacímu stolu a hostovi nabídl křeslo. Čtyři pomocníci zaujali svá obvyklá místa na stoličkách vpředu. V truchlivém tichu podával písař čaj.

Potom se soudce ujal slova.

"Včera večer jsem nechtěl pokračovat v projednávání vraždy Mistra Lana. Jednak jsem čekal na výsledky ohledání, a pak také proto, že jsem hodlal požádat o radu tady pana Ču, který znal Mistra po celý jeho život."

"Udělám všechno, co je v mých silách, abych dostal darebáka, který zavraždil našeho Mistra, před soud," vybuchl Ču. "Byl to nejlepší atlet, jakého jsem kdy znal. Má Vaše Ctihodnost nějakou představu, kdo mohl ten hanebný zločin spáchat?"

"Vrahem byl mladý Tatar nebo alespoň muž za Tatara převlečený," řekl soudce Ti.

Seržant Chung vrhl kvapný pohled na Tao Kana a pak se zeptal:

"Rádi bychom věděli, Vaše Ctihodnosti, proč by měl být Mistrovým vrahem právě ten mladík. Koneckonců, na seznamu, který sepsali Ma Žung s Ťiao Tajem, bylo přes šedesát návštěvníků lázní."

"Ale žádný z nich nemohl vstoupit do kabiny Mistra Lana 'a zase z ní odejít nepozorován," odpověděl soudce. "Vrah věděl, že sloužící nosí černé naolejované obleky, které se podobají tatarskému šatu. Přišel do lázní zároveň se třemi výrostky. V předpokoji však neodevzdal dřevěnou destičku s číslem, šel chodbou dál a vydával se za sluhu. Jen si vzpomeňte, kolik je tam páry! Člověk pořádně nevidí na lidi kolem. Vklouzl do Lanový kabiny, hodil otrávený květ do šálku a zase odešel. Lázeňskou budovu možná opustil vchodem pro služebnictvo."

"Chytrý darebák!" zvolal Tao Kan. "Myslel na všechno."

"Máme ovšem určité stopy," pokračoval soudce Ti. "Ten tatarský oblek a dřevěné číslo vrah pochopitelně zničí. Ale zřejmě ušlo jeho pozornosti, že Mistr Lan se ještě v posledním tažení pokusil sestavit z lepenkové skládačky figuru, která je patrně klíčem k jeho odhalení. Dále, Mistr Lan toho člověka zřejmě dobře znal a my máme od toho výrostka v hrubých rysech jeho popis. Pan Ču nám možná poví, jestli měl Mistr Lan štíhlého a spíše drobného žáka s

poměrně dlouhými vlasy?"

"Neměl," odpověděl Ču Ta-jüan bez váhání. "Znám je všechny a vesměs to jsou statní mládenci. Pokud jde o vlasy, Mistr trval na tom, aby si je holili. Jaká hanba, takový skvělý zápasník byl zavražděn jedem - opovrženíhodnou zbraní zbabělců!"

Nikdo nepromluvil. Po chvíli Tao Kan, který si lehce mnul tři dlouhé chlupy, rašící mu na levé tváři, prohodil zčistajasna :

"Zbraň zbabělce — nebo také ženy!"

"Lan se o ženy nikdy v životě nezajímal!" řekl Ču Ta-jüan s pohrdáním. Ale Tao Kan jen zavrtěl hlavou a řekl:

"A to právě mohl být důvod, proč ho jedna z nich zabila! Možná že Lan nějakou ženu odmítl a takové odmítnutí vyvolá někdy šílenou nenávist."

"Vím jen tolik," dodal Ma Žung, "že si některý tanečnice na Mistrovu nevšímavost stěžovaly, jedna mi to dokonce sama řekla. Zřejmě ženský přitahovala právě ta zdrženlivost, i když jenom Nebesa vědí proč!"

"Třesky plesky!" zvolal Ču dopáleně. Soudce sledoval hovor mlčky. Potom se přidal: "Musím říct, že se mi tenhle nápad zamlouvá. Pro ženu křehké postavy by bylo snadné převlécť se za tatarského' chlapce. Ale to by pak musela být Lanova milenka! Protože když vešla do kabiny, Mistr se ani nesnažil zahalit! Ručníky visely na věšáku."

"Vyloučeno!" křičel Ču. "Mistr Lan a milenka! O tom nemůže být ani řeči!"

"Teď si vzpomínám," ťukl se do čela Ťiao Taj, "že když jsme u něho včera byli, prohodil naprosto nečekaně něco velice trpkého o ženách, něco jako že podrývají mužovu sílu. Obyčejně vyjadřoval své názory mnohem zdrženlivěji."

Ču pořád ještě něco hněvivě brumlal, ale soudce už vytáhl ze zásuvky lepenkovou skládačku, kterou pro něho Tao Kan zhotovil, a rozložil šest dílů tak, jak je v lázních našli na stole. Pokoušel se přidáním trojúhelníku figuru dotvořit. Po chvíli řekl:

"Jestli Lana otrávila nějaká žena, pak ta figura možná skutečně napovídá, kdo to byl. Ale jak Mistr padal k zemi, rukou porušil obrazec a zemřel dřív, než mohl přiložit poslední díl. To je těžký problém!" Odsunul lepenkové díly stranou a pokračoval: "Ať je to jakkoli, naším prvním úkolem je prověřit všechny osoby, s nimiž se Mistr Lan běžně stýkal. Pane

Ču, navrhuji, abyste se s Ma Žungem, Ťiao Tajem a Tao Kanem poradili a rozdělili si práci. A každý se hned pustí do přiděleného úkolu. 'Seržante, ty zajdeš na trh a pohovoříš s těmi druhými dvěma výrostky znovu o tom, jak ten mládenec vypadal. Když na ně půjdeš po dobrém, vypiješ s nimi pohárek vína nebo tak, možná že toho o Tatarovi řeknou víc. Ma Žung má jejich jména a adresy. A cestou se stav u Kua v lékárně a řekni mu, aby sem přišel, musím se o tom jedu dozvědět víc."

Když Ču Ta-jüan a čtyři pomocníci odešli, vypil soudce beze spěchu několik šálků čaje, hluboce ponořen v myšlenkách. Jie Tajovo zmizení mu dělalo starosti. Byl snad ten mizera jat podezřením, že mu je soudce na stopě? Ti vstal a začal přecházet po místnosti. Vzhledem k dosud nevysvětlené vraždě paní Pan a násilné smrti Mistra Lana by vyřešení případu slečny Liao bylo velkou úlevou.

Když do pracovny vstoupil Kuo, přivítal ho soudce několika vlídnými slovy. Znovu se posadil ke stolu a nabídl Kuovi stoličku. Potom řekl:

"Jako lékárník mi bezpochyby můžete říct, jak asi vrah získal onen jed. Předpokládám, že je vzácný!"

Kuo si odhrnul pramének vlasů z čela. Velké ruce si položil na kolena a zavrtěl hlavou.

"Naneštěstí není vůbec těžké si jej obstarat, Vaše Ctihodnosti. Užívá-li se v malých dávkách, povzbuzuje srdeční činnost, a proto je k maní ve většině lékáren."

Soudce Ti povzdechl. "Takže tímto směrem nemá smysl pátrat!" konstatoval. Rozložil před sebe jednotlivé díly skládačky a bezcílně je posunoval. "Ovšem tento hlavolam by nás na stopu přivést nemohl," pokračoval v hovoru.

Hrbáč opět zavrtěl hlavou a řekl zarmouceně:

"Obávám se, že ne, Vaše Ctihodnosti. Tenhle jed působí nesnesitelnou bolest a smrt nastává téměř okamžitě." "Ale Mistr Lan byl mužem mimořádně silné vůle," trval na svém soudce, "a s touhle skládačkou uměl výborně zacházet. Věděl, že nedojde ke dveřím, aby zavolal sloužícího, a proto se, myslím, pokusil označit vraha tímto způsobem."

"Je pravda, že to s touhle skládačkou skutečně uměl!" souhlasil Kuo. "Když k nám přišel, často bavil ženu a mne tím, že sestavoval nejrůznější figury hned na požádání."

"Nemohu přijít na to," povzdechl si soudce, "co chtěl touhle figurou znázornit."

"Mistr Lan byl neobyčejně laskavý, Vaše Ctihodnosti," pokračoval hrbáč zamyšleně. "Věděl, že darebové na tržišti do mne často strkají a ponižují mě. Nelitoval námahy a vypracoval nový způsob boje speciálně pro mne. Přizpůsobil jej tomu, že mám slabé nohy, ale velkou sílu v rukách. Pak mě tento způsob trpělivě učil a od té doby se nikdo neodváží na mě sáhnout."

Soudce Ti poslední Kuova slova neslyšel. Jak si tak hrál se sedmi díly skládačky, povšiml si najednou, že sestavil figuru kočky.

Shrnul díly na hromadu. Jed, jasmínový květ, kočka ... odmítl sledovat tuto logickou řadu dál. Když si všiml Kuova udiveného pohledu, řekl honem, aby zakryl své rozpaky:

"To nic, najednou jsem si vzpomněl na takové zvláštní setkání. Včera večer jsem našel holčičku, která zabloudila, a zavedl jsem ji domů, ale její matka mi jenom vyspílala. Je to vdova, velice nepříjemná osoba. Z nevinného

žvatlání dítěte jsem pochopil, že má zřejmě tajného milence."

"Jak se jmenuje?" zeptal se Kuo zvědavě.

"Paní Lu, je to plátenice."

Kuo seděl toporně vzpřímený. Teď zvolal:

"Ale to je skutečně hanebnice, Vaše Ctihodnosti! Měl jsem s ní co dělat před pěti měsíci, když zemřel její manžel. Velice podivná záležitost!"

Soudce byl stále ještě zmaten objevem kočky. Napadlo ho, že mistr Lan do lékárny často chodíval. Roztržitě se zeptal:

"Co bylo na smrti toho pláteníka divného?"

Kuo s odpovědí chvíli váhal.

Předchůdce Vaší Ctihodnosti bral tu záležitost skutečně tak trochu na lehkou váhu. Tehdy ovšem právě tatarské hordy zaútočily na Severní armádu a do města se valily davy uprchlíků. Okresní náčelník měl plné ruce práce, a tak chápu, že nechtěl ztrácet čas s pláteníkem, který zemřel na srdeční záchvat."

"A proč taky?" zeptal se soudce, vděčný za změnu tématu. "Ohledání by přece všechny podezřelé okolnosti odhalilo!"

Hrbáč se zatvářil nešťastně.

"Potíž je v tom, Vaše Ctihodnosti, že se ohledání nekonalo," řekl pomalu.

Teď už soudce velice zpozorněl. Opřel se v křesle a vybídl ho věcně:

"Vysvětlete mi, o co šlo."

"Pozdě odpoledne," spustil Kuo, "přišla paní Lu k soudu společně s doktorem Kuangem - to byl zdejší velice známý lékař. Doktor uvedl, že při obědě si Lu Ming stěžoval na bolesti hlavy a šel si lehnout. Za chvíli nato ho jeho žena slyšela sténat. Než přiběhla do ložnice, byl už mrtev. Povolala doktora Kuanga a ten mrtvého prohlédl. Řekla mu, že si manžel často stěžoval na slabost u srdce. Doktor Kuang se vyptal, co v poledne jedl. Manželka řekla, že jedl velice málo, ale vypil dva džbány vína, aby ho přestala bolet hlava. Doktor Kuang poté vystavil úmrtní list, v němž uvedl, že Lu Ming zemřel na srdeční záchvat, vyvolaný nadměrným požitím alkoholu. Předchůdce Vaší Ctihodnosti to takto zanesl do spisů jako příčinu smrti."

Protože soudce setrvával v mlčení, hrbáč pokračoval: "Náhodou se znám s Lu Mingovým bratrem a ten mi řekl, že pomáhal mrtvého oblékat; přitom si všiml, že mu z tváře nezmizela barva, ale zato měl oči vystouplé z důlků. Jelikož tyto příznaky ukazují na ránu do týla, šel jsem za paní Lu s úmyslem vyptat se na podrobnosti. Ale ta mě proklela a vyspílala mi, že se pletu do věcí, do nichž mi nic není. Dovolil jsem si tehdy pohovořit o tom s okresním náčelníkem, ale ten řekl, že mu zpráva doktora Kuanga úplně stačí a že není důvod k ohledacímu řízení. A při tom zůstalo."

"Mluvil jste s doktorem Kuangem?" zeptal se soudce Ti. "Několikrát jsem se o to pokusil, ale vyhýbal se mi," odpověděl Kuo. "Potom se rozkřiklo, že se Kuang zabývá černou magií. Odešel z města s houfem uprchlíků směrem na jih a od té doby o něm nikdo neslyšel." Soudce si zvolna hladil vous.

"To je skutečně zajímavý případ!" řekl nakonec. "Jsou tu ještě jiní lidé, kteří holdují čarodějnictví? Jistě víte, že podle zákona je to hrdelní zločin."

Kuo pokrčil rameny.

"V žilách mnoha rodin tady v Pej-čou koluje tatarská krev," řekl, "a takoví lidé se domnívají, že znají tajná kouzla tatarských mágů. Po městě se vykládá, že tihle kouzelníci dokážou zabít člověka pouhým zaklínáním nebo tím, že spálí nebo uříznou jeho hlavu na obrázku. Jiní lidé prý žínají tajné taoistické obřady a dokážou si prodloužit život tím, že se milují s čarodějnicemi nebo s démony. Podle mého názoru jsou tohle všechno jen barbarské pověry, ale Mistr Lan se jimi důkladně zaobíral a tvrdil, že je na tom zrnko pravdy."

"Náš Mistr Konfucius nás výslovně varoval, abychom se nepokoušeli proniknout do tajemství nadpřirozena," řekl soudce netrpělivě. "Nikdy bych nevěřil, že tak moudrý muž jako Lan Tao-kuej mařil čas honbou za tajemném."

"Byl to muž mnoha zájmů, Vaše Ctihodnosti!" podotkl hrbáč nesměle.

"Jsem skutečně rád, že jste mě upozornil na případ paní Lu," uzavřel hovor soudce. "Myslím, že ji předvolám a zeptám se jí na bližší podrobnosti o manželově smrti."

Nato se soudce chopil jakéhosi papíru a Kuo se chvatně uklonil a vyšel ze dveří.

12
SOUDCE TI SI VYJEDE NA ČARODĚJNÝ VRCH; ŽENA ODMÍTÁ UPOSLECHNOUT PŘÍKAZU SOUDU

Jakmile se za ohledačem mrtvol zavřely dveře, hodil soudce dokument na stůl. Seděl se zkříženými pažemi a marně se snažil utřídit zmatené myšlenky, které se mu honily hlavou.

Nakonec vstal a oblékl si lovecký šat. Trocha pohybu mu snad pomůže pročistit mozek. Řekl podomkovi, aby mu předvedl oblíbeného koně, a vyrazil ven.

Nejprve několikrát objel staré vojenské cvičiště. Pak zabočil na hlavní třídu a severní bránou opustil město. Nechal koně jít volným krokem po sněhu až do míst, kde cesta z kopce ústila na rozlehlé bílé pláni. Nebe mělo barvu olova, vypadalo to na novou chumelenici.

Dva velké kameny napravo označovaly začátek úzké stezky, šplhající na skalisko, zvané Čarodějný vrch.

Soudce se rozhodl, že vystoupí nahoru, a pak se vrátí domů. Jel po pěšině, dokud nezačala příkře stoupat, a tam seskočil z koně. Popleskal ho po šíji a uvázal otěže u pahýlu stromu.

Užuž se chtěl vydat nahoru, když tu se náhle zastavil. Ve sněhu byly patrné stopy drobných nohou. Váhal, má-li jít dál. Nakonec pokrčil rameny a pustil se vzhůru.

Vrcholek kopce byl holý až na jediný strom, zimní švestku. Na černých větvích viděl spoustu červených poupat. U dřevěného zábradlí na druhém konci ryla lopatkou ve sněhu nějaká žena zahalená do šedivého kožešinového pláště. Když zaslechla, jak pod soudcovými těžkými botami vrže sníh, napřímila se. Hodila lopatku do košíku u nohou a hluboce se uklonila.

"Vidím, že sbíráte měsíční bylinu."

Paní Kuo přisvědčila. Kožešinová kápě obdivuhodně zvýrazňovala její líbeznou tvář.

"Neměla jsem moc štěstí, Vaše Ctihodnosti," řekla s úsměvem. "Víc jsem toho nenašla." A ukázala mu svazeček kořínků v košíku.

"Vyšel jsem si trochu na vzduch," řekl soudce Ti. "Potřebuji si nějak uspořádat myšlenky, vražda Mistra Lana na mě těžce doléhá."

Paní Kuo zvážněla. Přitáhla si plášť úže k tělu a zamumlala:

"To je neuvěřitelné! Takový silný a zdravý člověk!"

"Vůči jedu je i ten nejsilnější člověk bezbranný!" opáčil soudce suše. "Jsem na stopě osoby, která ten zbabělý čin spáchala."

Paní Kuo doširoka rozevřela oči.

"Co to bylo za muže, Vaše Ctihodnosti?" zeptala se sotva slyšitelným hlasem.

"Neřekl jsem, že to byl muž," namítl soudce.

Pomalu zavrtěla drobnou hlavou.

"Musel to být muž!" prohlásila pevně. "Vídala jsem Mistra často, protože byl přítelem mého manžela. Choval se vždy velice laskavě a zdvořile, i vůči mně, ale přesto jsem nemohla necítit, že k ženám má … zkrátka jiný vztah."

"Jak to myslíte?"

"No, prostě, budil dojem, že ... že je vůbec nevnímá," odpovídala paní Kuo zvolna. Na tvářích se jí objevil ruměnec a sklopila hlavu.

Soudce byl celý nesvůj. Došel k zábradlí a podíval se dolů. Mimoděk ucouvl. Pod ním byla příkrá stěna a dole, v hloubce padesáti stop, trčely ze sněhu špičaté kameny.

Rozhlížel se po pláni dole a byl v rozpacích, co říct. Vnímat druhého člověka . .. tato představa ho podivně rozrušila. Obrátil se a zeptal se jí:

"Ty kočky, co jsem posledně viděl u vás doma, to je manželův koníček, nebo váš?"

"Společný, Vaše Ctihodnosti," odpověděla paní Kuo klidně. "Manžel nesnese pohled na trpící zvířata, a tak každou chvíli přinese domů zaběhlou nebo nemocnou kočku. A já o ně pečuji. Teď jich máme sedm, velkých i malých."

Soudce Ti, duchem nepřítomen, pokyvoval hlavou. Vtom padl jeho zrak na švestku a prohodil:

"To musí být nádhera, když je ten strom v květu!"

"Ano," horlivě přisvědčila, "a rozkvete už co nevidět! Který básník to jenom napsal... něco jako - že ... slyší dopadat květy na křišťálový sníh ..."

Soudce Ti tu starou báseň znal, ale řekl pouze;.

"Vzpomínám si na pár veršů na toto téma." Pak dodal stručně: "Co naplat, paní Kuo, musím se zas vrátit k soudu."

Hluboce se uklonila a soudce se pustil z kopce.

Nad prostým poledním jídlem pak přemítal o svém rozhovoru s ohledačem. Když mu písař přinesl čaj, poslal ho pro velitele biřiců.

"Jdi do plátenictví nedaleko chrámu městského boha, které patří paní Lu," přikázal mu soudce, "a přiveď majitelku. Chtěl bych jí položit pár otázek."

Velitel biřiců odešel a soudce prodléval nad čajem. S lítostí si pomyslel, že je patrně šílenstvím rozdmýchat starou záležitost Lu Mingovy smrti právě teď, kdy má na krku dvě jiné vraždy. Ale to, co mu ohledač řekl, mu nedávalo pokoje. A také to odvádělo mysl od jiného podezření, jež ho tolik zneklidňovalo.

Natáhl se chvilku na lehátko s úmyslem si zdřímnout, ale spánek nepřicházel. Neklidně se obracel a pokoušel se vybavit si v úplnosti báseň o padajících květech. Najednou mu vytanula na mysli. Básník ji napsal před dvěma staletími a nazval ji Zimní podvečer v harému. Verše zněly takto:

Smutní ptáci lkají pod smutnou zimní oblohou,
však ještě smutnější je srdce - to nemůže lkát.
Z dávna se noří temné vzpomínky a dotírají,
radosti míjejí, přetrvá pouze žal.
Kéž nová láska ztiší starou bolest
a zimní švestka zas kvete k Novému roku!
Otevře okno a dole se chvěje strom,
a slyší dopadat květy na křišťálový sníh.

Báseň není příliš známá, možná že někde zahlédla ocitované pouze poslední dva verše. Anebo zná celou báseň a zmínila se o ní záměrně? Soudce hněvivě svraštil čelo a vyskočil. On sám se vždy zajímal pouze o didaktickou poezii a milostné verše považoval za plýtvání časem. Presto však nyní v této zvláštní básni, která ho nikdy předtím

nezaujala, nacházel novou citovou hloubku.

Rozmrzen sám nad sebou šel k čajovým kamínkům a otřel si tvář horkým ručníkem. Pak usedl za psací stůl a pustil se . do četby úřední korespondence, kterou mu přinesl vrchní písař. Když vstoupil do pracovny velitel biřiců, zastihl už soudce ponořeného do práce.

Soudci stačil pohled na velitelovu nešťastnou tvář.

"Co se ti přihodilo, veliteli?" zeptal se.

Muž si nervózně popotahoval knír.

"Abych Vaší Ctihodnosti řekl pravdu," odpověděl, "paní Lu se mnou prostě odmítla jít."

"Co to má znamenat?" podivil se soudce. "Jak si to ta žena představuje?"

"Řekla mi," stěžoval si velitel, "že když nemám zatykač, tak nikam nepůjde." A protože se rozhněvaný soudce chystal něco říct, honem pokračoval: "Nadávala a dělala takovej kravál, že se kolem nás sbíhali lidi. Vříškala, že v naší říši pořád ještě platěj zákony, a soud nemá právo obeslat slušnou ženu bez řádnýho důvodu. Chtěl jsem ji sem dovlíct, ale tahala se se mnou a lidi se postavili na její stranu. A tak jsem si řek, že se radši vrátím a přeptám se Vaší Ctihodnosti, co mám dělat."

"Když chce zatykač, má jej mít!" řekl soudce hněvivě. Popadl štětec a rovnou vyplnil úřední formulář. Podal jej veliteli a řekl: "Jdi tam se čtyřmi biřici a přiveďte ji sem!"

Velitel se okamžitě vydal na cestu.

Soudce začal přecházet po místnosti. Ta paní Lu je ale pěkná čarodějnice! Napadlo ho také, jaké štěstí udělal se svými manželkami. Jeho První dáma je velice kultivovaná žena, nejstarší dcera otcova nejlepšího přítele. Hluboké porozumění, které mezi nimi panuje, mu bylo v těžkých dobách vždycky velkou oporou. A jejich dva synové jsou neustálým zdrojem radosti. Druhá dáma není lak vzdělaná, ale je hezká a má přirozenou inteligenci, takže úspěšně spravuje soudcovu velkou domácnost. Dceruška, kterou mu dala, má stejně klidnou povahu. Třetí manželku si vzal na svém prvním působišti v Peng-laj. Po několika strašných zážitcích ji tehdy její rodina opustila a soudce ji vzal do svého domu jako společnici První dámy. Ta si ji však velice zamilovala a záhy naléhala, aby ji soudce přijal za manželku. Ti se nejdříve bránil, nechtěl těžit z její vděčnosti. Ale když mu sama naznačila, že ho skutečně miluje, ustoupil a nikdy toho nelitoval. Byla to půvabná, živá mladá žena a oceňoval i to, že teď jsou na partičku domina vždycky čtyři — a domino byla jeho oblíbená hra.

Najednou si uvědomil, že život v Pej-čou musí být pro jeho dámy dost nudný. Rozhodl se, že teď před Novým rokem se pokusí vybrat pro ně nějaké skutečně pěkné dárky.

Došel ke dveřím a povolal písaře.

"Vrátil se už některý z mých pomocníků?" zeptal se.

"Dosud ne, Vaše Ctihodnosti," odpověděl písař. "Nejdříve měli v úřadovně velkou poradu se ctihodným Ču Ta jüa-nem a pak všichni společně odešli."

"Vyřiď podomkovi, ať mi připraví koně!" přikázal mu soudce. Řekl si, že zatímco jeho pomocníci shromažďují materiál týkající se vraždy mistra Lana, může se on sám vypravit za Pan Fengem. Cestou to vezme kolem Jie Pinova krámu a zjistí, jestli se už našel Jie Taj. Nemohl se zbavit tísnivého pocitu; že Jie Tajova dlouhá nepřítomnost věstí nové nesnáze.

13
SOUDCE TI ROZMLOUVÁ S OBCHODNÍKEM STAROŽITNOSTMI; DOZVÍDÁ SE, JAKÉ DŮSLEDKY MÁ OTRAVA LAKEM

Soudce Ti zarazil koně před Jieovým obchodem a zavolal na písaře, stojícího u dveří, že chce mluvit s Jie Pinem.

Starý obchodník papírem vyběhl před krám a uctivě soudce zval, aby zašel dovnitř na šálek čaje. Ale Ti nesestoupil z koně; řekl, že chce pouze vědět, jestli se už vrátil Jie Taj.

"Nevrátil, Vaše Ctihodnosti," řekl Jie Pin znepokojeně, "pořád ještě není doma. Poslal jsem písaře, aby se podíval po okolních hostincích a hráčských klubech, kam bratr chodívá, ale nikdo ho neviděl. Dostávám už skutečně strach, že se mu něco stalo."

"Nevrátí-li se dnes večer," řekl soudce Ti, "budu muset vyvěsit vyhlášky s jeho popisem a upozornit vojenskou policii. Ale na vašem místě bych si nedělal starosti! Váš bratr nebudí dojem člověka, který se jen tak lehce stane obětí lapků nebo jiných darebáků. Vzkažte mi po večeři!"

Pobídl koně a jel dál, do ulice, v níž bydlel Pan Feng. Znovu si uvědomil, jak vylidněná je tato část města; dokonce i teď, kdy se blížil čas večerního jídla, byla ulice jako vymetená.

Ti sestoupil z koně před blokem, v němž stál Panův dům, a uvázal uzdu k železnému kruhu ve zdi. Musel mnohokrát zabušit rukojetí biče na vrata, než mu přišel Pan Feng otevřít.

Když uviděl soudce, byl velice překvapen. Zavedl ho do síně a neustále se omlouval, že tam není zatopeno.

"Hned přinesu ohřívadlo z dílny," nabídl se.

"Není třeba," řekl soudce, "můžeme si pohovořit tam. Vždycky chodím rád do místností, kde se pracuje."

"Ale mám tam strašný nepořádek!" bědoval Pan. "Zrovna jsem začal třídit věci."

"Nedělej si starosti," uklidňoval ho soudce. "Jdi napřed!"

Když vešel dovnitř, viděl, že dílnička skutečně vypadá spíš jako skladiště. Všude kolem na podlaze stály velké

i menší porcelánové vázy a poblíž dvě bedny. Stůl byl zavalen knihami, krabicemi a balíčky. Ale uhlí v měděném ohřívadle žhnulo a udržovalo v nevelké místnosti pěkně teplo.

Pan pomohl soudci svléknout těžký kožich a nabídl mu židli vedle ohřívadla. Nato odběhl do kuchyně připravit čaj a soudce si zatím zvědavě prohlížel velký kuchyňský nůž, který ležel na stole v naolejovaném hadru. Starožitník jej zřejmě právě čistil, když soudce zabušil na vrata. Pak mu padl zrak na rozměrnější čtvercový předmět vedle stolu, zakrytý kusem vlhké látky. Soudce, veden planou zvědavostí, se užuž chystal látku nadzvednout, když tu Pan vstoupil do místnosti.

"Nedotýkejte se jej!" zvolal právě včas.

Když na něho soudce udiveně pohlédl, pospíšil si s vysvětlením:

"To je lakový stoleček, který právě opravuji, Vaše Ctihodnosti. Vlhkého laku se nesmíte dotknout holýma rukama, protože působí prudkou otravu kůže."

Soudce si nejasně vzpomínal, že o bolestivých důsledcích otravy lakem už něco slyšel. Zatímco Pan naléval čaj, řekl:

"To je krásný kousek, ten sekáček!"

Pan vzal velký nůž do ruky a opatrně přejel palcem ostří.

"Ano," řekl, "je přes pět set let starý, používal se k zabíjení obětních volů v chrámu. Ale ostří je pořád dokonalé."

Ti upíjel čaj. Uvědomoval si, jaké je v domě ticho; odnikud nebylo slyšet hlásku.

"Je mi líto," řekl náhle, "ale musím ti položit nepříjemnou otázku. Muž, který zavraždil tvou ženu, zřejmě předem věděl, že se chystáš opustit město; patrně mu to pověděla tvá žena. Objevil jsi něco, co by nasvědčovalo, že udržuje s někým poměr?"

Pan Feng zbledl. Rozpačitě hleděl na soudce.

"Musím přiznat," povzdechl si nešťastně, "že v několika posledních týdnech jsem pozoroval určitou změnu v manželčině vztahu vůči mně. O takových věcech se těžko mluví, ale . . ."

Zaváhal. Když na to soudce nic neříkal, pokračoval:

"Nerad bych někoho nazdařbůh obviňoval, ale nemohu se zbavit dojmu, že v tom měl prsty Jie Taj. Často chodíval za manželkou, když jsem nebyl doma. Moje žena nebyla bez půvabu, Vaše Ctihodnosti, a někdy jsem Jie Taje podezíral, že se ji snaží přemluvit, aby ode mne odešla, protože by ji mohl prodat některému boháči jako konkubínu. Moje žena měla ráda přepych a já jsem jí pochopitelně nemohl nosit nákladné dary . . ."

"Až na ty zlaté náramky, posázené rubíny!" poznamenal soudce věcně.

"Zlaté náramky?" zvolal Feng užasle. "Vaše Ctihodnost se mýlí, měla všeho všudy jeden stříbrný prstýnek, který jí dala teta."

Soudce vstal. "Nežertuj se mnou, Pan Fengu!" řekl přísně. "Víš stejně dobře jako já, že tvá žena měla dva těžké zlaté náramky a několik jehlic do vlasů z masivního zlata."

"Vyloučeno, Vaše Ctihodnosti!" tvrdil rozčilený Pan Feng. "Nikdy nic takového neměla."

"Tak pojď!" řekl soudce chladně. "Já ti je ukážu."

Vstoupil do ložnice a Pan Feng v patách za ním. Soudce ukázal na kufry s oděvy a poručil mu:

"Otevři ten horní a tam je najdeš."

Pan zvedl víko a soudce viděl, že ženské šaty, naházené tam bez ladu a skladu, jej zaplňují sotva do poloviny. Jasně si pamatoval, že onehdy byl úplně plný úhledně složených ženských obleků a že Tao Kan po prohlídce tyto obleky zase pečlivě srovnal.

Pozorně sledoval, jak Pan vyndává šaty ven a klade je na hromádku na zem. Když byl kufr prázdný, zvolal Pan s ulehčením: "Vaše Ctihodnost vidí, že tu žádné šperky nejsou!"

"Počkat!" řekl soudce a odstrčil ho stranou. Sklonil se a zvedl víčko tajné přihrádky na dně. Byla prázdná.

Napřímil se a řekl chladně:

"To nebylo moc chytré, Pan Fengu! Jestli jsi ty šperky schoval, nijak ti to nepomůže. Pověz mi pravdu!"

"Přísahám, Vaše Ctihodnosti," řekl Pan vážně, "že jsem o existenci té tajné skrýše neměl ani potuchy."

Soudce chvíli stál a uvažoval. Potom se zvolna rozhlédl kolem. Náhle přistoupil k levému oknu. Zdálo se mu, že železná tyč je ohnutá. Vzal za ni a v ruce mu zůstaly dva kusy. Ohmatal i ostatní tyče a zjistil, že byly všechny přeříznuté a pak zase pečlivě sesazené dohromady.

"Za tvé nepřítomnosti tu byl zloděj," řekl.

"Ale když jsem se vrátil od soudu, peníze tu byly všechny," podivil se Pan Feng.

"A co to šatstvo?" zeptal se soudce. "Když jsem tu dělal prohlídku, byl tenhle kufr plný. Můžeš mi říct, které obleky se ztratily?"

Pan Feng chvíli prohrabával pomačkané šatstvo a potom řekl:

"Skutečně, nevidím tu dvoje poměrně drahé šaty z těžkého brokátu, lemované sobolinou, které žena dostala jako svatební dar od své tety."

Soudce pokýval hlavou. Rozhlédl se kolem a řekl:

"Zdá se mi, že tu chybí ještě něco. Počkej, porozhlédnu se ... Samozřejmě, tady v tom rohu stál červený lakový stoleček."

"Jistě, to je ten, co ho právě opravuju," souhlasil Pan.

Soudce stál bez hnutí, v hlubokém zamyšlení. Jak mu licousy proklouzávaly mezi prsty, postupně se mu rýsovaly souvislosti. Je to ale hlupák, že je neviděl dříve! Stopu v podobě šperků tu měl po celou dobu, už na samém začátku se zločinec dopustil velké chyby. A on si jí nevšiml! Teď to však konečně všechno do sebe zapadá.

Po chvíli se probral ze zamyšlení. Řekl Panovi, který ho pozoroval s úzkostí v očích:

"Věřím, že mluvíš pravdu, Pan Fengu. Pojďme zpátky do dílny."

Soudce pomalu upíjel čaj a Pan Feng si navlékl rukavice, aby mohl sundat vlhkou látku z lakového stolečku.

"Tohle je ten stolek, po němž se Vaše Ctihodnost sháněla," řekl. "Je to velice pěkný starý kus, ale musel jsem jej znovu nalakovat. Nedávno, než jsem odjel do vesnice Pět beranů, jsem jej postavil v ložnici do kouta, aby oschnul. Naneštěstí na něj někdo musel sáhnout, protože když jsem ho dnes dopoledne prohlížel, našel jsem na desce velkou šmouhu. Teď opravuju tenhle roh."

Soudce odložil šálek:

"Že by o něj zavadila tvoje žena?"

"Kdepak, tu jsem moc dobře poučil, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Pan Feng s úsměvem. "Často jsem ji varoval před otravou lakem, věděla, jak to bolí. Zrovna minulý měsíc za mnou přišla paní Lu, ta plátenice, ruku měla celou oteklou a plnou boláků. Moc ošklivý případ! - Ptala se, co se na to dává. Řekl jsem jí..."

"Odkud znáš tu ženu?"

"Jako dítě bydlela s řadiči v sousedním domě, když jsem ještě žil na druhé straně města v západní čtvrti. Co se vdala, ztratil jsem ji z očí. Ne že bych litoval, nikdy jsem nedbal o ženy z téhle rodiny. Její otec byl slušný obchodník, ale matka měla v žilách tatarskou krev a zabývala se černou magií. Její dcera měla stejně pochybné zájmy, vařívala v kuchyni podivné lektvary, a někdy dokonce upadala do transu — to potom říkala všelicos. Zřejmě si zjistila, kde teď bydlím, a tak se přišla poradit, co dělat s rukou. Přitom mi taky řekla, že jí umřel manžel."

"To je skutečně zajímavé," řekl soudce. Obdařil Pana účastným pohledem a dodal: "Teď už vím, kdo spáchal ten hanebný zločin, Pan Fengu! Vrah je však nebezpečný maniak a s takovými lidmi se musí jednat velice opatrně. Zůstaň dnes večer doma a to okno do ložnice zabedni. A dobře zamkni přední vchod! Zítra ráno se všechno dozvíš!"

Pan Feng ohromeně naslouchal. Soudce mu však nedal čas na vyptávání. Poděkoval za čaj a odešel.

14
SOUDCE TI VYSLÝCHÁ MLADOU VDOVU; POTRESTÁ JI ZA POHRDÁNÍ SOUDEM

Když se soudce vrátil do budovy tribunálu, v pracovně už na něho čekali Ma Žung, Ťiao Taj a Tao Kan. Jediný pohled na jejich nešťastné tváře stačil, aby poznal, že nenesou dobré zprávy.

"Pan ČU Ta-jüan vypracoval báječnej plán," hlásil Ma Žung zarmouceně, "ale k ničemu to nevedlo. ČU Ta-jüan s Ťiao Tajem obešli všechny známé osobnosti a taky udělali seznam všech žáků, který kdy Mistr Lan měl. Tady je, ale nic z toho nekouká!" Vytáhl z rukávu svitek papíru a podal jej soudci. Ti jej zkoumal a Ma Žung zatím pokračoval: "A já jsem zašel se seržantem a Tao Kaném do Lanová domu a důkladně jsme se tam porozhlídli. Ale marnost nad marnost, nenašli jsme nic, co by aspoň dávalo tušit, že měl Mistr někdy s někým nějaký opletačky. Vyslechli jsme Mistrova hlavního pomocníka, je to příjemnej mladík a jmenuje se Mej Čeng.

A ten nám řek něco, co by možná přece jen bylo důležitý."

Až dosud nevěnoval soudce Ma Žungovým slovům zvláštní pozornost, jeho mysl byla zaujata překvapivými objevy, které učinil v Panově domě. Teď však zbystřil pozornost a se zájmem se zeptal:

"Copak?"

"Povídal, že když se jednou vrátil náhodou večer do Mistrova domu, slyšel, že mluví s nějakou ženskou."

"Co to bylo za ženu?" ptal se soudce celý napjatý.

Ma Žung pokrčil rameny:

"Když on ji Měj Čeng neviděl, slyšel jenom přes zavřený dveře pár slov, který mu nedávaly smysl. Nepoznal ani její hlas, jenom si všimnul, že je naštvaná. Mej Čeng je poctivec a slušnej člověk, nikdy by ho nenapadlo poslouchat za dveřma; hned se sebral a odešel."

"Ale tahle informace dokazuje přinejmenším to, že Mistr Lan přece jen měl poměr s nějakou ženou!" řekl Tao Kan naléhavě:

Soudce Ti se k věci nevyjádřil. Místo toho se zeptal:

"Kde je seržant Chung?"

"Když jsme dokončili prohlídku v Lanově domě, šel na tržiště za dvěma mladíky, pohovořit si o tom tatarským klukovi," informoval ho Ma Žung. "Povídal, že se do večeře vrátí. Ťiao Taj šel nejdřív vyprovodit Ču Ta-jüana a pak přišel za námi do Lanová domu."

Soudním dvorem se rozlehly tři údery bronzového gongu. Soudce se zamračil.

"A už je tu odpolední zasedání! Předvolal jsem jistou paní Lu, vdovu, jejíž manžel zemřel za podezřelých okolností. Mám v úmyslu položit jí pár běžných otázek a pak ji poslat domů. Doufám jen, že během zasedání nikdo s ničím dalším nepřijde. Musím vám totiž říct, že jsem dnes odpoledne v Pan Fengově domě udělal důležitý objev. Pravděpodobně nám přinese rozřešení podlého zločinu, k němuž tam došlo."

Tři pomocníci ho zasypávali otázkami, ale soudce zvedl ruku.

"Po zasedání, až tu bude taky Chung, vám vysvětlím svou teorii."

Vstal a s Tao Kanovou pomocí se rychle převlékl do úředního šatu.

Ti viděl, že se v soudní síni opět shromáždilo velké množství lidí, zvědavých, jak pokračuje vyšetřování vraždy Lan Tao-kueje.

Na začátku zasedání nejprve oznámil, že vyšetřování vraždy rohovnického šampióna pokračuje úspěšně, řekl, že soud našel několik důležitých stop.

Potom vyplnil formulář pro správkyni ženského vězení. V řadách přihlížejících to zašumělo, když paní Kuo předvedla vdovu Lu. Velitel biřiců ji doprovodil před soudcovský stůl a paní Kuo se vzdálila.

Soudce si všiml, že si paní Lu dala na svém zevnějšku velice záležet. Tvář si nenápadně načervenila a rovněž si pečlivě nalíčila obočí. Na sobě měla prosté tmavohnědé vatované šaty. Byl to skutečně nápadný zjev, ale ani růž nemohla zakrýt krutost jejích drobných úst. Ještě než poklekla na kamennou dlažbu, vrhla na soudce kvapný pohled, ale nedala najevo, jestli ho poznává.

"Uveď své jméno a povolání!" přikázal soudce.

"Tato bezvýznamná osoba," řekla paní Lu odměřeně, "je vdova Lu, rozená Cen. Provozuje plátenictví po zemřelém manželovi Lu Mingovi."

Když byly tyto údaje řádně zaznamenány, soudce pravil:

"Měl jsem v úmyslu požádat tě o vyjasnění některých okolností smrti tvého manžela, a proto jsem tě povolal, abys zodpověděla pár prostých otázek. Jelikož jsi však odmítla dostavit se dobrovolně, musel jsem tě úředně obeslat a nyní tě budu vyslýchat před soudem."

"K úmrtí mého manžela došlo dříve, než Vaše Ctihodnost nastoupila tento úřad," odpověděla paní Lu chladně, "a bylo předchůdcem Vaší Ctihodnosti řádně zaznamenáno. Tato osoba nechápe, na jakém podkladě hodlá Vaše Ctihodnost případ znovu otevřít. Pokud je této osobě známo, nepodal na ni nikdo u soudu žalobu."

Soudce Ti si pomyslel, že je to chytrá a výmluvná žena. Řekl stroze: "Tento soud považuje za nutné prověřit několik okolností, týkajících se nemoci tvého zemřelého manžela, na které upozornil soudní ohledač."

Paní Lu vyskočila jako uštknutá. Zpola obrácena k davu v síni volala: "Dovolíte snad tomu hrbáči, aby ostouzel počestnou vdovu? Všichni víme, že člověk se znetvořeným tělem je znetvořen i na duchu!"

Soudce Ti udeřil kladívkem o stůl a rozhněvaně zvolal:
"Nestrpím, abys lála úředníkovi tohoto tribunálu, ženská!"

"Jakýpak tribunál!" křičela paní Lu pohrdavě. "Nepřišel jste snad vy, okresní náčelník, tuhle večer ke mně domů v přestrojení? A když jsem vás nevpustila dovnitř, neposlal jste snad pro mne dnes zcela soukromě, bez jakékoli obsílky?"

Soudce zbledl hněvem. Ovládl se a jen s největším úsilím řekl klidně:

"Tato žena se provinila pohrdáním soudem. Dostane padesát ran bičem."

Dav zahučel, bylo zřejmé, že nesouhlasí. Ale velitel biřiců v tu chvíli k paní Lu přiskočil, popadl ji za vlasy a srazil na kolena. Dva biřici jí roztrhli šaty a spodní oděv až do pasu, a další dva, každý z jedné strany, si jí stoupli na lýtka a svázali jí ruce za zády. Velitel biřiců švihl lehkým bičem do vzduchu.

Po prvních ranách křičela paní Lu:

"Pse jeden úřednický! Takhle si vylévá zlost na slušné ženě, když ho odmítne! Ten . . ."

Slova se změnila v divoký ryk, jak se bič zasekával do holých zad. Ale když velitel na okamžik přestal, aby zaznamenal na dřevěnou destičku, že dostala deset ran, vykřikla:

"Našeho Mistra Lana někdo zavraždil, ale ten pes úřednická nemyslí na nic jiného, než jak svádět ženské. . ."

Bič opět dopadl na záda a žena mohla už jenom ječet. Když velitel bičování přerušil, aby zaznamenal dvacátou ránu, pokusila se promluvit, ale už to nedokázala. Po dalších pěti ranách padla tváří na podlahu.

Na soudcův pokyn jí velitel biřiců zvedl hlavu a přidržel u nosu pronikavé kadidlo, až se jí vrátilo vědomí. Když konečně otevřela oči, byla příliš slabá, aby se mohla posadit. Velitel ji musel podpírat a jeden z biřiců ji popadl za vlasy a držel jí tak hlavu vzhůru.

Soudce Ti řekl chladně:

"Paní Lu, urazila jsi tento soud a dostala jsi polovinu vyměřeného trestu. Zítra budeš opět vyslýchána. Bude záviset na tvém chování, jestli dostaneš i druhou polovinu."

Objevila se paní Kuo a společně se třemi biřici dopravila paní Lu do vězení.

Právě když chtěl soudce udeřit kladívkem na znamení, že zasedání je u konce, předstoupil starý rolník. Začal obšírně líčit, jak nešťastnou náhodou narazil venku na rohu ulice do prodavače koláčů, který nesl podnos s křehkým pečivem. Rolník mluvil místním nářečím a soudce měl co dělat, aby mu rozuměl. Konečně pochopil, oč jde. Rolník byl ochoten vyrovnat ztrátu padesáti koláčků, neboť přibližně tolik jich měl prodavač na podnose. Ten však trval na tom, že jich bylo sto, a chtěl, aby mu je rolník zaplatil všechny.

Pak poklekl na podlahu před soudnou stolicí prodavač a mluvil jazykem ještě nesrozumitelnějším. Přísahal, že koláčků bylo přinejmenším sto, a obvinil starého rolníka, že je zloděj a lhář.

Soudce byl unavený a nervózní a na spor se soustřeďoval s vypětím sil. Poslal jednoho biřice na ulici, aby shrabal na lopatku polámané koláčky a přinesl je k soudu s jedním novým koláčem z pouličního stánku. Písaři řekl, aby obstaral váhy.

Když odešli, soudce se opřel v křesle a přemýšlel o neuvěřitelné nestoudnosti paní Lu. Tu bylo možno vysvětlovat samozřejmě jenom tím, že její manžel skutečně nezemřel přirozenou smrtí.

Biřic přinesl rozlámané koláčky, zabalené v naolejovaném papíře a soudce je položil na váhy. Celá hromádka vážila 1200 gramů. Pak dal na váhu jeden nový koláček a shledal, že ten váží asi 20 gramů.

"Vyplaťte tomu prolhanému prodavači dvacet ran bambusovou holí!" řekl soudce znechuceně veliteli biřiců.

Z řad obecenstva se nyní ozvala hlasitá chvála, protože lidé měli rádi rychlá a spravedlivá rozhodnutí.

Jakmile byl prodavač vyplacen, uzavřel soudce zasedání.

V pracovně si setřel pot z čela. Rázoval po místnosti, až konečně vybuchl:

"Za dvanáct let soudcování jsem měl co dělat s různými ženštinami, ale takovou, jako je tahle, jsem ještě neviděl! Ta hanebná narážka na účel mé návštěvy!"

"Proč Vaše Ctihodnost obvinění ty potvory hned na místě nevyvrátila?" rozhořčoval se Ma Žung.

"To by bylo vypadalo ještě hůř!" řekl soudce unaveně.

"Koneckonců jsem k ní opravdu večer přišel, a v přestrojení! Je velice chytrá a bezpečně ví, jak si získat sympatie davu."

Hněvivě popotahoval svůj vous.

"Podle mého názoru není tak moc chytrá," vmísil se do hovoru Tao Kan. "Na jejím místě by bylo moudřejší klidně zodpovědět všechny otázky a odvolat se na úmrtní list doktora Kuanga. Měla by vědět, že tímhle chováním jenom posiluje podezření, že svého manžela opravdu zavraždila."

"Té ani za nehet nezáleží na tom, co si myslíme!" prohlásil soudce roztrpčeně. "Chce jenom stůj co stůj zabránit dalšímu vyšetřování Lu Mingovy smrti, protože by prokázalo její vinu. A k tomuto cíli dnes urazila velký kus cesty!"

"V téhle záležitosti budeme muset postupovat po čertech opatrně," bručel Ťiao Taj.

"To je jistá věc!" potvrdil soudce.

Náhle vtrhl do pracovny velitel biřiců.

"Vaše Ctihodnosti," volal rozčileně, "teď zrovna doběh k soudu jeden švec s naléhavým vzkazem od seržanta Chunga!"

15
SERŽANT CHUNG NAVŠTÍVÍ KRYTÉ TRŽIŠTĚ; VE VINÁRNĚ SE SETKÁ S MUŽEM V ČEPCI

Seržant Chung chodil bezcílně od jednoho pouličního stánku k druhému, až si uvědomil, že se začíná šeřit. Řekl si, že by se měl vrátit k soudu.

Trpělivé vyptávání dvou mladíků, kteří vešli do lázní společně s mladým Tatarem, nepřineslo žádný výsledek. Nebyli s to dodat nic k tomu, co už řekl jejich kamarád, jehož vyslechl soudce Ti. Chlapci opakovali, že se jim Tatar zdál stejný jako ostatní, nápadná jim byla pouze bledost jeho tváře. Pramínku vlasů si nevšimli a seržant si pomyslel, že ten první výrostek mohl klidně považovat za kučeru třeba cípek šátku.

Chvilku postál před lékárnou a pokoušel se určit podivné pokroucené kořeny a malé sušené živočichy ležící na podnose před pultem.

Vtom se kolem něho mihl statný muž. Seržant se otočil a uviděl široká záda a špičatý černý čepec.

Rychle rozrazil hlouček povalečů a stačil právě tak zahlédnout muže, jak mizí za nejbližším rohem.

Pospíšil za ním a uviděl ho opět, tentokrát před pultem klenotnictví. Muž v čepci se na něco ptal a klenotník mu podal podnos s třpytivými předměty, které si muž začal prohlížet.

Seržant se k němu přiblížil, nakolik to bylo možné, protože se mu chtěl podívat do tváře. Čepec ji však ze stran zakrýval. Chung došel k stánku s nudlemi hned vedle klenotníka a objednal si misku za dva měďáky. Zatímco mu prodavač plnil misku, seržant pozoroval muže v čepci. Ale teď ke klenotníkovi přistoupili další dva nadějní kupci, dali se s ním do řeči a bránili seržantovi ve výhledu. Viděl pouze ruce v rukavicích, v nichž muž s čepcem držel misku plnou červených kamenů. Pak rukavici sundal a vybral jeden rubín, který si položil na dlaň pravé ruky. Ukazováčkem kámen třel. Druzí dva zákazníci odešli a seržant měl teď volný výhled. Muž však skláněl hlavu, a tak mu Chung stále ještě neviděl do tváře.

Byl tak rozčilený, že mu nudle ani nelezly do krku. Viděl, že klenotník zvedl ruce k nebi a spustil příval slov. Zřejmě se s mužem v čepci dohadoval o ceně. Ale ať seržant natahoval uši jak chtěl, nezaslechl z jejich hovoru vůbec nic, neboť jej překrývalo brebentění jedlíků nudlí po jeho boku.

Spěšně nabral pořádné sousto a strčil je do úst. Když se zase podíval k sousednímu stánku, klenotník krčil rameny. Balil cosi do kousku papíru, podal to muži v čepci, ten se obrátil a v mžiku zmizel v davu.

Seržant Chung odložil misku, z níž ujedl sotva polovinu, na pult a rozběhl se za ním.

"Hej, dědo, tobě moje nudle nejedou?" volal za ním prodavač uraženě. Ale seržant ho neslyšel. Dostihl muže ve chvíli, kdy vstupoval do vinárny.

Ulehčené si oddechl. Zastavil se a přes hlavy davu pohlédl vzhůru; s námahou vyluštil zpola vybledlé znaky na špinavém vývěsním štítu, které hlásaly, že podnik se jmenuje "Jarní rosa".

Pozorně se díval po kolemjdoucích — hledal nějakou známou tvář, ale viděl jenom kulie a kramáře. Konečně poznal jednoho ševce, jehož býval občas zákazníkem. Rychle ho popadl za rukáv. Chlapík užuž otvíral ústa, aby se na něho obořil, ale když poznal seržanta, tvář se mu rozzářila v úsměvu.

"Jak se vám daří, pane Chungu?" zeptal se zdvořile. "Kdy bude mít tato osoba čest ušít vám pár pěkných zimních bot?"

Seržant ho zatáhl stranou. Vytáhl z rukávu pouzdro z vybledlého brokátu, v němž měl navštívenky, a jeden stříbrňák.

"Poslyš," šeptal mu, "potřebuju, abys co nejrychleji běžel do soudního dvora a řekl, že musíš mluvit s Jeho Excelencí okresním náčelníkem. Strážným řekni, že neseš naléhavý vzkaz ode mne, a jako důkaz jim ukaž tuhle navštívenku. Až se dostaneš k soudci, vyřiď mu, aby přišel hned i s pomocníky do téhle vinárny zatknout muže, kterého hledáme. Tady máš stříbrňák za námahu."

Když švec viděl stříbrňák, div mu oči z důlků nevypadly. Začal dlouze děkovat, ale seržant mu uťal proud slov.

"Tak už dost a utíkej, co ti síly stačí!"

Pak Chung vinárnu obešel a vstoupil dovnitř.

Lokál byl větší, než čekal, u prkenných stolů sedělo v hloučcích po třech nebo po čtyřech pres padesát lidí, pili levnou kořalku a halasně rozprávěli. Nevrlý číšník tu pobíhal a balancoval se džbány vína na podnose ve zdvižené ruce.

Seržant se nejdříve rozhlédl po místnosti plné čadivého kouře olejových lamp. Nikoho v černém čepci neviděl.

Jak hledal cestu mezi stoly, všiml si najednou, že při zadní stěně hostince je jakýsi výklenek hned vedle úzkých dveří. Bylo tam místo jen pro jeden stolek a u něho, zády do místnosti, seděl muž v čepci.

V seržantovi byla malá dušička, když pohlédl na džbán s vínem, který měl muž před sebou, a úzké dveře. Věděl, že v lidových podnicích, jako je tento, se musí platit hned, z ručky do ručky. Rozhodne-li se muž v čepci odejít, může tak učinit, kdykoli se mu zachce. A on ho musí za každou cenu udržet ve vinárně tak dlouho, dokud nepřijde soudce.

Seržant došel k výklenku a poklepal muži v čepci na rameno. Ten sebou trhl, vzhlédl a dva rubíny, které si předtím prohlížel, spadly na zem.

Když seržant Chung muže poznal, krve by se v něm nedořezal.

"Co vy tady děláte?" zeptal se nevěřícně.

Muž vrhl bleskový pohled na dav kolem. Nikdo si jich nevšímal. Položil prst na ústa.

"Posaďte se! Všechno vám povím!"

Přitáhl stoličku těsně ke své a nabídl seržantovi místo.

"A teď natáhněte uši!" řekl. Naklonil se k němu a zároveň z rukávu vyklouzla jeho pravička s tenkým dlouhým nožem. Rychlostí blesku jej vrazil seržantovi hluboko do prsou.

Chung doširoka otevřel oči, chtěl vykřiknout, ale z úst mu vytryskl proud krve. Se sténáním a 'kašláním klesl na stůl.

Muž v čepci ho lhostejně pozoroval a zároveň se rozhlížel kolem. Nikdo jejich směrem ani nepohlédl.

Seržant pohnul pravičkou. Prstem namočeným do krve napsal trhavě na stolní desku jeden znak — rodové jméno. Tělo se otřáslo v křeči a potom znehybnělo.

Muž v čepci znak pohrdavě setřel. Prsty potřísněné krví si osušil o seržantovo rameno. Vrhl ještě jeden spěšný pohled na lidi kolem, otevřel zadní dveře a vyšel ven.

Když soudce s Ma Žungem, Ťiao Tajem a Tao Kanem v patách přispěchal do uličky vedoucí k Jarní rose, viděl, že pod lucernou u hlavního vchodu se seběhl hlouček lidí a vzrušeně repetí.

Ti byl jat úzkostí. Někdo zvolal: "Jsou tu lidi od soudu a jdou vyšetřit tu vraždu!"

Muži jim spěšně ustupovali z cesty. Soudce vběhl dovnitř, následován třemi pomocníky. Odstrčil stranou lidi stojící v nejzazším koutě. Zůstal stát jako solný sloup a hleděl na mrtvého Chunga, zhrouceného na stole v kaluži krve.

Majitel vinárny chtěl něco říct, ale když viděl tváře čtyř mužů, honem se stáhl a naznačil ostatním, aby se s ním odebrali do druhého kouta lokálu.

Teprve po dlouhé chvíli se soudce Ti sklonil a dotkl se lehce ramene mrtvého. Opatrně nadzvedl šedivou hlavu, uvolnil šat a prohlédl ránu. Zvolna nechal hlavu opět klesnout na stůl. Když založil ruce v rukávech, tři pomocníci spěšně odvrátili zraky. Po soudcově tváři stékaly slzy.

Tao Kan byl první, kdo se z toho neštěstí vzpamatoval. Prozkoumal stolní desku a pak se podíval na seržantovu pravici.

"Myslím, že se náš statečný přítel pokoušel napsat nám tu vzkaz vlastní krví. Podívejte se tady na tu podivnou šmouhu!"

"Ve srovnání s ním jsme nicky," vyrazil ze sebe Ťiao Taj a Ma Žung si hryzl rty, až mu po bradě stékala stružka krve.

Tao Kan si klekl a prohledával podlahu. Když vstal, mlčky ukázal soudci dva rubíny, které našel.

Soudce Ti přikývl. Řekl podivně chraplavým hlasem:

"Vím o těch rubínech. Ale teď už je pozdě!" Po chvíli dodal: "Zeptejte se majitele, jestli seržant přišel ve společnosti muže s černým čepcem."

Ma Žung zavolal hospodského. Ten několikrát polkl, než vykoktal:

"My... my vo tom nic nevíme, Vaše Excelence! Nějakej chlap … chlap v černým čepci seděl tady u toho stolu sám. My ho nikdo neznáme. Číšník řek, že si objednal džbán vína a hned zaplatil. Chudák tenhle pán si k němu musel přisednout až pozdějc. Když ho tu číšník našel, byl tamten člověk už v tahu."

"Jak ten muž vypadal?" vyštěkl na něho soudce.

"Číšník viděl jenom jeho voči, Excelence! Ten člověk kašlal, a tak si stáh obě chlopně toho svýho čepce a ..."

"Vždyť je to úplně jedno," přerušil ho soudce bezbarvým hlasem. Hospodský odpelášil.

Soudce Ti tu stál mlčky a nikdo se neodvážil promluvit.

Náhle vzhlédl. Planoucíma očima pohlédl na Ma Žunga a Ťiao Taje. Po chvilce přemýšlení jim řekl drsně:

"Dávejte dobrý pozor! Zítra ráno na úsvitu zajedete do vesnice Pět beranů. Vezmete s sebou Ču Ta-jüana, zná spoustu zkratek. Zajdete do vesnického hostince a vyžádáte si podrobný popis muže, který se setkal s Pan Fengem, když tam antikvář pobýval. Pak se vrátíte rovnou k soudu, společně s Ču Ta-jüanem. Jasné?"

Oba pomocníci přisvědčili a soudce dodal zlomeně:

"Odneste seržantovo tělo do soudního dvora!"

Pak se otočil a beze slova odešel.

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

16
TŘI JEZDCI SE VRACEJÍ Z ČASNÉ VYJÍŽĎKY; SVEDENÁ ŽENA HOVOŘÍ O SVÉ POŠETILOSTI

Následujícího dne před polednem tři jezdci v zachumelených kožešinových čepicích zarazili koně před soudním dvorem. Viděli, že se v hlavní bráně tísní mnoho lidí.

Ma Žung řekl udiveně Ču Ta-jüanovi:

"To vypadá na soudní zasedání!"

"Pospěšme si!" broukl Ťiao Taj.

Tao Kan jim vyšel vstříc na hlavní nádvoří.

"Jeho Excelence svolala zvláštní zasedání soudu," hlásil. "Vyšlo na světlo několik důležitých faktů, které vyžadují okamžité projednání."

"Pojďme za soudcem do pracovny, podíváme se, co se děje!" navrhl Ču Ta-jüan zvědavě. "Možná že je něco nového v Chungově záležitosti."

"Zasedání začne co nevidět, pane Čču," poznamenal Tao Kan, "a soudce řekl, že si nepřeje být teď rušen."

"V tom případě bude líp, když zamíříme rovnou do soudní síně," mínil Ťiao Taj. "Půjdete-li s námi, pane Čču Ta-jüane, zajistíme vám místo hned u pódia."

"První řada mi docela stačí," odpověděl Čču Ta-jüan, "ale budu rád, když mě vezmete dovnitř zadním vchodem, abych se nemusel prodírat davem. Je tu strašná spousta lidí."

Tři muži prošli z chodby do soudní síně dveřmi za stupínkem, kudy chodívá soudce. Ma Žung a Ťiao Taj zaujali místa po stranách pódia, Čču Ta-jüan šel dál a postavil se do první řady diváků hned za biřice.

Přeplněnou soudní síní se nesl zmatený šum hlasů. Všichni hleděli v očekávání na soudcovo prázdné křeslo za vysokým stolem.

Náhle se rozhostilo ticho. Na stupínku se objevil Ti. Usedl a Ma Žung s Ťiao Tajem si povšimli, že má tvář ještě ztrhanější než večer předtím.

Jak dopadlo kladívko na stůl, soudce řekl:

"Toto zvláštní zasedání soudu v Pej-čou bylo svoláno, aby mohla být projednána nová závažná fakta v případu vraždy v domě starožitníka Pan Fenga." Pohlédl na velitele biřiců a přikázal:

"Přines první předmět doličný!"

Ma Žung vrhl užaslý pohled na Ťiao Taje.

Velitel biřiců přinesl velký balík v naolejovaném papíře. Opatrně jej položil na podlahu, z rukávu vytáhl svitek naolejovaného papíru a rozestřel jej při jednom okraji soudcovského stolu. Pak tam balík přenesl.

Soudce Ti se naklonil a v mžiku uvolnil vrchní papír. Když spadly i další obaly, shromáždění jen užasle zatajilo dech. Na stole trčela hlava sněhuláka. Místo očí měl dva třpytivé červené kamínky, jimiž zlovolně zíral na zástup lidí. Soudce neřekl ani slovo. Hleděl upřeně na Čču Ta-jüana.

Čču vykročil pomalu vpřed, krok za krokem, oči upřené na hlavu sněhuláka.

Na soudcův rázný pokyn se biřici rozestoupili. Čču kráčel dál k pódiu, až se ocitl přímo pod hlavou. Hleděl na ni zvláštním prázdným pohledem.

A náhle promluvil — podivně, nedůtklivě:

"Vraťte mi moje červené kamínky!"

Zvedl ruce v rukavicích a soudcova pravice se vymrštila. Udeřil kladívkem do hlavy a sníh se rozpadl. Na stole stála odříznutá hlava ženy. Tvář měla zpola zakrytou mokrými vlasy.

Ma Žung strašlivě zaklel — užuž by byl seskočil z pódia a vrhl se na Čua, ale soudce mu železným stiskem sevřel paži.

"Zůstaň stát!" sykl na něho. Ťiao Taj přiskočil k Ma Žungovi a zadržel ho.

Čču Ta-jüan stál jako tělo bez ducha a užasle zíral na hlavu ženy. V soudní síni panovalo mrtvé ticho.

Pak Čču zvolna odvrátil zrak od hlavy a podíval se na zem. Náhle se sehnul a sebral dva rubíny, které spadly na zem se sněhem. Sundal si rukavice a položil kameny na dlaň levé ruky, oteklé a pokryté boláky, a leštil je ukazováčkem pravé ruky. Na jeho široké tváři se rozestřel dětinský úsměv.

"Nádherné kamínky!" šeptal. "Nádherné kamínky, červené jako kapky krve!"

Všechny zraky se upíraly na zlověstnou postavu hromotluka s tváří ozářenou blaženým úsměvem dítěte nad hračkou. Nikdo si nevšiml vysoké zahalené ženy, kterou Tao Kan přivedl před soudnou stolici. Když stanula tváří v tvář Čču Ta-jüanovi, soudce se náhle zeptal:

"Poznáváte odříznutou hlavu slečny Liao Lien-fang?"

A v téže chvíli strhl Tao Kan ženě závoj z tváře.

Čču jako by se najednou probudil ze sna. Jeho oči bloudily od ženy stojící proti němu k hlavě na stole. Pak řekl ženě s chytráckým úsměvem:

"Musíme ji rychle zasypat sněhem!"

Klesl na kolena a hmatal po kamenné dlažbě.

Dav hučel stále hlasitěji. Ihned však zmlkl, když soudce velitelsky zvedl ruku.

"Kde je Jie Taj?" zeptal se Čua.

"Jie Taj?" opáčil Čču. Pozvedl hlavu a hlasitě se rozesmál. "Taky pod sněhem!" volal, "taky pod sněhem!"

Náhle se ustrašeně zarazil, podíval se po ženě a naříkavě vykřikl:

"Musíte mi pomoct! Potřebuju víc sněhu."

Žena ustoupila až k soudcovskému stolu. Tvář si ukryla v dlaních.

"Víc sněhu!" křičel Ču Ta-juan a jako zběsilý hmatal po kamenné podlaze a lámal si nehty v rýhách mezi dlažebními kameny.

Soudce Ti dal pokyn veliteli biřiců. Dva biřici Čua popadli a zvedli ho. Divoce se s nimi pral, řval, klel a od úst mu šla pěna. Přiskočili čtyři další biřici a jen s největším vypětím byl zuřící muž spoután řetězy a odveden.

Soudce Ti oznámil vážně:

"Tento soud obviňuje statkáře Ču Ta-jüana z vraždy slečny Liao Lien-fang a podezírá ho z vraždy Jie Taje. Jeho spoluvinicí byla paní Pan."

Zdviženou rukou utišil hněvivé hlasy z řad přihlížejících a pokračoval:

"Dnes dopoledne jsem vykonal prohlídku v Ču Ta-jüanově sídle a zjistil jsem, že paní Pan bydlela zcela sama v odděleném nádvoří. Hlavu slečny Liao jsem našel v sněhulákovi na jedné okrajové zahrádce. Doličný předmět, který tady vidíte, je dřevěná atrapa."

Nato se soudce obrátil k ženě a pravil:

"Paní Pan, rozená Jie, nyní po pravdě vylíčí své styky s obžalovaným Ču Ta-jüanem a popíše, jak řečený Ču Ta-jüan unesl a později zavraždil slečnu Liao Lien-fang.

Tento tribunál má jasný důkaz, že se paní Pan na těchto zločinech spolupodílela, a navrhne pro ni trest smrti. Avšak plné doznání může vést soud k tomu, že doporučí trest smrti některou mírnější formou."

Žena pomalu zvedla hlavu a začala tiše hovořit:

"Tato osoba se poprvé setkala s Ču Ta-jüanem asi před měsícem u zlatnického stánku na krytém tržišti. Kupoval zlatý náramek, posázený rubíny, a zřejmě si povšiml mého toužebného pohledu. Později, když jsem si vybírala hřeben u prodavače v téže uličce o kousek dál, se totiž zčistajasna vynořil po mém boku. Navázal hovor, a když se dozvěděl, kdo jsem, řekl, že často kupuje od mého manžela starožitnosti. Lichotilo mi, že o mě projevuje zájem, a když se zeptal, jestli mě smí přijít navštívit, brzy jsem souhlasila a navrhla jsem odpoledne, kdy můj manžel nebývá doma. Vložil mi rychle náramek do rukávu a odešel."

Paní Pan se odmlčela. Po chvilkovém váhání se s hlavou skloněnou znovu ujala slova:

"Toho odpoledne jsem si vzala nejlepší šaty, roztopila jsem pec pod lůžkem a připravila džbán horkého vína. Ču přišel, mluvil se mnou velice laskavě a jednal se mnou jako se sobě rovnou. Rychle vypil víno, ale neudělal mi žádný takový návrh, jaký jsem očekávala. Když jsem si svlékla šaty, upadl najednou do rozpaků, sotva jsem odložila i spodní oděv, odvrátil tvář a přikázal stroze, abych se zase oblékla. Potom mluvil už laskavěji, řekl, že mě považuje za velice krásnou a že by mě rád měl za milenku. Ale musela bych prokázat, že jsem hodná jeho důvěry, a udělat mu službu. Ochotně jsem souhlasila, protože jsem si velice přála mít poměr s tímto boháčem, který by se mi jistě štědře odměňoval. Nenáviděla jsem život, jaký jsem vedla v tom osamělém domě, a tu trochu peněz, co jsem si ušetřila, mi vždycky vzal můj bratr Jie Taj ..."

Hlas jí selhal. Na soudcův pokyn jí velitel biřiců podal šálek hořkého čaje. Dychtivě se napila a pokračovala:

"Ču mi řekl, že zná jedno děvče, které ve společnosti starší ženy chodívá v určité dny na kryté tržiště. Měla jsem tam s ním zajít, že mi to děvče ukáže, a já ji měla odlákat, aby si toho stařena nevšimla. Určil den a místo schůzky, dal mi další zlatý náramek a odešel.

V určený den jsem se s Čuem sešla a on mě pak následoval. Obličej si částečně zakryl černým čepcem. Snažila jsem se přiblížit k dívce, ale stařena ji nespustila z očí ani na okamžik, a tak jsem se musela vzdát."

"Poznala jste tu dívku?" přerušil ji soudce.

"Nikoli, Vaše Ctihodnosti! Přísahám, že jsem ji nepoznala!" zvolala paní Pan. "Domnívala jsem se, že je to některá proslavená kurtizána" Za pár dní nato jsme to zkusili znovu. Obě ženy zašly do jižní půlky tržiště a dívaly se na Tatara, který předváděl cvičeného medvěda. Postavila jsem se vedle děvčete a zašeptala jsem podle Čuova pokynu: ‚Chce s vámi mluvit pan Ji!' Děvče mě beze slova následovalo.

Odvedla jsem ji do nedalekého prázdného domu, jak mi Ču přikázal. On sám šel pár kroků za námi. Dveře byly pootevřené a Ču rychle strčil děvče dovnitř. Řekl, že za mnou přijde později, a zavřel mi dveře před nosem.

Když jsem pak viděla vyhlášky, pochopila jsem, že Ču unesl děvče z dobré rodiny. Pospíchala jsem do jeho domu s vymyšleným vzkazem od svého muže a zapřísahala jsem ho, aby to děvče pustil na svobodu. Ale on mi na to řekl, že ji už tajně přepravil do svého paláce na izolované nádvoří, a nikdo se prý nikdy nedozví, že je u něho. Dal mi peníze a slíbil, že za mnou zase brzy přijde.

O tři dny později jsem se s ním setkala na tržišti. Řekl, že mu to děvče dělá potíže, pokusila se prý upoutat pozornost dalších členů domácnosti a nic s ní nemůže pořídit. A protože náš dům stojí tak stranou, chtěl tam to děvče převést na noc. Odpověděla jsem, že právě toho dne odjíždí můj manžel na dva dny z města. Ču přišel ještě téhož večera krátce po večerním jídle a to děvče, převlečené za mnišku, přivlekl s sebou. Chtěla jsem s ní promluvit, ale Ču mě vystrčil ze dveří a přikázal mi, abych šla ven a nevracela se před druhou noční hlídkou."

Paní Pan si přitiskla ruce k očím. Když opět promluvila, zněl její hlas chraplavě.

"Když jsem se vrátila, našla jsem Čua v síni, seděl tam jako mátoha. Zmocnila se mě úzkost a zeptala jsem se, co se přihodilo. On ze sebe nesouvisle vypravil, že děvče je mrtvé. Utíkala jsem do ložnice a zjistila jsem, že ji uškrtil. Šílená hrůzou jsem běžela zase zpátky k Čuovi a řekla jsem, že zavolám správce čtvrti. Byla jsem ochotná mu pomáhat s milostnými pletkami, ale rozhodně jsem odmítala zaplést se do vraždy.

Zčistajasna se Ču úplně uklidnil. Prostě a jednoduše mi sdělil, že jsem už tak jako tak jeho spoluvinicí, a tím jsem si vysloužila trest smrti. On prý ale možná dokáže tu vraždu zaretušovat a zároveň mě vezme do svého domu jako konkubínu, aniž to vzbudí podezření.

Odvedl mě zpátky do ložnice a přikázal, abych se svlékla. Důkladně mi prohlédl celé tělo, a když jsem řekla, že nemám žádné jizvy ani mateřská znamínka, mínil, že je to štěstí a že všechno bude v pořádku. Stáhl mi z prstu stříbrný

prstýnek a řekl, abych se zahalila do mnišského roucha, které leželo na zemi. Chtěla jsem si nejdříve obléci spodní prádlo, ale velice se rozhněval, hodil mi kutnu přes ramena a vystrčil mě ze dveří s příkazem, abych počkala v síni.

Nevím, jak dlouho jsem tam seděla a chvěla se zimou a strachem. Konečně se objevil Ču s dvěma velkými ranci. ‚Beru s sebou odříznutou hlavu toho děvčete a vaše šaty a boty,' řekl klidně. ‚Teď si všichni budou myslet, že je to vaše tělo, a vy budete v mém domě v bezpečí jako hýčkaná milenka!' ‚Vy jste se zbláznil!' vykřikla jsem; ‚to děvče je panna!' Najednou se strašně rozzuřil a začal klnout a pěna mu šla od úst. ‚Ta a panna?' syčel na mě, ‚viděl jsem tu děvku smilnit s mým tajemníkem pod mou vlastní střechou!'

Chvěl se zlostí. Vrazil mi jeden ranec do ruky a šli jsme. Přikázal mi, abych zamkla hlavní vchod zvenčí. Cestou do jeho domu jsme se plížili ve stínu městských hradeb. Byla jsem tak vyděšená, že jsem ani necítila zimu. Ču otevřel branku do zadního traktu svého paláce, jeden ranec schoval pod křoví v rohu zahrady a mne zavedl několika tmavými chodbami na oddělené nádvoří. Řekl, že tam najdu všechno, co budu potřebovat, a odešel.

Moje pokoje byly přepychově zařízené a stará hluchoněmá služka mi přinesla výborné jídlo. Ču přišel příštího dne. Měl zřejmě plnou hlavu starostí a zeptal se mě pouze, kam jsem uložila šperky, které mi daroval. Řekla jsem mu o tajné schránce v mém kufru na šaty a on řekl, že mi je přinese. Požádala jsem ho, aby vzal také několik mých oblíbených šatů.

Ale když přišel příštího dne, tvrdil, že šperky byly pryč, a dal mi pouze šaty. Chtěla jsem, aby u mne zůstal, ale na to mi řekl, že se poranil na ruce a že přijde až příští noc. Pak jsem ho už neviděla. Toto je úplná pravda."

Na soudcův pokyn přečetl vrchní písař nahlas výpověď paní Pan. Lhostejně souhlasila a otiskla na listinu palec.

Soudce Ti řekl vážně:

"Jednala jste velice pošetile a zaplatíte to životem. Ale jelikož vás Ču Ta-jüan ponoukal a později nutil, abyste mu byla nápomocna, navrhnu pro vás trest smrti některým mírnějším způsobem."

Velitel biřiců odvedl vzlykající paní Pan postranními dveřmi, kde už na ni čekala paní Kuo a doprovodila ji do vězení.

Soudce Ti se opět ujal slova:

"Ohledač prohlédne zločince Ču Ta-jüana. V nejbližších dnech se ukáže, je-li jeho mysl vyšinutá natrvalo. Jestli se uzdraví, navrhnu pro něho trest smrti v nejpřísnější podobě, neboť kromě slečny Liao a patrně i Jie Taje zavraždil rovněž seržanta tohoto soudu. Zahájíme okamžitě pátrání po Jie Tajově těle.

Tento soud vyslovuje svou soustrast s krutou ztrátou, kterou utrpěl starší cechu Liao. Zároveň je však nucen zdůraznit, že jakmile dcery dosáhnou věku zákonem stanoveného pro manželství, je otcovskou povinností nejen vyvolit jim vhodného manžela, ale zároveň se také postarat, aby se svatba konala co nejdříve. Staří mudrcové vytyčili pravidla, podle nichž máme žít, a nečinili tak bezdůvodně. Tato výstraha je určena i všem ostatním hlavám rodin, přítomným na tomto zasedání.

Pan Feng předá rakev s mrtvým tělem Liao Lien-fang staršímu cechu Liaovi, aby mohlo být tělo pohřbeno s nalezenou hlavou. Jakmile vyšší místa rozhodnou, jak bude naloženo s vrahem, bude panu Liaovi z majetku Ču Ta-jüana vyplacena daň z prolité krve.

"Do té doby bude Čuův majetek spravovat dohlížitel, kterého vyšle tento soud, za pomoci tajemníka Jü Kanga."

Tím soudce uzavřel zasedání.

17
SOUDCE TI OBJASŇUJE ĎÁBELSKOU VRAŽDU; PŘICHÁZÍ NA KLOUB TAJEMSTVÍ PAPÍROVÉ KOČKY

Když se opět ocitli v soudcové pracovně, řekl Ti unaveně: "Ču Ta-jüan je rozdvojená osobnost. Navenek to byl bodrý chlapík a sportovec, kterého jste vy dva, Ma Žungu a Ťiao Taji, museli mít rádi. Ale uvnitř byl prohnilý, narušený úvahami o vlastní fyzické bezmocnosti."

Pokynul Tao Kanovi, který mu hned nalil čaj. Soudce se s chutí napil a pokračoval na adresu Ťiao Taje a Ma Žunga:

"Potřeboval jsem čas, abychom mohli prohledat jeho palác, a musel jsem to zařídit tak, aby nic netušil, protože ten člověk je ďábelsky chytrý. Proto jsem si vymyslel tu cestu do vesnice Pět beranů a poslal jsem ho tam s vámi. Nebýt toho, že Ču včera zavraždil seržanta, byl bych vám večer vysvětlil, proč ho považuji za viníka. Ale když se to stalo, cítil jsem, že od vás nemohu chtít, abyste se po Chungově smrti chovali, jako by se nic nestalo. Bylo mi jasné, že sám bych to taky nesvedl."

"Kdybych to byl věděl, zaškrtil bych toho lumpa vlastníma rukama!" řekl Ma Žung divoce.

Soudce pokýval hlavou. Pak bylo dlouho ticho. Konečně se zeptal Tao Kan:

"Kdy přišla Vaše Ctihodnost na to, že ta bezhlavá není paní Pan?"

"Mělo mi to být podezřelé okamžitě!" řekl soudce mrzutě. "Protože hned když se mrtvola našla, byla zřejmá jedna do očí bijící nesrovnalost."

"Jaká?" zajímal se Tao Kan.

"Prsten," odpověděl soudce. "Jie Pin prohlásil při ohledacím řízení, že z prstenu byl vyňat rubín. Jestliže chtěl vrah ten kamínek, proč prostě nevzal mrtvé celý prsten, tak jak byl?" Tao Kan si poklepal rukou na čelo a soudce pokračoval: "To byla vrahova první chyba. A já nejenže jsem si nevšiml téhle nesrovnalosti, ale nevzal jsem v úvahu ani další náznak, že mrtvá žena není paní Pan — totiž ten fakt, že se nenašly její boty."

Ma Žung souhlasně pokyvoval hlavou.

"Toť se ví, člověk nepozná, jestli ty volný šaty a tenký hadříky, co ženský nosej vespod, jim padnou nebo ne," řekl, "ale s botama to je něco jinýho!"

"Správně," řekl soudce. "Vrah věděl, že kdyby tam nechal šaty paní Pan a boty odnesl, začali bychom patrně přemýšlet, co ho k tomu vedlo. A kdyby tam nechal i boty, mohli bychom si všimnout, že mrtvé nepadnou. A tak udělal chytrý tah a odnesl všechno! Vsadil si na to, že nás tím úplně vyvede z míry a ani nám na mysl nepřijde přikládat zvláštní význam tomu, že se ztratily i boty."

Soudce si zhluboka povzdechl a pokračoval: "Naneštěstí byl jeho předpoklad úplně správný! Pak ale udělal druhou chybu; tím mě přivedl na správnou stopu a já si uvědomil, co jsem předtím přehlédl. Měl vášeň pro rubíny a nesnesl pomyšlení, že by zůstaly v Panově domě. Proto se v době, kdy byl Pan ve vězení, vloupal do ložnice a vybral je z kufru na šaty. Stejně pošetilé bylo i to, že vyhověl paní Pan a přinesl jí několik jejích oblíbených obleků. Právě to mě přivedlo k poznání, že paní Pan musí být naživu. Neboť kdyby byl vrah znal skrýš v době, kdy se zločinu dopustil, byl by ty šperky odnesl hned tehdy. Někdo mu o ní musel říct dodatečně, a to mohla být jenom paní Pan.

Pak se mi rozbřesklo v hlavě i s tím prstenem bez kamínku a rovněž jsem pochopil, proč vrah odnesl všechno šatstvo: aby nám znemožnil zjištění, že mrtvá není paní Pan. Vrah věděl, že jediný člověk, který by na to mohl přijít, je její manžel, a předpokládal, rovněž správně, že než se Pan Feng očistí, bude už mrtvola uložena do rakve."

"Kdy Vaše Ctihodnost pochopila, že Ču Ta-jüan má se zločinem něco společného?" zeptal se Ťiao Taj.

"Teprve po posledním rozhovoru s Pan Fengem," odpověděl Ti. "Nejdříve jsem podezíral Jie Taje. Položil jsem si otázku, kdo může být ta zavražděná žena; a protože hlášeno bylo pouze zmizení slečny Liao, pochopitelně jsem si řekl, že to bude nejspíš ona. Ohledač prohlásil, že mrtvá byla panna, ale z Jü Kangova doznání víme, že slečna Liao panna nebyla. Dále, Jie Taj, který — jak jsme se domnívali, slečnu Liao unesl, je dost silný na to, aby jí dokázal uříznout hlavu. Chvíli jsem se klonil k vysvětlení, že Jie Taj zabil slečnu Liao v návalu zlosti, sestra mu pomohla zločin zakrýt a potom dobrovolně zmizela. Ale brzy jsem tuto teorii zavrhl."

"Proč?" opáčil Tao Kan. "Zdá se mi to docela logické. Věděli jsme přece, že Jie Taj a jeho sestra si byli velice blízcí, a paní Pan se tu naskýtala možnost opustit manžela, o něhož nestála."

Soudce zavrtěl hlavou.

"Nezapomínej," řekl, "na další stopu, na otravu lakem. Z Pan Fengových slov jsem pochopil, že stolku pokrytého vrstvou vlhkého laku se mohl nešťastnou náhodou dotknout pouze vrah. Paní Pan nebezpečí znala, ta by si dala dobrý pozor, aby o něj nezavadila! Jie Taj měl ruce v pořádku - a pak, to, co vrah udělal své nešťastné oběti, se nedá provést v rukavicích!

Otrava lakem ukazovala na Ču Ta-jüana. Upamatoval jsem se na dvě okolnosti, které byly sice samy o sobě bezvýznamné, ale teď náhle získaly na důležitosti. Za prvé, otrava lakem vysvětlovala Čuovo náhlé rozhodnutí uspořádat lovecké hody pod širým nebem namísto obyčejné večeře uvnitř. Musel mít pořád na rukou rukavice, aby zakryl boláky. Za druhé to vysvětlovalo, proč Ču nedokázal zastřelit vlka, když s ním Ma Žung a Ťiao Taj byli ráno následujícího dne po vraždě na lovu. Ču Ta-jüan měl za sebou hrůzostrašnou noc a navíc ho velice bolela ruka.

A konečně, vrah musel bydlet nedaleko Panových a mít patrně rozlehlé sídlo. Pochopil jsem, že z Panova domu odešel se ženou, kterou nesměl nikdo spatřit, a s velkým rancem. Nemohl riskovat, že potká noční hlídku nebo hlídku vojenské policie, neboť tito lidé mají chvályhodný zvyk zastavovat a zpovídat lidi, potulující se v noci s velkými ranci. A my jsme věděli, že Pan bydlí v pusté ulici, odkud se člověk snadno dostane k zadnímu vchodu Čuova paláce podél hradeb, kde jsou jen stará skladiště."

"Ale těsně předtím, než se dostane k paláci," namítl Tao Kan, "musí u východní městské brány přejít hlavní třídou."

"To bylo jen nepatrné riziko," zavrtěl hlavou soudce, "protože stráže se zajímají pouze o lidi, kteří bránou procházejí, a ne o ty, kdo jsou ve městě a jdou pouze kolem.

Když jsem tak připadl na Ču Ta-jüana jako nejpravděpodobnějšího podezřelého, položil jsem si samozřejmě hned otázku, jaký mohl mít motiv. A najednou mi svitlo a pochopil jsem, co není s Čuem v pořádku. Zdravý a silný muž, který nemá dosud potomka, ačkoli přijal už osm manželek — to svědčí o nějaké tělesné vadě; a taková vada může mít zhoubný vliv na povahu člověka. Vášeň pro rubíny, jejímž dokladem bylo jak to, že vyndal kamínek z prstenu, tak vloupání do Panova domu pro náramky, podstatně doplnila obraz, který jsem si o Čuovi vytvořil, obraz zvráceného člověka. K vraždě slečny Liao ho vedla zuřivá nenávist."

"Jak jste to tehdy mohl vědět, pane?" znovu se zeptal Ťiao Taj.

"Nejdřív jsem uvažoval o žárlivosti," odpověděl soudce, "o žárlivosti staršího muže na mladý pár. Ale tu jsem hned zavrhl, protože Jii Kang a slečna Liao byli zasnoubeni už tři roky a Čuova nenávist byla čerstvého data. Pak se mi vybavila pozoruhodná shoda. Jü Kang nám řekl, že Jie Taj se podle jeho vlastních slov dozvěděl Jüovo tajemství od staré služky, když s ní postával a bavil se na chodbě před ČU Ta-jüanovou knihovnou. Ale Jü Kang nám přece také řekl, že se později pokusil o celé věci s onou služkou pohovořit, opět před Čuovou knihovnou. Napadlo mi, že Ču mohl oba rozhovory docela dobře vyslechnout. Nejdříve služka řekla Jie Tajovi o tom, že slečna byla u Jü Kanga v ložnici, což v Čuovi vyvolalo vůči ní nenávist; vždyť dala přímo pod Čuovou střechou jinému muži štěstí, které příroda jemu odepřela. Dovedu si představit, že se slečna Liao stala pro Čua přímo symbolem jeho frustrace, - měl pocit, že kdyby se jí zmocnil, zaručeně by své mužství obnovil. Z druhého rozhovoru, který vyslechl, z rozhovoru mezi Jü Kangem a služkou, vyrozuměl, že Jie Taj je vyděrač. Ču věděl, jak důvěrný je vztah mezi Jie Tajem a jeho sestrou, a obával se, že by paní Pan mohla říct bratrovi o jejich schůzkách, a dokonce třeba i o dívce z tržiště. Pomyslel si, že nemůže riskovat, aby se to Jie Taj dozvěděl a po zbytek života ho vydíral. Rozhodl se, že se ho musí zbavit. Tyto hypotézy odpovídají faktům, jež máme k dispozici, neboť Jie Taj zmizel hned onoho odpoledne, kdy Jü Kang mluvil se starou služkou. Když jsem takto dospěl k poznání, že ČU Ta-jüan měl jak motiv, tak příležitost zločin spáchat, napadla mě ještě jedna

věc. Všichni víte, že nejsem pověrčivý člověk, ale to neznamená, že popírám možnost nadpřirozených jevů. Když jsem toho večera, co ČU Ta-jüan pořádal ve svém paláci hody, uviděl v postranní zahrádce sedícího sněhuláka, přímo mě zavalila zlověstná, tíživá atmosféra násilné smrti. Potom jsem si vzpomněl, jak mi Ču při večeři naznačil, že toho sněhuláka postavily děti jeho sluhů. Avšak Ma Žung a Ťiao Taj mi přece říkali, že Ču sám také mívá ve zvyku stavět sněhuláky — jako terče pro lukostřelecký trénink. Vtom mě napadlo, že kdyby někdo potřeboval rychle schovat useknutou lidskou hlavu, dalo by se to v tomto mrazivém počasí snadno vyřešit tak, že by ji obalil sněhem a použil jako hlavy sněhuláka. Takové řešení by se jistě zamlouvalo zvláště Čuovi, neboť pomáhalo odreagovat jeho abnormální nenávist vůči slečně Liao. Vyvolávalo představu cvičení střelby na terč, představu šípů, vystřelovaných jeden po druhém do hlav sněhuláků."

Soudce se zachvěl a zmlkl. Spěšně si přitáhl kožešinový plášť těsněji k tělu. Jeho tři pomocníci na něho zírali a tváře měli bledé, ztrhané. Jako by zlověstná atmosféra tohoto šíleného zločinu opanovala i tuto místnost.

Po dlouhé odmlce soudce Ti pokračoval:

"Teď jsem byl přesvědčen, že vrahem je Ču Ta-jüan, avšak neměl jsem konkrétní důkaz. Hodlal jsem vám předložit svou domněnku o Čuovi včera večer po odpoledním zasedání a poradit se s vámi, jak zorganizovat nečekanou prohlídku paláce. Kdybychom tam byli skutečně našli paní Pan, byl by Ču ztracený. Ale mezitím Ču zavraždil našeho seržanta. Kdybych byl hovořil s Pan Fengem o půl dne dřív, byli bychom zasáhli proti Čuovi, ještě než stačil Chunga zabít. Ale osud rozhodl jinak."

V místnosti panovalo zasmušilé ticho.

Konečně soudce promluvil:

"Tao Kan vám to může dopovědět. Když jste vy dva odjeli s Čuem z města, šel jsem s Tao Kanem a velitelem biřiců do Čuova paláce. Našli jsme tam paní Pan a přepravili jí do soudního dvora v uzavřených nosítkách, aby o tom nikdo nevěděl. Tao Kan objevil ve všech ložnicích špehýrky a výslech staré služky prokázal, že o Jü Kangově poměru se slečnou Liao vůbec nevěděla. Z doznání paní Pan jsme však zjistili, že Ču špehoval Jü Kanga a jeho snoubenku osobně. Domnívám se, že se jednou Ču před Jie Tajem nějak neopatrně prořekl, a ta liška podšitá si domyslela zbytek! Ale když se Jü Kang Jie Taje zeptal, jak se dozvěděl jeho tajemství, vymyslel si Jie povídačku o služce, protože se do svého vyděračského plánu neodvážil Čua zaplést. Jestli měl Jie Taj později tu drzost vydírat Čua nebo jestli Ču vyslechl Jůův rozhovor se služkou a dostal strach, že by ho Jie mohl vydírat — přikláním se spíš k té druhé variantě — to se možná už nikdy nedozvíme. Neboť Ču je šílený a nic bych za to nedal, že Jie Tajova mrtvola leží někde zahrabaná ve sněhu.

Hovořil jsem také s Čuovými osmi manželkami; to, co mi řekly o svém životě s Čuem, bych rád navždy vymazal z paměti. Vydal jsem už potřebné pokyny, aby byly vrácené každá své rodině, a až bude případ uzavřen, dostanou podstatnou část Čuova majetku.

Šílenství staví Ču Ta-jüana mimo dosah zákona. Stane před soudem Vyšší moci."

Soudce vzal do ruky Chungovo staré pouzdro na navštívenky, které leželo před ním na stole. Něžně pohladil vybledlý brokát a pak je opatrně uložil do záňadří svého roucha.

Na psacím stole rozložil list papíru a vzal do ruky štětec. Jeho tři pomocníci hned vstali a vyšli z místnosti.

Soudce napsal nejdříve prefektovi podrobnou zprávu o vraždě slečny Liao Lien-fang a potom dva dopisy. První seržantovu nejstaršímu synovi, který pracoval jako majordom v domě soudcova mladšího bratra v Tchaj-jüanu. Seržant byl vdovec, jeho syn se nyní stal hlavou rodiny a musel rozhodnout, kde má být Chung pohřben.

Druhý dopis psal soudce své První dámě na adresu její staré matky, rovněž do Tchaj-jüanu. Začal formálním dotazem po zdraví staré dámy a pak informoval svou ženu o seržantově odchodu. Po obvyklých formálních větách připojil osobnější poznámku. ‚Když odejde ten, kdo nám byl velice drahý,' psal, ‚ztrácíme nejen jeho, ale zároveň část sebe samých.'

Když předal dopisy písaři, aby je okamžitě odeslal, pojedl o samotě polední rýži, hluboce ponořen do melancholických myšlenek.

Neměl chuť přemýšlet ani o zavraždění mistra Lana, ani o případu paní Lu, neboť byl velice unaven. Řekl písaři, aby mu přinesl jeho pořadač s poznámkami k plánu vládních půjček, které by se měly bezúročně poskytovat rolníkům v dobách neúrody. Byl to jeho oblíbený plán, na němž pracovali se seržantem Chungem po řadu večerů, ve snaze formulovat návrh tak, aby se na ministerstvu financí setkal s kladným přijetím. Chung se domníval, že by se věc dala řešit úsporami jiných výdajů v okresní správě. Když pomocníci vstoupili do pracovny, zastihli soudce ponořeného do výpočtů.

Odstrčil papíry a řekl:

"Musíme se poradit o případu mistra Lana. Pořád ještě se domnívám, že ho otrávila žena. Zatím však jedinou nápovědí toho, že měl známost s nějakou ženou, jsou slova mladého rohovníka. A ten vám sice řekl, že večer navštívila mistra Lana žena, ale z úryvků hovoru, které zaslechl, nelze zjistit, kdo to byl."

Ma Žung a Ťiao Taj s lítostí přisvědčili.

"Mně je nápadné," řekl Ťiao Taj, "že nikdo z nich nepřenesl obvyklý pozdravy. Podle toho bych řekl, že se znali skutečně náramně dobře. Ale jak jste říkal, pane, to vlastně už víme, protože když vstoupila do Mistrovy kabiny v lázních, Lan se vůbec nepokoušel zakrýt svou nahotu."

"Jak znějí přesně útržky hovoru, které rohovnický mládenec zaslechl?" zeptal se soudce Ti.

"Neříkali si nic zvláštního," odpověděl Ma Žung. "Ona se přej zlobila, že se jí vyhejbá, a Mistr Lan povídá, že se s tím nedá nic dělat, a pak dodal něco jako ‚kotě'."

Soudce se napřímil.

"Kotě?"' zeptal se nevěřícně.

Náhle si vzpomněl na otázku, kterou mu položila dceruška paní Lu. Ptala se ho přece, kde je to kotě, s nímž

rozmlouvá matčin návštěvník. Ale to podstatně mění situaci! Hned přikázal Ma Žungovi:

"Sedni honem na koně a zajeď do Pan Fengova domu! Pan znával paní Lu ještě jako dítě. Zeptej se ho, jestli měla nějakou přezdívku."

Ma Žung nasadil velice překvapivý výraz. Ale neměl ve zvyku klást otázky, a tak se vydal na cestu.

Soudce Ti se k tématu už nevrátil. Požádal Tao Kana, aby připravil čerstvý čaj, a pak debatoval s Ťiao Tajem, jak vyřešit jistý problém, který vznikl v souvislosti se soudní pravomocí vojenské policie nad civilním obyvatelstvem okresu.

Ma Žung se vrátil v pozoruhodně krátké době.

"Musím říct, že to starýho Pana po čertech sebralo," hlásil. "Zpráva o manželčině hanebným chování ho zasáhla mnohem víc, než když se dozvěděl, že byla zavražděná. Ptal jsem se ho na paní Lu a on mi řek, že jí kamarádky přezdívaly ‚kotě'."

Soudce Ti udeřil pěstí do stolu.

"Konečně důkaz, na který jsem čekal!" zvolal.

18
PANÍ KUO PODÍVÁ ZPRÁVU O DVOU VĚZEŇKYNÍCH; MLADÁ VDOVA JE ZNOVU VYSLÝCHÁNA PŘED SOUDEM

Když od soudce odešli pomocníci, vstoupila do místnosti paní Kuo.

Hned jí nabídl židli a požádal ji, aby si nalila šálek čaje. Měl vůči této ženě velký pocit viny.

Jak se naklonila přes stůl, aby nejprve nalila čaj jemu, zaznamenal opět lehký závan vůně, která jako by k ní neodlučně patřila.

"Přišla jsem Vaší Ctihodnosti podat zprávu, že paní Pan nejí a neustále pláče," řekla. "Ptala se mne, jestli byste jí povolil jednu návštěvu manžela."

"To je proti předpisům," odpověděl soudce a zamračil se. "Kromě toho se nedomnívám, že by to bylo ku prospěchu jednoho či druhého."

"Ta žena," řekla paní Kuo mírně, "si je vědoma toho, že bude popravena, a smířila se se svým osudem. Teď si však také uvědomila, že jí v mnoha ohledech na manželovi záleží. Chtěla by ho požádat o odpuštění, aby zemřela s pocitem, že odčinila alespoň část své viny."

Soudce chvíli uvažoval a pak řekl:

"Hlavním smyslem zákona je obnovit řád a napravit, pokud je to možné, škody zločinem způsobené. A protože omluva paní Pan může jejího manžela utěšit, bude její žádosti vyhověno."

"Dále oznamuji, že jsem paní Lu ošetřila záda různými mastmi," pokračovala paní Kuo. "Rány se zacelí. Avšak..."

Její hlas znejistěl. Když soudce povzbudivě pokýval hlavou, pokračovala:

"Fyzicky není moc odolná, Vaše Ctihodnosti, tu drží na nohou jen pozoruhodná síla vůle. Obávám se, že by další bičování zad mohlo trvale narušit její zdraví."

"To je užitečná informace," řekl soudce, "budu na to pamatovat."

Paní Kuo se uklonila. Po chvilce váhání dodala:

"Protože sama neřekla ani slovo, dovolila jsem si otázku, co je s její dceruškou. Řekla, že se o ni starají sousedi a že ji soud beztak bude muset brzy pustit domů. Ale přesto jsem uvažovala o tom, že bych měla do domu paní Lu zajít a přesvědčit se na vlastní oči. Jestli se tomu dítěti daří špatně, vzala bych ji k nám domů."

"Vezměte ji s sebou v každém případě!" řekl soudce Ti. "A zároveň byste se mohla trochu porozhlédnout po domě paní Lu a pokusit se najít černý tatarský oblek nebo nějaké jiné černé oblečení, které by se mu podobalo. To může posoudit jenom žena!"

Paní Kuo se s úsměvem uklonila. Soudce měl neodolatelnou chuť zeptat se jí, co soudí o možném poměru mezi paní Lu a Mistrem Lanem, ale hned se vzpamatoval. I tak bylo už dost na pováženou, že se o soudních záležitostech radí se ženou! Namísto toho se zeptal, co si její manžel myslí o zdravotním stavu Ču Ta-jüana.

Paní Kuo pouze zavrtěla hlavičkou.

"Manžel mu dal zase silný prášek pro spaní," řekla, "ale domnívá se, že jeho duševní porucha je trvalá."

Soudce si povzdechl. Pokýval hlavou a paní Kuo vyšla z pracovny.

Úvodem odpoledního zasedání soudce nejprve oznámil směrnice, týkající se pravomoci vojenské policie, a dodal, že vyhlášky budou vylepené po celém okrese. Pak přikázal veliteli biřiců, aby předvedl paní Lu.

Soudci neušlo, že opět věnovala svému zevnějšku velkou pozornost. Vyčesala si vlasy do prostého, ale nápadného účesu a měla na sobě nový brokátový kabátek. Držela se zpříma, třebaže ji záda zřejmě velice bolela. Než poklekla, kvapně se rozhlédla po soudní síni, zřejmě nespokojena, že je tam jen hrstka návštěvníků.

"Včera jsi urazila tento soud," řekl soudce klidně. "Doufám, paní Lu, že nejsi tak pošetilá a budeš tentokrát odpovídat na moje otázky po pravdě, v zájmu spravedlnosti a ve svém vlastním zájmu."

"Tato osoba nemá ve zvyku lhát!" odpověděla paní Lu chladně.

"Pověz mi," řekl soudce, "je pravda, že kromě osobního jména máš rovněž přezdívku ‚Kotě'?"

"Vaše Ctihodnost se mi vysmívá?" odpověděla pohrdavě.

"Klást otázky je výsadou soudu," pravil soudce klidně. "Odpověz!"

Paní Lu chtěla pokrčit rameny, ale tvář se jí zkřivila bolestí. Polkla a odpověděla:

"Ano, mám takovou přezdívku. Dal mi ji můj zemřelý otec."

Soudce Ti kývl hlavou.

"Oslovoval tě tak někdy tvůj zemřelý manžel?"

V očích paní Lu se objevil zlověstný záblesk.

"Ne!" odsekla.

"Nosíváš příležitostně černý oblek, jaký nosí Tataři?" pokračoval Ti.

"Takové urážky si vyprošuju!" zaječela paní Lu. "Cožpak může slušná žena nosit mužský oblek?"

"Faktem je," podotkl soudce, "že takový oblek byl v tvém domě nalezen."

Neušlo mu, že poprvé paní Lu zrozpačitěla. Po chvilce váhání řekla:

"Vaše Ctihodnost patrně ví, že mám tatarské příbuzné. Tento oblek u mě nechal už dávno jeden můj mladý bratranec z druhé strany hranice."

"Teď se vrátíš do vězení," řekl soudce, "a za chvíli budeš předvedena k dalšímu výslechu."

Když ji odvedli, soudce přečetl dvě úřední oznámení o změně dědického zákona. Všiml si, že soudní síň se mezitím naplnila a přicházejí pořád další lidé. Někteří diváci zřejmě rozhlásili, že je znovu vyslýchána paní Lu.

Velitel biřiců předvedl před soudcovský stůl tři mladíky. Byli velice rozpačití a bojácně se dívali po bincích a po soudci.

"Nemějte strach!" řekl jim Ti laskavě. "Postavíte se do první řady diváků, a prohlédnete si osobu, která bude předvedena před soudnou stolici. Pak mi povíte, jestli jste tuto osobu už někdy viděli, a pokud ano, tedy kdy a kde."

Paní Kuo přivedla paní Lu opět do soudní síně. Oblékla ji do černého šatu, který našla u ní doma.

Paní Lu přicupitala k soudcovskému stolu. Elegantním gestem si svlékla černý kabátek a odhalila malá pevná prsa a kulaté boky. Zpola se obrátila k obecenstvu a černý šátek, ovázaný kolem hlavy, si upravila k jedné straně. Plaše se usmála a nervózně poškubávala lemem kabátku. Soudce si uvědomil, že je výborná herečka. Pokynul veliteli biřiců, aby přivedl před stůl tři mladíky.

"Poznáváte tuto osobu?" zeptal se Ti nejstaršího.

Chlapec hleděl na paní Lu s netajeným obdivem. Okosem na něho vrhla stydlivý pohled a pak se jí na tvářích objevil ruměnec.

"Ne, Vaše Ctihodnosti," vypravil ze sebe mladík. "Není to táž osoba, s níž jste se setkali u vchodu do veřejných lázní?" zeptal se soudce netrpělivě.

"Vyloučeno, Vaše Ctihodnosti!" ujistil ho chlapec s úsměvem. "To byl mladý muž."

Soudce Ti pohlédl na ostatní. Valili oči na paní Lu a jenom zavrtěli hlavou. Čtverácky na ně pohlédla a honem si rukou zakryla ústa.

Soudce si povzdechl. Pokynul veliteli, aby mladíky odvedl.

Sotva odešli, změnila se tvář paní Lu jako mávnutím kouzelného proutku. Objevil se na ní dřívější chladný, zlomyslný výraz.

"Může se tato osoba zeptat, co znamená tahle maškaráda?" zeptala se s úsměškem. "Musí být snad žena, které rozšvihali bičem záda do krve, nyní ještě urážena tím, že je nucena předvádět se na veřejnosti v mužských šatech?"

19
ZÁŠTIPLNÁ ŽENA SPÍLÁ SOUDCI; PAPÍROVÁ KOČKA ZMĚNÍ NÁHLE PODOBU

Identifikace se nezdařila, ale představení, které paní Lu uspořádala, soudce definitivně přesvědčilo o její vině.

Naklonil se přes stůl a rozkázal:

"Vypověz před soudem o svých stycích se zemřelým rohovnickým mistrem Lan Tao-kuejem."

Paní Lu se napřímila a vzkřikla:

"Můžete mě mučit a urážet, jak chcete, nezáleží na tom, co se mou uděláte! Ale odmítám podílet se na hanebných pomluvách, jimiž se špiní památka Mistra Lan Tao-kueje, našeho národního hrdiny a pýchy tohoto okresu!"

Z davu se ozvaly bouřlivé projevy souhlasu.

Soudce udeřil kladívkem o stůl. "Ticho!" zvolal. Pak vyštěkl na paní Lu:

"Odpověz na mou otázku, ženo!"

"Neodpovím!" zvolala paní Lu hlasitě. "Mučte si mě, jak chcete, ale nebudu zatahovat Mistra Lana do vašich hnusných plánů!"

Soudce jen stěží zvládl svůj hněv. Řekl stroze:

"Toto je pohrdání soudem." Pamětliv varování paní Kuo, pomyslel si, že musí být při volbě zákonného donucovacího prostředku pro paní Lu opatrný. Přikázal veliteli biřiců:

"Dej té ženě dvacet ran rákoskou přes hýždě!"

Dvoranou se neslo hněvivé mručení. Kdosi vykřikl: "Kdybyste radši chytli Lanová vraha!" A jiní volali: "Hanba!"

"Ticho a klid!" zaburácel soudce. "Tento soud vzápětí předloží nezvratný důkaz, že tuto ženu obvinil sám Mistr Lan."

Obecenstvo zmlklo. Náhle se soudní síní rozlehl křik paní Lu.

Bičici ji povalili na podlahu tváří k zemi a stáhli kalhoty tatarského šatu. Velitel bičiců ji vzápětí zakryl hýždě mokrým hadrem, protože zákon stanoví, že žena smí být nestoudně obnažena pouze na popravišti. Zatímco ji jeho dva pomocníci drželi za ruce a za nohy, velitel sám ji švihal rákoskou.

Paní Lu divoce zaječela a začala se svíjet na podlaze. Po desáté ráně dal soudce Ti znamení veliteli bičiců, aby už přestal.

"Teď snad zodpoví moji otázku," řekl soudce chladně.

Paní Lu zvedla hlavu, ale nemohla ze sebe vypravit slova. Konečně vydechla:

"Nikdy!"

Soudce Ti pokrčil rameny a rákoska opět zasvištěla vzduchem. Když se na látce, zakrývající hýždě paní Lu, objevila krev, žena náhle zmlkla. Velitel ji přestal švihat a bičici ji obrátili na záda. Snažili se přivést ji k vědomí.

Ti křikl na velitele:

"Předveď druhého svědka!"

Před soudcovský stůl byl předveden statný mladý muž. Hlavu měl čistě vyholenou a oblečen byl v prostém hnědém šatu. Měl příjemnou, poctivou tvář.

"Uveď své jméno a povolání," přikázal soudce.

"Tato osoba se jmenuje Měj Ceng," odpověděl mladý muž uctivě. "Byl jsem přes čtyři roky pomocníkem Mistra Lana a jsem rohovníkem sedmé třídy."

Soudce pokývl hlavou.

"Pověz mi, Měj Cengu," řekl, "co jsi viděl a slyšel jistého večera asi před třemi týdny."

"Po večerním tréninku odešla tato osoba jako obvykle z mistrova domu," odpověděl rohovník. "Když už jsem doma vstupoval do dveří, najednou jsem si uvědomil, že jsem v tělocvičně zapomněl železnou kouli. Vrátil jsem se pro ni, protože ji potřebuji k rannímu cvičení. Zrovna když jsem přicházel na přední nádvoří, viděl jsem, že mistr zavírá dveře za nějakým návštěvníkem. Zahlédl jsem jenom černý oblek. Protože jsem všechny mistrovy přátele dobře znal, věděl jsem, že mohu jít dál a mistr to nebude považovat za vtíravost. Kráčel jsem tedy ke dveřím, a vtom jsem zaslechl ženský hlas."

"Co říkala ta žena?" zeptal se Ti.

"Přes zavřené dveře nebylo dobře slyšet, co říká, Vaše Ctihodnosti," odpověděl rohovník, "a hlas mi byl úplně neznámý. Ale mluvila hněvivě a vyčítala mistrovi, že k ní už nechodí, nebo něco takového. Když mistr odpovídal, slyšel jsem naprosto zřetelně, že řekl něco o kotěti. Pochopil jsem, že tenhle hovor není určen pro mé uši, a rychle jsem odešel."

Soudce kývl hlavou a písař přečetl záznam výpovědi. Měj Ceng na dokument otiskl palec a soudce ho propustil.

Mezitím přišla paní Lu k sobě a opět klečela, podpíraná dvěma bičici.

Soudce udeřil kladívkem a řekl:

"Tento soud se domnívá, že žena, která navštívila mistra Lana onoho večera, byla paní Lu. Nějak se jí podařilo vetřít se do přízně mistra Lana a on jí důvěřoval. Pak si vynucovala jeho náklonnost, ale on ji samozřejmě odmítal. V záštiplné pomstě ho zavraždila tak, že mu vhodila do čaje jasmínový květ se smrtícím jedem, když odpočíval po koupeli. Do veřejných lázní se dostala převlečená za mladého Tatara. Je pravda, že před chvílí ji tři svědkové nepoznali, ale tato žena je dobrá herečka. V tatarském převleku se chovala jako muž, zatímco dnes záměrně zdůrazňovala své ženské půvaby. Tento bod však není vůbec důležitý. Předvedu vám teď, jak nám sám Mistr Lan zanechal důkaz, jímž tuto zkaženou ženu obvinil."

Z řad diváků se ozývaly užaslé výkřiky. Soudce Ti cítil, že se nálada v soudní síni mění v jeho prospěch. Svědectví poctivého mladého rohovníka udělalo na veřejnost dobrý dojem. Pokynul Tao Kanovi.

Ten vzal tabuli, kterou podle soudcových pokynů připravil těsně před zasedáním. Na ni připevnil šest dílů skládačky z bílé lepenky. Každý měřil přes dvě stopy, aby je diváci viděli. Tao Kan postavil tabuli na stupínek a opřel ji o písařův stůl.

"Tady vidíte." pokračoval soudce, "šest ze sedmi kusů skládačky, jak jsme je nalezli na stole v lázni Mistra Lana." Soudce zvedl lepenkový trojúhelník a pokračoval: "Sedmý kus, tento trojúhelník, svíral mrtvý ve své pravici.

K strašlivým důsledkům onoho prudkého jedu patří otok jazyka, takže mistr nemohl nikoho zavolat. Proto se nám s vypětím všech sil pokusil sdělit, kdo je vrahem — učinil tak pomocí skládačky, kterou se bavil předtím, než vypil osudný šálek.

Naneštěstí se křeče dostavily dřív, než se mu podařilo složit celý obrázek. A když ve smrtelném zápase klesl k zemi, paží o něj zřejmě zavadil a tři díly lehce posunul. Když ale ty tři zase vrátíme na místo a přidáme trojúhelník, který svíral v ruce, lze nade vši pochybnost rekonstruovat obrázek, který chtěl sestavit."

Soudce Ti povstal. Sňal tři kusy a opět je připevnil, tentokrát trochu jinak. A když přidal čtvrtý díl a dotvořil tak obrázek kočky, obecenstvo zatajilo dech.

"Touto figurou," uzavřel soudce, když opět usedl za stůl, "označil Mistr Lan paní Lu za vražednici."

Vdova vykřikla: "To je lež!"

Setřásla ruce bičiců a lezla po rukách a po kolenou ke stupínku. Na její tváři byla patrná bolest. S nadlidským

úsilím se dovlekla na stupínek a za neustálého sténání se přitiskla k boku stolu. Těžce oddychovala, pak se levicí chytila levého okraje tabule. Celá se třásla. Změnila polohu tří dílů, které soudce Ti připíchl k tabuli. Rozhlédla se po obecenstvu a zbývající díl si přitom tiskla k hrudi. Chraptivě volala:

"Koukněte se! Chce vás napálit!"

Za neustálého sténání si klekla a připíchla trojúhelník k hlavě figury.

Pak zvolala:

"Mistr Lan udělal ptáka! Vůbec nechtěl zanechat... důkaz ..."

Náhle smrtelně zbledla a zhroutila se na podlahu.

"Ta ženská snad nejmi z tohodle světa!" chytal se za hlavu Ma Žung v soudcově pracovně.

"Nenávidí mě," řekl soudce, "protože nenávidí všechno, za čím stojím. Je to zlá žena. Musím však doznat, že řesto obdivuji její nezkrotnou silnou vůli a bystrý rozum. To byl úctyhodný výkon, postřehnout na první pohled, jak z kočky udělat ptáka — když navíc vezmeme v úvahu, že byla zpola omámená bolestí..."

"Musí to být pozoruhodná žena," poznamenal Ťiao Taj. "Jinak by si jí Mistr Lan nikdy nevšiml."

"Jenomže nás zatím dostala do krajně nepříjemné situace," řekl soudce ustaraně. "Z Lanový vraždy ji teď obvinit nemůžeme a musíme tedy prokázat, že její manžel zemřel násilnou smrtí a ona v tom měla prsty. Zavolejte ohledače."

Tao Kan přivedl hrbáče a soudce mu řekl:

"Nedávno jste mi sdělil, Kuo, že vás udivily vypoulené oči mrtvého Lu Minga, a prohlásil jste, že to bývá způsobeno těžkým úderem do týla. Ale i kdybychom předpokládali, že doktor Kuang byl spoluviníkem, nebyl by si Lu Mingův bratr nebo obstaravatel pohřbů, který ho oblékal, takové rány povšiml?"

Kuo zavrtěl hlavou.

"Nikoli, Vaše Ctihodnosti," ujistil ho, "kdyby byla rána zasazena například těžkou palicí obalenou silnou látkou, vůbec by nekrvácela."

Soudce pokýval hlavou.

"Ohledání by ovšem ukázalo proraženou lebku," podotkl. "Ale dejme tomu, že je tato domněnka nesprávná — jaký jiný důkaz násilí byste mohl na mrtvém najít? K úmrtí došlo už před pěti měsíci!"

"Mnoho záleží na kvalitě použité rakve a na podmínkách v hrobce," odpověděl hrbáč. "Ale i kdyby bylo tělo v pokročilém rozkladu, myslím, že zkoumáním stavu pokožky a kostní dřeně by stále ještě bylo možno vysledovat například jed."

Soudce chvíli uvažoval. Potom řekl:

"Podle zákona je exhumace mrtvého bez pádného důvodu hrdelní zločin. Jestliže se ohledáním nepodaří získat nezvratný důkaz, že Lu Ming byl zavražděn, budu muset odstoupit a vydat sám sebe úřadům, aby mě soudily za znesvěcení hrobu. A připočte-li se k tomu obvinění, že jsem křivě obžaloval paní Lu z vraždy jejího manžela, bezpochyby budu popraven. Za úředníky stojí celá vláda, ale pouze do té doby, dokud neučiní chybu. Naše císařská občanská správa je tak rozsáhlá organizace, že nemůže projevovat mnoho shovívavosti vůči chybujícím úředníkům, byť i jednali z dobré vůle."

Soudce vstal a začal přecházet po místnosti. Jeho tři pomocníci ho sledovali s úzkostí v očích. Náhle se zastavil.

"Ohledání provedeme!" řekl energicky. "Podstoupím to riziko."

Ťiao Taj a Tao Kan se netajili svými pochybnostmi. Tao Kan poznamenal:

"Ta ženská se vyzná v čarách a kouzlech. Což jestli zabila manžela pouhým zaříkáváním? To by nezanechalo na těle žádné stopy."

Soudce netrpělivě zavrtěl hlavou:

"Věřím," řekl, "že na tomto světě je mnoho jevů, které se vymykají našemu chápání. Ale odmítám věřit, že by vznešená Nebesa dovolila silám temna zabíjet lidské bytosti pouhou magií. Ma Žungu, vydej potřebné pokyny veliteli biřiců! Ohledání Lu Mingovy mrtvoly se bude konat dnes odpoledne na hřbitově."

20
NA HŘBITOVĚ SE KONÁ OHLEDÁNÍ; TĚŽCE POSTIŽENÝ MUŽ LÍČÍ PODIVNOU UDÁLOST

Severní čtvrť města vypadala, jako by vypuklo masové stěhování. Ulice byly přeplněné lidmi a všichni se valili k severní bráně.

Když nosiči se soudcem Ti v palankýnu procházeli bránou, dav mu uvolňoval cestu ve vzdorném mlčení. Jakmile však obyvatelé Pej-čou spatřili malá uzavřená nosítka, v nichž seděla paní Lu, hlasitě ji pozdravovali.

Dlouhá řada zvědavců se táhla mezi zasněženými kopci severozápadně od města k pláni, na níž se rozkládalo hlavní pohřebiště. Postupovali po pěšině, vinoucí se mezi většími a menšími mohylami, a shlukovali se u otevřeného hrobu uprostřed, kde biřici postavili jakýsi přístřešek z rákosových rohoží.

Když soudce vystoupil z nosítek, viděl, že provizorní tribunál je v rámci možností docela dobře vybaven. Vysoký dřevěný stůl posloužil jako soudná stolice a vrchní písař seděl u bočního stolku a pro zahřátí si dýchal na ruce.

Před otevřenou mohylou ležela na dřevěných kozách velká rakev. U ní stál hrobník s pomocníky. Před rakví byly na sněhu rozprostřené tlusté rákosové rohože a Kuo tam seděl na bobku u přenosných kamínek a vějířem rozdýmával oheň.

Ve velkém kruhu stálo kolem dokola na tři sta lidí. Soudce se posadil na jedinou židli za stolem a Ma Žung a Ťiao Taj se postavili každý z jedné strany. Tao Kan šel k rakvi a zvědavě si ji prohlížel.

Nosiči položili malá nosítka s paní Lu na zem a velitel biřiců odhrnul závěs. Uskočil a zalapal po dechu. Spatřil v židli nehybné tělo paní Lu, zhroucené přes závoru vpředu. Dav hněvivě zahučel a začal se sbíhat.

"Podívejte se na tu ženu!" přikázal soudce Kuovi. Svým pomocníkům zašeptal: "Kéž Nebesa nedopustí, aby nám tu zemřela!"

Kuo opatrně nadzvedl paní Lu hlavu. Vtom se jí víčka zachvěla a zhluboka vydechla. Kuo odklopil závoru a podpíral ji, když se vlekla k přístřešku, opírajíc se o hůl. Jak uviděla otevřenou mohylu, ustoupila a rukávem si zakryla tvář.

"Nic než komedie!" zabručel znechuceně Tao Kan.

"Ovšem," řekl soudce znepokojeně, "ale davu se to líbí."

Udeřil do stolu kladívkem. V ledovém vzduchu pod širým nebem zazněl úder podivuhodně tiše.

"Přikročíme nyní k ohledání tělesných pozůstatků zemřelého Lu Minga," oznámil hlasitě.

Náhle paní Lu zvedla hlavu. Stále se opírajíc o hůl, řekla vážně:

"Vaše Ctihodnost je otcem i matkou nás, prostých lidí. Dnes dopoledne jsem před soudem promluvila ukvapeně, protože jako chudá mladá vdova musím hájit svou čest i čest našeho Mistra Lana. Za své neslušné chování jsem byla spravedlivě potrestána. Nyní na kolenou prosím Vaši Ctihodnost, aby tím celou záležitost ukončila a neznesvěcovala hrob mého ubohého manžela."

Klesla na kolena a třikrát pobila čelem o zem.

Z řad diváků se ozvalo souhlasné mručení. Tohle byl rozumný návrh na kompromis, urovnání jim všem tak důvěrně známé z každodenního života.

Soudce poklepal na stůl.

"Já, náčelník tohoto okresu," řekl rázně, "bych nikdy nedal souhlas k ohledání, kdybych neměl dostatečný důkaz, že Lu Ming byl zavražděn. Tato žena má mrštný jazyk, ale nemůže mě odvrátit od konání povinnosti. Otevřete rakev!"

Sotva hrobník vykročil, paní Lu vyskočila. Zpola obrácená k davu se dala do křiku:

"Jak můžete tak nehorázně utiskovat svůj lid? Takhle si představujete roli okresního náčelníka? Trváte na tom, že jsem zavraždila manžela, ale jaký důkaz jste předložil? Dovolte, abych vám řekla, že i když jste tu náčelníkem, nejste proto ještě všemocný! Dveře vyšších úředníků jsou prý vždy otevřené těm, kdo jsou pronásledováni a utlačováni. A nezapomínejte — když se prokáže, že náčelník falešně nařkl nevinnou osobu, vyměří mu zákon stejný trest, jaký žádal pro křivě obviněného. Třebaže jsem bezbranná mladá vdova, nedopřeju si klidu, dokud vy nepřijdete o soudcovskou čapku!"

"Má pravdu! Žádný ohledání se dělat nebude!" ozývaly se hlasité výkřiky z davu.

"Ticho!" křikl soudce. "Jestliže mrtvé tělo neposkytne jasný důkaz vraždy, ochotně podstoupím trest, který mi tato žena vyměřila."

Paní Lu se zřejmě opět chystala promluvit, soudce tedy ukázal na rakev a rychle pokračoval: "A protože důkaz máme na dosah ruky, na co čekáme?" Zdálo se, že dav váhá, a tak křikl na hrobníka: "Dej se do práce!"

Hrobník zarazil několika údery kladiva dláto pod víko a jeho dva pomocníci se dali do práce na druhém konci rakve. Záhy nadzvedli těžké víko a položili je na zem. Ústa a nosy si ovinuli šátky a z rakve vyndali tělo zároveň se silnou rohoží, na níž spočívalo. Několik zvědavců, kteří se báli, aby jim nic neušlo, a proto se protlačili až k rohoži, teď spěšně ucouvlo zpátky. Pohled na mrtvolu byl odporný.

Kuo postavil z každé strany k mrtvému tělu vykuřovadlo. Tvář si zakryl rouškou z jemného tylu a tlusté rukavice vyměnil za tenké kožené. Hleděl na soudce, až mu dá pokyn.

Ti vyplnil úřední formulář a řekl hrobníkovi:

"Než bude zahájeno ohledací řízení, vyslechnu tvou zprávu o otevření mohyly."

"Podle pokynů Vaší Ctihodnosti," řekl hrobník uctivě, "tato osoba se dvěma pomocníky otevřela mohylu dnes po poledni. Kamennou desku, která ji uzavírá, jsme našli přesně tak, jak jsme ji před pěti měsíci uložili."

Soudce kývl hlavou a dal znamení ohledači.

Kuo čistil tělo ručníkem namočeným v horké vodě a pak je celé kousek po kousku prohlédl. Všichni přihlíželi v napjatém mlčení.

Když dokončil prohlídku zepředu, obrátil tělo a začal zkoumat zadní část lebky. Ukazovákem prohmatal spodinu lebeční, pak prohlédl záda. Soudce Ti zbledl.

Konečně Kuo vstal a obrátil se k soudci, aby mu podal zprávu.

"Po skončení zevní prohlídky konstatuji," řekl, "že jsem nenašel žádné známky násilné smrti."

Diváci začali ječet: "Náčelník lhal! Pusťte tu ženu na svobodu!" Ale lidé v první řadě okřikovali ty vzadu, aby byli zticha a vyslechli zprávu do konce.

"Proto," pokračoval Kuo, "tato osoba žádá nyní Vaši Ctihodnost o dovolení provést vnitřní prohlídku, abychom zjistili, zda nebyl mrtvému podán jed."

Dříve než mohl soudce odpovědět, zaječela paní Lu:

"Ještě toho nemáte dost? Musí být nebožtík vystaven další potupě?"

"Nechtě toho ouřadu, paní Lu, ať si uplete oprátku sám!" volal na ni nějaký muž v první řadě. "My víme, že jste nevinná!"

Paní Lu chtěla ještě něco dodat, ale Ti už dal ohledači znamení a diváci volali, aby byla zticha.

Kuo pracoval dlouho, pomocí lamely z leštěného stříbra pečlivě zkoumal konce kostí, které trčely z

rozkládajícího se těla. Nakonec povstal a vrhl na soudce zmatený pohled. Na přeplněném hřbitově zavládlo teď hluboké ticho. Po chvilce váhání Kuo řekl:

"Musím Vaší Ctihodnosti oznámit, že v těle mrtvého jsem nenalezl ani stopy po jedu. Podle mého nejlepšího vědomí zemřel tento muž přirozenou smrtí."

Paní Lu cosi vykřikla, ale její hlas zanikl v hněvivém řevu lidí. Odstrkávali bičice a valili se k přístřešku. Ti vpředu volali:

"Zabít toho psa úřednickýho! Znesvětil hrob!"

Soudce Ti vstal ze židle a postavil se před stůl. Ma Žung a Ťiao Taj k němu přiskočili, ale drsně je odstrčil.

Když lidé v první řadě viděli výraz na soudcově tváři, mimoděk ustoupili a zmlkli. Ti vzadu přestali povykovat, aby zjistili, co se děje.

Soudce s rukama složenýma v rukávech zvolal mohutným hlasem:

"Řekl jsem, že ze svého úřadu odstoupím, a to také udělám! Ale ne dříve, dokud si neověřím ještě jednu věc. Připomínám vám, že dokud nejsem zproštěn povinností, zůstávám nadále okresním náčelníkem. Můžete mě třeba zabít, ale pamatujte, že potom budete vzbouřenci, kteří povstali proti císařské vládě, a že ponesete důsledky. Tak se rozhodněte, já jsem připraven!"

Dav hleděl s úctou a bázní na impozantní postavu. Váhali.

Soudce rychle pokračoval:

"Jsou-li tu přítomni někteří starší cechů, ať předstoupí, chci je pověřit dohledem nad uložením mrtvého do hrobu."

Z davu vystoupil tělnatý muž, starší řeznického cechu, a soudce mu přikázal:

"Dohlédnete na hrobníky, až budou ukládat tělo do rakve, a také na to, aby byla rakev vrácena do mohyly. Pak vchod zapečetíte."

Nato se otočil a nastoupil do nosítek.

Pozdě večeř panovalo v pracovně soudce Ti neveselé ticho. Ti seděl u psacího stolu a mračil se tak, že se konce jeho huňatého obočí téměř dotýkaly. Žhavé uhlí v ohřívadle se už dávno rozpadlo na popel a ve velké místnosti byla lezavá zima. Ale ani soudce, ani jeho pomocníci ji nevnímali. Když silná svíce na stole začala prskat, soudce konečně promluvil:

"Prozkoumali jsme všechny možné způsoby, jak tenhle případ vyřešit. A shodli jsme se, že jestli neobjevíme nový důkaz, jsem vyřízený. Potřebujeme najít důkaz a potřebujeme jej najít rychle!"

Tao Kan zažehl novou svíci. Unavené tváře ozářilo mihotavé světlo.

Ozvalo se zaklepání. Vstoupil písař a hlásil celý rozčilený, že se soudcem by chtěli mluvit Jie Pin a Jie Taj.

Užaslý soudce přikázal, aby je přivedl.

Jie Pin vedl Jie Taje v podpaží. Ten byl ve tváři sinalý, hlavu a ruce měl důkladně zafačované a sotva se vlekl.

Když byl Jie Taj s Ma Žungovou a Ťiao Tajovou pomocí usazen na lehátko, řekl Jie Pin:

"Dnes odpoledne, Vaše Ctihodnosti, přinesli čtyři rolníci z končin za východní bránou mého bratra na nosítkách domů. Našli ho náhodou, ležel v bezvědomí pod závějí. Měl strašnou ránu v týle a omrzlé prsty. Ale dobře o něho pečovali, a tak dnes ráno nabyl vědomí a mohl jim říct, kdo je."

"Co se stalo?" zeptal se soudce zaujatě.

"Poslední, na co se pamatuju," řekl Jie Taj slabým hlasem, "je to, že když jsem se před dvěma dny vracel domů na večeři, ucítil jsem znenadání strašnou ránu v týle."

"To vám udělal Ču Ta-jüan, Jie Taji," sdělil mu soudce. "Kdy vám řekl, že se Jü Kang a slečna Liao tajně setkali v jeho domě?"

"Vůbec mi to neřekl, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Jie Taj. "Jednou jsem na Čua čekal před knihovnou a slyšel jsem, jak uvnitř hlasitě mluví. Myslel jsem, že se s někým hádá, a přitiskl jsem ucho na dveře. Zuřil, že se Jü Kang a slečna Liao milovali pod jeho vlastní střechou, používal přitom těch nejoplzlejších výrazů. Pak přišel majordom a zaklepal. Ču najednou zmlkl, a když mě vpustil dovnitř, viděl jsem, že je tam sám a úplně klidný."

Soudce Ti řekl svým pomocníkům:

"Tím se vysvětluje poslední nejasný bod v souvislosti s vraždou slečny Liao." Jie Tajovi dále řekl: "Na základě takto náhodně získané informace jste vydíral chudáka Jü Kanga. Ale vznešená Nebesa vás za to už přísně potrestala!"

"Přišel jsem o prsty," bědoval Jie Taj zdrceně.

Soudce pohlédl na Jie Pina. Společně s Ma Žungem a Ťiao Tajem pomohl bratrovi vstát a vedl ho ke dveřím.

21
KAPITÁN PŘINÁŠÍ NALÉHAVÝ DOPIS; SOUDCE NAVŠTÍVÍ SÍŇ PŘEDKŮ

Příštího dne si soudce časně ráno vyjel na koni. Ale v ulicích na něho lidé pokřikovali a nedaleko hlásné věže ho málem zasáhl kámen.

Zajel ke starému cvičišti a několikrát je cvalem objel. V soudním dvoře si potom řekl, že udělá lépe, nebude-li se ukazovat na veřejnosti, dokud nebude moci svolat zasedání soudu a dořešit případ paní Lu.

Následující dva dny strávil nad úředními papíry, které se mu zatím nahromadily. Jeho tři pomocníci denně vycházeli ven a zoufale hledali nové stopy. Ale všechno snažení bylo marné.

Jediná dobrá zpráva přišla druhého dne v podobě dlouhého dopisu od První dámy. Psala z Tchaj-jüanu, že její

stará matka krizi překonala a je na nejlepší cestě k úplnému uzdravení. Proto se v nejbližší budoucnosti chystají k návratu do Pej-čou. Soudce si smutně pomyslel, že nevyřeší-li případ paní Lu, nikdy už svou rodinu neuvidí.

Třetího dne časně ráno, když seděl ve své pracovně u snídaně, ohlásil písař, že přijel kapitán z generalissimova hlavního stanu a přináší dopis, který má soudci odevzdat osobně.

Do místnosti vstoupil vysoký muž v plné zbroji, celý zachumelený. Uklonil se, podal soudci velký zapečetěný dopis a pronesl odměřeně:

"Mám rozkaz přivézt odpověď."

Soudce na něho zvědavě pohlédl. "Posaďte se!" řekl věcně a otevřel list.

Stálo tam, že tajní agenti vojenské policie hlásí nepokoj mezi obyvatelstvem Pej-čou. A protože přišla rovněž hlášení o vojenských přípravách barbarských hord daleko na severu, považuje generalissimus za vojenskou nutnost, aby v zázemí Severní armády byl klid. V dopise se dále naznačovalo, že kdyby náčelník Pej-čou požádal, aby byla v okrese umístěna vojenská posádka, bylo by mu ihned vyhověno. List byl podepsán a zapečetěn velícím generálem vojenské policie, který jednal jménem generalissimovým.

Soudce Ti zbledl.

Rychle se chopil štětce a napsal čtyřřádkovou odpověď: "Okresní náčelník Pej-čou si velice cení pohotové informace, ale prosí, aby bylo oznámeno, že on sám učiní dnes odpoledne potřebné kroky a zajistí okamžité obnovení klidu a pořádku v okrese."

Přiložil na list velkou červenou pečeť pej-čouského soudu a podal jej kapitánovi. Ten dopis s úklonou přijal a odešel.

Soudce Ti vstal a zavolal písaře, řekl, aby mu připravil obřadní roucho a zavolal jeho tři pomocníky.

Ma Žung, Ťiao Taj a Tao Kan jen zírali, když viděli soudce oblečeného v úředním šatu s obřadní sametovou čapkou, lemovanou zlatem.

Zasmušile pohlédl do tváře tří mužů, kteří se stali jeho důvěrnými přáteli, a řekl:

"Takhle to už dál nejde. Právě jsem dostal z generalissimova hlavního stanu zastřenou výtku, že mezi pej-čouským obyvatelstvem panuje neklid. Navrhují, aby tu byla umístěna posádka — to znamená, že pochybují o mé schopnosti spravovat okres. Žádám vás, abyste se jako svědci zúčastnili krátkého obřadu v mém domě."

Když soudce kráčel krytými chodbami, které spojovaly úřadovnu s jeho rezidencí, uvědomil si, že od té doby, co jeho rodina odjela do Tchaj-juanu, přichází domů poprvé.

Zavedl pomocníky rovnou k svatyni předků u zadní stěny v hlavní síni.

Vymrzlá místnost byla prázdná, až na velkou skříň sahající ke stropu a oltářní stůl vlevo vedle ní.

Soudce Ti zapálil tyčinky v kadidelnici a pak před skříní poklekl. Tři pomocníci klesli na kolena hned u vchodu.

Když soudce vstal, uctivě otevřel vysoké dvoukřídlé dveře. Police byly plné dlouhých úzkých dřevěných destiček a každá stála na miniaturním podstavci z vyřezávaného dřeva. Byly to tabulky duší soudcových předků. Na každé bylo zlatým písmem zaznamenáno jejich posmrtné jméno a hodnost, a dále rok, den a hodina jejich narození a úmrtí.

Soudce opět poklekl a třikrát se čelem dotkl podlahy. Se zavřenýma očima se soustředil.

Naposledy byla svatyně se jmény předků otevřena před dvaceti lety v Tchaj-juanu, když otec oznamoval předkům jeho sňatek s První dámou. Ti Žen-ťie klečel s nevěstou za otcem. Stále viděl před sebou hubeného muže s bílou bradou a jemu tak drahou vrásčitou tváří.

Nyní byla otcova tvář chladná a neosobní. Soudce ho spatřil u vchodu do obrovské shromažďovací síně, z obou stran obklopeného množstvím vážných mužů. stojících bez hnutí; všichni upírali oči na soudce, klečícího u otcových nohou. Na druhé straně rozlehlé komnaty, až docela vzadu, nejasně viděl dlouhý, zlatem se třpytící šat Velkého předka, sedícího nehybně na vysokém trůnu. Žil před osmi stoletími, nedlouho po mudrci Konfuciovi.

Soudce, klečící pokorně před tímto slavnostním shromážděním, pocítil mír a úlevu jako člověk, který po dlouhé a namáhavé cestě konečně přišel domů. Promluvil zvučným hlasem:

"Tento nehodný potomek slavného rodu Ti, jménem Žen-ťie, nejstarší syn zemřelého rady Ti Ceng-jüana, uctivě sděluje, že selhal při plnění povinností vůči státu a lidu, a proto nabídne dnes své odstoupení. Zároveň se obviní ze dvou hrdelních zločinů: z toho, že znesvětil hrob bez dostatečného důvodu a že křivě nařkl člověka z vraždy. Měl poctivé úmysly, ale ukázalo se, že jeho malé schopnosti neodpovídají velikosti úkolu, jenž mu byl svěřen. Tato osoba předkládá fakta a uctivě prosí za odpuštění."

Odmlčel se a početné shromáždění před jeho duchovním zrakem se zvolna vytrácelo. Jako posledního zahlédl otce, který si klidně, gestem soudci tak dobře známým, upravoval záhyby dlouhého červeného roucha.

Soudce povstal. Třikrát se uklonil a zavřel dveře svatyně.

Obrátil se a pokynul třem mužům, aby ho následovali. Když se opět ocitli v jeho pracovně, řekl soudce pevně:

"Teď chci být sám. Napíšu úřední dopis, v němž oznámím své odstoupení. Vraťte se sem před polednem, dáte vyvěsit text mého dopisu po městě, aby se lidé uklidnili."

Tři muži se mlčky uklonili, pak padli na kolena a třikrát pobili čelem o zem na znamení toho, že ať se soudci přihodí cokoli, nic to nemůže změnit na jejich oddanosti.

Po jejich odchodu napsal soudce dopis prefektovi. Popsal v něm do všech podrobností svůj neúspěch a obvinil se ze dvou hrdelních zločinů. Dodal, že nemá proč dožadovat se shovívavosti.

Když dopis podepsal a zapečetil, s hlubokým povzdechem se zvrátil do křesla. Toto byl jeho poslední úřední krok jakožto okresního náčelníka v Pej-čou. Odpoledne, jakmile bude text rozhlášen, předá úřední pečeti hlavnímu písaři, který bude okres dočasně spravovat, dokud nebude vyslán jiný úředník, aby funkci převzal.

Soudce popíjel čaj a shledával, že teď může hledět na svůj vlastní nadcházející proces bez emocí. Trest smrti je jistý, v jeho prospěch mluví jedině Císařský připiš, jímž byl vyznamenán za službu v Pu-jangu. Z celého srdce doufal, že Nejvyšší soud k němu přihlédne a upustí od konfiskace jeho veškerého majetku. O manželky a děti se samozřejmě postará mladší bratr v Tchaj-jüanu, ale, uvažoval soudce, je smutné žít z milosrdenství, byť i vlastních příbuzných.

Byl rád, že se alespoň zotavila matka jeho První dámy. V těžkých dnech, které mají před sebou, bude dceři velkou oporou.

22

SOUDCE TI MÁ NEČEKANOU NÁVŠTĚVU; ROZHODNE SE PROVÉST DRUHÉ OHLEDÁNÍ

Soudce vstal od stolu a přešel k ohřívadlu. Jak tam stál a hřál si ruce, uslyšel, že se za jeho zády otevřely dveře. Rozmrzen, že ho někdo vyrušuje, se obrátil. Viděl, že do místnosti vstupuje paní Kuo.

Letmo se na ni usmál a řekl vlídně:

"Mám teď právě spoustu práce, paní Kuo. Máte-li něco důležitého, obraťte se, prosím, na hlavního písaře."

Ale paní Kuo se neměla k odchodu. Stála tu mlčky, se sklopenýma očima. Po chvíli řekla velice tichým hlasem:

"Slyšela jsem, že se nás Vaše Ctihodnost chystá opustit. Chtěla jsem Vaší Ctihodnosti poděkovat za všechnu laskavost … vůči mému manželovi i vůči mně."

Soudce se odvrátil k oknu. Jiskřící sníh venku prosvěcoval papírové okenní tabule. S námahou ze sebe vypravil:

"Děkuji vám, paní Kuo. Velice si vážím pomoci, kterou jste mi vy a váš manžel poskytovali po celou dobu, co jsem zastával úřad okresního náčelníka."

Stál bez hnutí a čekal, až se ozve hluk zavíraných dveří.

Pak ucítil vůni sušených bylin. Za zády se mu ozval tichý hlas:

"Vím, jak je pro muže těžké proniknout do ženského myšlení."

Soudce se k ní prudce obrátil a ona pokračovala:

"Ženy mají svá vlastní tajemství, která muži nemohou vybádat. Není divu, že se Vaší Ctihodnosti nepodařilo odhalit tajemství paní Lu."

Soudce k ní přistoupil:

"Chcete říct, že jste přišla na nové okolnosti?" zeptal se vzrušeně.

"Ne," řekla paní Kuo s povzdechem, "to nejsou nové okolnosti. Jsou staré... ale jenom tak lze vysvětlit případ Lu Mingovy vraždy."

Soudce na ni vrhl pronikavý pohled a řekl chraptivě:

"Tak mluvte přece, paní Kuo!"

Žena si přitáhla pláštěnku blíže k tělu. Zdálo se, že se chvěje. Pak promluvila a její hlas zněl velice unavené.

"Skláníme se nad každodenní prací v domácnosti, spravujeme šaty, které už nestojí za správku, přišíváme plstěné podrážky na staré boty a naše myšlenky těkají. Namáháme si oči v mihotavém světle svíce, pracujeme a pracujeme a darmo se ptáme … je-li tohle všechno ... Plstěné podrážky jsou tvrdé, prsty máme celé rozpíchané. Vezmeme tedy dlouhý tenký hřebíček a dřevěnou paličku a prorážíme do podrážky dírky, jednu za druhou ..."

Soudce hleděl pozorně na štíhlou postavu ženy, která tu stála se skloněnou hlavou, a hledal pár laskavých slov. Ale ona už zase pokračovala stejně unaveným, neosobním hlasem:

"Zapíchneme jehlu a vytáhneme ji, a znovu a znovu, pořád dokola. A naše smutné myšlenky těkají také pořád dokola — strašidelní šediví ptáci, kteří poletují bezcílně kolem opuštěného hnízda."

Paní Kuo zvedla hlavu a pohlédla na soudce. Byl ohromen třpytem jejích do široka otevřených očí. Řekla velice pomalu:

"A potom jednou večer dostane žena nápad. Přestane šít, vezme dlouhý hřebíček a dívá se na něj ... jako by ho nikdy předtím neviděla. Spolehlivý hřebíček, který šetří její rozbolavěné prsty, věrný společník tolika osamělých hodin smutného přemýšlení."

"Chcete říct, že ..." zvolal soudce.

"Ano," odpověděla paní Kuo stejně bezbarvým hlasem. "Tyhle hřebíčky mají jen docela malou hlavičku. Když se zatlučou paličkou až po tu hlavičku, nikdo si malé tečky mezi vlasy na temeni hlavy ani nevšimne. Nikdy se nikdo nedozví, jak ho zabila ... a sebe vysvobodí."

Soudce na ni upřel planoucí zrak.

"Paní Kuo!" zvolal, "vy jste mě zachránila! Takhle to musí být! A tím se také vysvětluje, proč se tolik bála ohledání a proč to ohledání nebylo k ničemu." Jeho ztrhanou tvář rozjasnil hřejivý úsměv. Dodal tiše: "Máte pravdu! Tohle může vědět jenom žena."

Paní Kuo na něho hleděla mlčky. Soudce se jí zeptal:

"Proč jste tak smutná? Znovu říkám, že máte určitě pravdu! Tohle je jediné řešení."

Paní Kuo zvedla kápi své pláštěnky a přetáhla si ji přes hlavu. Pohlédla na soudce s mírným úsměvem a řekla:

"Ano, sám uvidíte, že je to jediné řešení."

Zamířila ke dveřím a vyšla z pracovny.

Jak tak soudce hleděl na zavřené dveře, náhle zbledl. Dlouho tam stal jako přimrazený. Pak zavolal písaře a přikázal mu, aby okamžitě poslal do pracovny tři pomocníky.

Ma Žung, Ťiao Taj a Tao Kan vstoupili velice skleslí. Ale rozzářili se nedůvěřivým úsměvem, když uviděli výraz v soudcově tváři.

Ti stál zpříma před psacím stolem, paže složené v širokých rukávech. S rozzářenýma očima jim sdělil:

"Pevně věřím, přátelé, že v posledním okamžiku přece jen paní Lu usvědčíme. Musíme provést nové ohledání Lu Mingova těla."

Ma Žung zíral v úžasu na své dva druhy. Ale pak se zazubil od ucha k uchu a zvolal:

"Když to Vaše Ctihodnost říká, je jasný, že je případ vyřešenej! Kdy to ohledání uděláme?"

"Co nejdříve!" pravil soudce rázně. "A tentokrát nepůjdeme na pohřebiště, ale necháme rakev přinést do soudního dvora."

Ťiao Taj souhlasně přikývl.

"Jak Vaše Ctihodnost ví, lidi jsou nebezpečně naladění," řekl. "Taky myslím, že bude snazší udržet pořádek tady než venku na volným prostranství."

Tao Kan jevil jisté pochybnosti. Vážně soudce prosil:

"Když jsem říkal písařům, aby připravili papír na vyhlášky, četl jsem jim v očích, že pochopili. Zpráva o tom, že Vaše Ctihodnost hodlá odstoupit, se zatím jistě roznesla po celém městě. Obávám se, že až lidi uslyší o druhém ohledání, vypuknou nepokoje."

"Jsem si toho plně vědom," prohlásil soudce pevně, "ale musím to riziko podstoupit. Řekni Kuovi, aby připravil všechno k ohledacímu řízení v soudní síni. Ma Žung a Ťiao Taj zaskočí za starším řeznického cechu a za cechmistrem Liaoem. Řekněte jim o mém rozhodnutí, požádejte je, aby šli s vámi na pohřebiště a jako svědci byli přítomni vyzvednutí rakve z mohyly a její přepravě k soudu. Když to všechno uděláte rychle a nenápadně, budeme mít rakev u soudu dřív, než se lidé dozvědí, že se něco děje. A až se zpráva roznese, spoléhám, že na začátku bude zvědavost silnější než jejich nechuť vůči mně. Přítomnost cechovních starších, k nimž mají důvěru, je naopak odradí od nějakých nepředložeností. Doufám jen, že nedojde k nepříjemnostem před zahájením soudního zasedání."

Povzbudivě se na pomocníky usmál a ti se vyhrnuli ven.

Po jejich odchodu soudcova tvář zkameněla. Dokud byli v pracovně, zachovával s největším vypětím veselí. Teď se však dovlekl k psacímu stolu, ztěžka dosedl a ukryl tvář v dlaních.

23
U SOUDU SE CHYSTÁ ZVLÁŠTNÍ ZASEDÁNÍ; OBVINĚNÁ KONEČNĚ VYPOVÍ OHROMUJÍCÍ PŘÍBĚH

V poledne se soudce nedotkl rýže ani polévky, kterou před něho písař postavil. Vypil pouze" šálek čaje.

Kuo oznámil, že rakev byla dopravena do soudního dvora bez mimořádných příhod. Teď se však obrovský dav shromažďoval před hlavní bránou a hněvivě lomozil.

Ma Žung a Ťiao Taj vpadli do pracovny viditelně znepokojení.

"Lidi v soudní síni jsou moc špatně naložený, Vaše Ctihodnosti," hlásil Ma Žung ustaraně. "A ti, co se nedostali dovnitř, se nahrnuli do ulic před soudní budovou, svolávaj na nás hromy blesky a házej kamení na bránu."

"Tak je nech!" odbyl ho soudce stroze.

Ma Žung se pohleděni dovolával Ťiao Tajovy pomoci. Ťiao Taj řekl:

"Dovolte, abych zavolal vojenskou policii, Vaše Ctihodnosti! Mohli by protrhnout kordon kolem soudního dvora a..."

Soudce udeřil pěstí do stolu.

"Ještě pořád jsem v tomhle okresu náčelníkem já!" utrhl se na své pomocníky. "Tohle je můj okres! Můj lid! Nepřeju si žádnou pomoc zvenčí, zvládnu to sám!"

Muži na to už nic neřekli; věděli, že je to zbytečné. Oba se však obávali, že tentokrát se soudce mýlí.

Zazněly tři údery gongu.

Ti vstal a zamířil přes chodbu do soudní síně, následován dvěma pomocníky.

Když vstoupil a usedal za soudcovský stůl, přivítalo ho zlověstné ticho.

Soudní síň byla plná k prasknutí. Bičici stáli na určených místech, zřejmě celí nesví. Nalevo viděl soudce Lu Mingovu rakev s hrobníkem a jeho pomocníky po boku. Před rakví stála paní Lu, opřená o hůl. Tao Kan a Kuo zaujali místa vedle písařova stolu.

Ti udeřil kladívkem do soudcovského stolu, řekl:

"Prohlašuji zasedání za zahájené."

Paní Lu vzápětí zaječela:

"Jak to, že odstupující náčelník má právo zahájit zasedání?"

Z davu se ozvalo hněvivé mručení.

"Toto zasedání se koná proto," oznámil soudce Ti, "aby se prokázalo, že pláteník Lu Ming byl hanebně zavražděn. Hrobníku, otevři rakev!"

Paní Lu se postavila na roh pódia a ječela dál:

"Dovolíme tomu úřednickému psovi, aby znovu znesvětil tělo mého manžela?"

Dav se napřel k pódiu. Ze všech stran se ozývaly výkřiky: "Pryč s náčelníkem!" Ma Žung a Ťiao Taj položili ruce na jílce mečů, které měli schované v záhybech oděvů. Lidé v první řadě odstrkovali bičice.

V očích paní Lu se objevil zlověstný záblesk. Teď slavila své vítězství. Její divoká tatarská povaha jásala nad nadcházejícím násilím a krveprolitím. Zvedla ruku a lidé zůstali stát a všichni jen zírali na tuto pozoruhodnou ženu. Hruď se jí dmula. Ukázala na soudce a spustila:

"Tenhle pes úřednická, tenhle . . ."

Když se odmlčela, aby se nadechla, vpadl jí soudce do řeči věcnou radou:

"Pomysli na své plstěné střevíce, ženská!"

Paní Lu s výkřikem sklopila oči. Když se opět napřímila, viděl soudce Ti v jejích očích poprvé skutečný strach. Lidé stojící vpředu rychle přetlumočili soudcovu nenadálou poznámku těm za sebou. Než se paní Lu vzpamatovala a pohlédla na diváky, hledajíc další slova, bylo z davu slyšet zmatené brebentění. "Co říkal?" ptali se lidé vzadu netrpělivě. Když paní Lu začala mluvit, zanikl její hlas v úderech hrobnických kladiv. S Tao Kanovou pomocí položil hrobník rychle víko na podlahu.

"Teď se dozvíte, jak to bylo!" zvolal soudce Ti mohutným hlasem.

"Nevěřte mu, je to ..." spustila paní Lu. Ale zmlkla, když viděla, že dav má oči pouze pro mrtvé tělo, které hrobníci vyzvedli z rakve a uložili na rákosovou rohož. Opřela se o soudcovský stůl, oči upřené na příšerné lidské pozůstatky, spočívající na rohoži.

Soudce Ti udeřil kladívkem o stůl a hlasitě přikázal:

"Ohledač nyní prozkoumá pouze hlavu mrtvého. Obzvláštní pozornost věnuje temeni hlavy a podívá se do vlasů."

Když si Kuo sedl na bobek, zavládlo v přeplněné síni hluboké ticho. Doléhaly sem pouze tlumené hlasy lidí hulákajících venku na ulici.

Náhle se Kuo napřímil. Tvář měl sinalou. Řekl chraptivě:

"Hlásím, Vaše Ctihodnosti, že mezi vlasy jsem nalezl malý železný bod. Zdá se, že je to hlavička hřebíku."

Paní Lu se vrátilo sebeovládání.

"Narafičili ho tam!" vykřikla. "Někdo ho do té rakve dal!"

Ale u diváků teď zvítězila zvědavost. Zavalitý řezník v první radě ji okřikl:

"Ten hrob jsem zapečetil osobně já, cechmistr. Buď zticha, ženská, chceme vědět, co to tam je!"

"Prověřte své zjištění!" vyštěkl soudce na Kua.

Ohledač vytáhl z rukávu nůžky. Paní Lu po něm skočila, ale velitel biřiců ji popadl a zadržel. Prala se s ním jako divoká kočka. Kuo zatím vytáhl z lebky dlouhý hřebíček. Zvedl jej a ukázal davu, potom jej položil na stůl před soudce.

Paní Lu ztratila sebevládu. Když ji velitel biřiců pustil, slepě dovrávorala k písařovu stolu, a opřená o roh tam potom stála se skloněnou hlavou.

Diváci z první řady ryčně hlásili těm za sebou, co viděli. Lidé se začali hlasitě bavit, pár mužů ze zadní řady vyběhlo ven, aby to řekli těm na ulici.

Soudce udeřil kladívkem. Když hluk utichl, obrátil se k paní Lu:

"Přiznáváš, že jsi zavraždila svého manžela tím, že jsi mu zarazila hřebík do hlavy?"

Paní Lu zvolna zvedla hlavu. Celá se zimničně chvěla. Odhrnula si pramen vlasů z čela a řekla bezbarvým hlasem:

"Přiznávám."

Když byla až do zadních řad přetlumočena i tato poslední novina, soudní síň se rozšuměla. Soudce se opřel v křesle. Sotva se po chvíli rozhostilo zase ticho, řekl unaveně:

"Vyslechnu nyní tvé doznání."

Paní Lu si přitáhla šat těsněji k tělu.

"Zdá se to už tak dávno, má to vůbec smysl?" povzdechla si. Opřela se zády o stůl, zvedla oči k oknu vysoko ve zdi. Pak zničehonic spustila:

"Můj manžel Lu Ming byl tupec a hlupák, čemu ten rozuměl? Jak jsem s ním mohla žít, já, která hledala . . ." Zhluboka si povzdechla a pokračovala: "Dala jsem mu dceru, ale on pak zase, že chce syna. Nemohla jsem to už snášet dál. Jednou takhle si stěžoval, že ho bolí žaludek, a tak jsem mu dala jako lék silné víno a do toho přimíchala uspávači prášek. Když upadl do hlubokého spánku, vzala jsem dlouhý hřebík, kterým jsem prorážela dírky do podrážek při šití bot, a zatloukala jsem mu jej paličkou do hlavy tak dlouho, až koukala jenom hlavička.

"Zabte tu čarodějnici!" vykřikl kdosi v síni a hned následovaly další hněvivé nadávky. Dav, který je vždy hotov ve chvilce změnit náladu, teď zaměřil svůj hněv proti paní Lu. Soudce Ti zabušil kladívkem do stolu. "Ticho a klid!" přikázal.

Dvorana hned ztichla. Autorita soudu byla obnovena. "Doktor Kuang potvrdil, že to byl srdeční záchvat," pokračovala paní Lu. Pak dodala opovržlivě: "Musela jsem se stát jeho milenkou, aby mi byl ochoten pomoct. Myslel si o sobě, že zná tajemství magie, ale je to jenom nanicovatý začátečník. Jakmile podepsal úmrtní list, poměr jsem přerušila. A pak jsem byla konečně volná . . .

Jednoho dne asi před měsícem jsem uklouzla na sněhu, když jsem vycházela z krámu. Nějaký muž mi pomohl vstát a zavedl mě dovnitř. Sedla jsem si na lavici a on mi masíroval kotník. Z každého doteku jeho ruky jsem cítila životní sílu, jíž byl ten člověk prostoupen. Pochopila jsem, že tohle je konečně partner, na kterého jsem čekala. Soustředila jsem všechny duchovní i fyzické síly, abych toho muže k sobě připoutala, ale cítila jsem, jak se brání. Přesto jsem si však po jeho odchodu byla jistá, že se vrátí."

Při těchto vzpomínkách se paní Lu vrátilo něco z její někdejší živosti.

"A on přišel! Vyhrála jsem! Ten muž byl jako spalující plamen, miloval mě a zároveň mě nenáviděl, nenáviděl sebe za to, že mne miluje, a přece mě miloval! Jako by naše životy byly srostlé až hluboko v kořenech . . ."

Odmlčela se. Sklonila hlavu a její hlas zněl opět unaveně: "Pak jsem pochopila, že ho znovu ztrácím. Obvinil mě, že podlamuju jeho sílu, že narušuju jeho rovnováhu. Řekl. že se se mnou musí rozejít. . . Byla jsem šílená, nemohla jsem bez něho žít, cítila jsem, že ztratím-li jeho, ztratím i smysl života . . . Řekla jsem mu, že jestli mě nechá, zabiju ho tak, jako jsem zabila svého manžela."

Zoufale potřásla hlavou a pokračovala:

"To jsem neměla říkat. Poznala jsem to hned, jak se na mě podíval. Všechno bylo ztraceno. Tehdy jsem pochopila, že ho musím zabít."

Nasypala jsem jed do sušeného květu jasmínu, převlékla se za tatarského výrostka a šla do veřejných lázní. Řekla jsem, že se mu přicházím omluvit, protože se s ním chci rozejít v dobrém. Byl studeně zdvořilý. Když ani slovem nezavadil o to, že zachová moje tajemství, hodila jsem mu květ do šálku. Jakmile začal působit, vrhl na mě strašlivý pohled. Otevřel ústa, jenomže nemohl promluvit. Ale věděla jsem, že mě proklel a že jsem ztracená ... Nebesa, byl to jediný muž, kterého jsem kdy milovala ... a já ho musela zabít!"

Náhle zvedla hlavu. Pohlédla zpříma na soudce a řekla:

"Teď jsem mrtvá. S mým tělem můžete nakládat, jak je vám libo!"

Soudce hleděl s hrůzou na náhlou změnu, která se s ní stala. Na hladké líci se objevily hluboké vrásky, oči se zakalily, ve chvíli zestárla o deset let. Teď, když vyprchal její nezkrotný vášnivý duch, zbyla skutečně jen pouhá prázdná schránka.

"Přečti doznání!" nařídil soudce písaři.

Písař předčítal záznam a v soudní dvoraně vládlo hluboké ticho.

"Je toto tvoje pravdivé doznání?" zeptal se Boudce.

Paní Lu přisvědčila. Velitel biřiců jí podal zápis a ona na něj otiskla palec.

Soudce pak ukončil zasedání.

24
SOUDCE PODNIKÁ TAJNOU VÝPRAVU; PODRUHÉ NAVŠTÍVÍ ČARODĚJNÝ VRCH

Soudce Ti vyšel ze soudní síně, následován všemi třemi pomocníky. Z davu k nim dolehlo několik hlasů, nesměle provolávajících slávu. Sotva vyšli na chodbu, dal Ma Žung Ťiao Tajovi herdu do zad, až to zadunělo. Moc nechybělo a byli by propukli v hlasitý jásot. Vždyť i Tao Kan se na prahu soudcovy pracovny hlasitě pochechtával.

Ale když se k nim soudce otočil, shledali k svému obrovskému úžasu, že se tváří stejně chladně a neproniknutelně jako při zasedání.

"Byl to únavný den," řekl vyrovnaně. "Ťiao Taj a Tao Kan teď udělají nejlépe, když si trochu odpočinou. Pokud jde o tebe, Ma Žungu, je mi líto, tebe ještě potřebuji." Když Ťiao Taj s Tao Kaném odešli, zjevně zaražení a užaslí, vzal soudce do ruky dopis, který předtím napsal prefektovi, roztrhal jej a jednotlivé útržky házel na žhavé uhlíky v ohřívadle. Beze slova na ně hleděl, dokud se nerozpadly v popel. Pak řekl Ma Žungovi:

"Jdi se převléknout do loveckého, Ma Žungu. A ať nám na nádvoří připraví dva koně!"

Ma Žung nevycházel z údivu. Napřed byl v pokušení zeptat se, co to znamená, ale při pohledu na soudcovu tvář beze slova odešel. Venku padal ve velkých vločkách sníh. Ti pohlédl na olověnou oblohu.

"Musíme si pospíšit," řekl Ma Žungovi. "Při tomhle počasí bude brzy tma."

Povytáhl si šátek, aby mu zakrýval spodní část obličeje, a vyhoupl se do sedla. Ze soudního dvora vyjeli postranní brankou.

Když klusali po hlavní třídě, viděli, že se kolem pouličních stánků shlukují spousty lidí, přestože chumelilo a vál ledový vítr. Tlačili se pod provizorními stříškami z naolejované látky jeden k druhému a donekonečna probírali senzační přelíčení. Dvou jezdců, kteří klusali kolem, si ani nevšimli.

U severní brány je udeřil do tváře ledový vichr z plání. Soudce zabušil rukojetí biče na dveře strážnice. Vojákovi, který se vynořil, přikázal, aby přinesl Ma Žungovi vichruvzdornou svítilnu ze silného naolejovaného papíru.

Za městem zamířil soudce na západ. Začínalo se šeřit, ale zdálo se, že chumelenice slábne.

"Jedeme daleko, Vaše Ctihodnosti?" zeptal se Ma Žung znepokojeně. "V tomhle počasí se tady v kopcích snadno zabloudí."

"Znám cestu," odpověděl soudce stroze. "Už tam brzo budeme."

Zabočil k pohřebišti.

Když dojeli na místo, vedl soudce koně pomalu a pozorně prohlížel jednotlivé mohyly. Minul otevřený hrob Lu Mingův a jel dál do nejzazšího kouta pohřebiště. Tam seskočil z koně. S Ma Žungem v patách procházel mezi mohylami a cosi si pro sebe bručel. Náhle se zastavil. Rukávem otřel sníh z kamene, jímž byla uzavřena velká mohyla. A když. na desce uviděl jméno Wang, řekl Ma Žungovi:

"Tady je to. Pomoz mi tu mohylu otevřít, v mé sedlové brašně najdeš dva krátké rýče."

Oba muži odkopali sníh a hlínu nahrnutou kolem spodní hrany kamenné desky a začali ji uvolňovat. Byl to namáhavý úkol, a než konečně desku odvalili, byla už tma. Měsíc stínily temné mraky.

Navzdory chladu byl soudce zpocený. Vzal od Ma Žunga rozsvícenou lucernu, sehnul se a vstoupil do mohyly. Zatuchlý vzduch uvnitř byl podivně nehybný. Když lucernu pozvedl, uviděl pod klenbou tři rakve. Nejdříve přečetl nápisy, pak se zastavil u nohou té napravo. "Podrž lucernu!" přikázal Ma Žungovi a bezděky přitom ztlumil hlas.

Pomocník s úzkostí hleděl na soudcovu ztrhanou tvář, tak bledou v mihotavém světle lucerny. Viděl, že vytahuje z rukávu dláto. Rýčem jako palicí začal páčit víko. V hrobce se rány dutě rozléhaly.

"Začni páčit na druhém konci!" sykl na Ma Žunga.

Ma Žung položil lucernu na zem, zasunul svůj rýč do skuliny a hlavou se mu přitom honily zmatené myšlenky.

Teď právě znesvěcují hrob. V uzavřeném prostoru se zdál vzduch téměř teplý, ale přesto se Ma Žung zimničně chvěl.

Neměl ponětí, jak dlouho rakev otvírali. Ale když konečně uvolnili víko, cítil, že ho bolí v zádech. Zapáčili víko a zjistili, že jde nadzvednout.

"Převrátíme je napravo!" supěl soudce.

Pořádně do víka strčili a to padlo na zem, až to zadunělo. Soudce si zakryl ústa a nos šátkem a Ma Žung se honem zařídil podle jeho příkladu.

Ti zvedl lucernu nad otevřenou rakev. Uvnitř ležela kostra; kosti ještě tu a tam pokrýval zteřelý rubáš.

Ma Žung ustoupil. Soudce mu podal lucernu, pak se sehnul nad rakví a opatrně nahmátl lebku. Když viděl, že leží volně, vyndal ji z rakve a bedlivě ji prohlížel. Ma Žung měl pocit, jako by v mihotavém světle lucerny lebka prázdnými očními důlky lstivě zírala soudci do tváře.

Najednou Ti lebkou zatřásl. Zachrastilo v ní cosi kovového. Soudce pohlédl na temeno lebky a přejel je špičkou prstu. Pak lebku opatrně vrátil do rakve. Řekl chraptivě:

"To je všechno. Vrátíme se domů."

Když vylezli z hrobky, viděli, že mraky zmizely. Na obloze zářil měsíc v úplňku a stříbrnými paprsky zaléval pusté pohřebiště.

Soudce odložil lucernu.

"Pojď, vrátíme tu kamennou desku na hrob!" vybídl Ma Žunga.

Trvalo jim dlouho, než dopravili kámen na původní místo. Soudce přihrnul zase bláto a sníh k spodní hraně a sedl na koně.

Cestou k hřbitovní bráně nemohl už Ma Žung potlačit svou zvědavost.

"Kdo je tam pohřbený, Vaše Ctihodnosti?"

"To se dozvíš zítra," odpověděl soudce. "Na dopoledním zasedání začnu vyšetřovat další vraždu."

Když dojeli k severní bráně, soudce zastavil koně.

"Po té sněhové bouři je nádherná noc," řekl. "Vrať se k soudu, já se ještě trochu projedu mezi kopci, abych si pročistil hlavu."

A než se Ma Žung zmohl na odpověď, obrátil soudce koně a byl tentam.

Zamířil na východ. Na úpatí Čarodějného vrchu zastavil. Vyklonil se v sedle a zkoumal sníh. Pak seskočil, přivázal uzdu k pahýlu stromu a pustil se pěšky nahoru.

Štíhlá postava v šedé kožešinové pláštěnce stála u zábradlí na vrcholu útesu a hleděla dolů na bílou pláň.

Když žena uslyšela, jak soudci křupe pod nohama sníh, otočila se.

"Věděla jsem, že sem přijdete," řekla klidně. "Čekám tu na vás."

Ti před ní zůstal mlčky stát. Žena spěšně pokračovala:

"Hleďte, zašpinil jste si šat a boty máte od bláta! Byl jste tam?"

"Ano," odpověděl soudce pomalu, "zašel jsem tam s Ma Žungem. Ta stará vražda se musí projednat před soudem."

Doširoka rozevřela oči. Soudce hleděl kamsi za ni a zoufale hledal slova.

Přitáhla si pláštěnku úže k tělu.

"Věděla jsem, že k tomu dojde," řekla bezbarvým hlasem. "A přece …" Odmlčela se a potom zlomeně pokračovala. "Ale vy nevíte, co ..."

"Vím to!" přerušil ji soudce prudce. "Vím, co vás před pěti lety přimělo k takovému kroku, a vím také, že ... Vím, co vás přimělo k tomu, abyste mi to řekla."

Sklonila hlavu a podivně tiše vzlykala.

"Řád musí být zachován," pokračoval soudce tlumeně, "i když ... i když nás samé zničí. Věřte, je to silnější než já. Den, který nadchází, bude živoucím peklem pro vás ... i pro mne. Prosím Nebesa, abych mohl jednat jinak, Ale nemohu... A přitom vy, právě vy jste mě zachránila! Odpusťte mi... prosím!"

"Nemluvte tak!" zvolala. Usmála se závojem slz a měkce dodala: "Samozřejmě jsem věděla, co uděláte, jinak bych vám to nebyla řekla. Nechtěla bych, abyste byl jiný, než jste."

Soudce chtěl ještě něco říct, ale dojetí mu sevřelo hrdlo. Zoufale na ni pohlédl.

Odvrátila oči.

"Nic neříkejte!" vzdychla. "A nedívejte se tak na mne. Nemohu snést pohled na . . ."

Zakryla si tvář rukama. Soudce stál bez pohnutí. Měl pocit, jako by mu srdcem zvolna pronikal chladný meč.

Náhle zvedla hlavu. Soudce chtěl něco říct, ona si však rychle položila prst na ústa.

"Ne, neříkejte nic!" prosila a dodala ještě s váhavým úsměvem: "Teď mlčte! Vzpomínáte... jak květy padají na křišťálový sníh? Když se zaposloucháme, uslyšíme je . . ."

Živě ukázala na strom za jeho zády:

"Podívejte se, dnes rozkvetl! Tak se přece podívejte!"

Soudce se ohlédl. Zvedl hlavu a krása toho, co viděl před sebou, mu vzala dech. Strom se jasně rýsoval proti obloze, ozářené měsícem, a na stříbrných větvích jako rubíny zářily červené kvítky. Studený vzduch rozvlnil lehoučký závan větru. Několik okvětních plátků se odpoutalo a pomalu se snášelo na sníh.

Náhle mu za zády zapraskalo dřevo. Ohlédl se a uviděl prolomené zábradlí. Stál na útesu sám.

OHLEDAČ PŘICHÁZÍ S PŘEKVAPIVÝM OBVINĚNÍM; Z CÍSAŘSKÉHO HLAVNÍHO MĚSTA PŘIJÍŽDĚJÍ DVA ÚŘEDNÍCI

Po noci plné utrpení se soudce ráno probudil pozdě. Písař, který mu přinesl ranní čaj, řekl smutně: "Ženě našeho ohledače se přihodilo neštěstí, Vaše Ctihodnosti. Včera večer šla jako obvykle na Čarodějný vrch sbírat byliny. Zřejmě se opřela o zábradlí a to povolilo. Na úsvitu našel jeden lovec její tělo dole pod útesem."

Soudce vyslovil politování a požádal ho, aby zavolal Ma Žunga. Když spolu osaměli, řekl mu vážně:

"Včera jsem se mýlil, Ma Žungu! O naší návštěvě na pohřebišti nesmíš říct nikdy nikomu ani slovo. Zapomeň, že jsme tam byli!"

Ma Žung přitakal.

"Na myšlení mě moc neužije, Vaše Ctihodnosti," řekl klidně, "ale uposlechnout rozkazu, to teda dovedu! Když Vaše Ctihodnost přikazuje ‚zapomeň'! — tak zapomenu."

Soudce ho propustil s laskavým pohledem.

Ozvalo se zaklepání a do pracovny vstoupil Kuo. Soudce hned vstal a vyšel mu v ústrety. Formálně mu vyslovil soustrast.

Kuo na něho pohlédl velkýma smutnýma očima.

"To nebyla nehoda, Vaše Ctihodnosti," řekl klidně. "Moje žena to místo znala jako svou dlaň a zábradlí bylo pevné. Vím, že si vzala život."

Soudce svraštil obočí, ale Kuo pokračoval stejně vyrovnaně:

"Přiznávám, že jsem se dopustil vážného zločinu, Vaše Ctihodnosti. Když jsem tehdy mladou vdovu požádal, aby se za mne provdala, řekla mi po pravdě, že svého manžela zabila. Odpověděl jsem jí, že mi na tom nesejde, protože jsem věděl, že ji vdali za bestiálního hrubce, který s rozkoší působil bolest lidem i zvířatům. Cítil jsem, že takového člověka je správné sprovodit ze světa, i když mně samotnému by k tomu chyběla odvaha. Nejsem muž velkých činů, Vaše Ctihodnosti."

Zvedl ruce v zoufalém gestu.

"Neptal jsem se jí tehdy na podrobnosti," pokračoval Kuo, "a nikdy jsme o té věci už nemluvili. Ale vím, že o tom často přemýšlela, že ji mučily pochybnosti. Mohl jsem ji pochopitelně nabádat, aby se doznala k zločinu, jehož se dopustila, ale jsem sobecký člověk, Vaše Ctihodnosti. Pomyšlení, že bych ji ztratil, bylo pro mne nesnesitelné ..."

Hleděl do země a ústa se mu chvěla.

"A proč s tou věcí přicházíte nyní?" zeptal se Ti.

Kuo zvedl hlavu.

"Jsem přesvědčen, že by si to přála, Vaše Ctihodnosti," odpověděl klidně. "Vím, že proces s paní Lu na ni hluboce zapůsobil, cítila, že by měla odčinit svůj zločin vlastní smrtí. Byla to žena navýsost upřímná a vím, že by si přála, aby její zločin vešel úředně ve známost a ona mohla vstoupit na onen svět s čistým štítem. Proto jsem jej nyní přišel oznámit a zároveň obvinit sebe ze spoluúčasti, neboť jsem jej kryl."

"Uvědomujete si, že jste se provinil hrdelním zločinem?" zeptal se soudce.

"Samozřejmě!" přisvědčil Kuo. "Moje žena věděla, že po jejím odchodu mi už nebude záležet na životě."

Soudce Ti mlčky poškubával bradou. Před takovou oddaností se cítil zahanben. Po chvíli řekl:

"Nemohu zahájit posmrtné řízení proti vaší ženě, Kuo. Nikdy vám neřekla, jak zabila svého manžela, a já nemohu otevřít hrob a nařídit ohledání na základě svědectví z doslechu. Navíc si myslím, že kdyby vaše žena skutečně chtěla, aby zločin, jehož se údajně dopustila, byl zveřejněn, byla by jistě zanechala písemné doznání."

"Máte pravdu," uvažoval Kuo zamyšleně. "Tohle mě nenapadlo! Jsem tak zmatený..." Pak dodal tiše, jakoby pro sebe: "Bude mi bez ní tak smutno ..."

Soudce vstal, došel až k němu a zeptal se: "Není ve vašem domě dceruška paní Lu?"

"Je," odvětil Kuo s váhavým úsměvem. "Je to roztomilá holčička. Moje žena ji měla velice ráda."

"Pak je vaše povinnost jasná, Kuo," řekl soudce pevně. "Jakmile bude případ paní Lu uzavřen, přijmete to děvčátko za vlastní."

Kuo se na soudce vděčně podíval a řekl provinile:

"V tom rozčilení jsem se vám ani neomluvil za to, že jsem nepřišel na ten hřebíček už při prvním ohledání, Vaše Ctihodnosti! Doufám, že . . ."

"Zapomeňte na minulost," řekl soudce spěšně.

Kuo poklekl a třikrát pobil čelem o podlahu. Když opět vstal řekl prostě:

"Děkuji vám, pane." A na odchodu dodal: "Vaše Ctihodnost je vzácný a dobrý člověk!"

Kuo se zvolna šoural ke dveřím, soudce za ním hleděl a měl pocit, jako by ho někdo uhodil do tváře těžkým bičem.

Dopotácel se zpátky k psacímu stolu a těžce dosedl do křesla. Náhle mu vytanulo na mysli, co říkal Kuo o pochybách, v nichž se jeho žena zmítala. "Radosti míjejí, přetrvá pouze žal" — ona skutečně znala celou báseň. Ach, "kéž nová láska ztiší starou bolest …" Hlava mu sklesla na stůl.

Trvalo dlouho, než se zase napřímil. Zčistajasna mu vytanul na mysli dávno zapomenutý rozhovor, který kdysi vedl s otcem. Před třiceti lety, právě když vykonal první úřednickou zkoušku, rozdychtěně vykládal otci o velikých plánech do budoucnosti.

"Věřím, že dojdeš daleko, Ti Žen-ťie," řekl mu otec, "ale připrav se na mnohá utrpení, jež tě na této cestě potkají. A až dosáhneš vrcholu, shledáš, že je tam člověk velice osamělý." Odpověděl sebejistě: "Utrpení a osamocenost činí muže silným, pane!" Tehdy otcovu smutnému úsměvu neporozuměl. Teď však pochopil.

Písař přinesl konvici horkého čaje a soudce pozvolna vypil šálek. Užasle si pomyslel: "To je zvláštní, život jde dál, jako by se nic nestalo! A přece — Chung je mrtvý, já se přičiněním jednoho muže a jeho ženy hanbím sám před sebou a přitom si tu sedím a piju čaj. Život jde dál, ale já jsem se změnil. Život jde dál, jenomže já už nemám chuť do jeho chodu zasahovat."

Cítil se neobyčejně unaven. "Klid a mír," zasnil se, "život na odpočinku." Pak si uvědomil, že to nemůže udělat. Odpočinek je pro muže bez povinností, ale on jich má až příliš mnoho. Přísahal, že bude sloužit státu a lidu, oženil se a přivedl na svět děti. Nemůže nedostat svým závazkům, utéct před svými dluhy jako zbabělec. Musí vytrvat.

Učinil toto rozhodnutí a seděl hluboko ponořen v myšlenkách.

Najednou se rozletěly dveře, dovnitř vběhli jeho tři pomocníci a vytrhli ho z úvah.

"Vaše Ctihodnosti!" volal Ťiao Taj rozčileně, "z hlavního města přijeli dva vysocí úředníci. Cestovali bez zastávky po celou noc!"

Soudce na ně udiveně pohlédl. Řekl, aby vznešené hosty nechali odpočinout v audienční síni; dostaví se hned, jakmile se převlékne do úředního roucha.

Když soudce vešel do audienční síně, spatřil tam dva muže v šatu z lesklého brokátu. Podle insignií na jejich čapkách poznal, že jsou to vrchní vyšetřovatelé od Nejvyššího soudu. Když poklekal, srdce se mu sevřelo. To musí být velice vážná záležitost!

Starší muž k soudci rychle přistoupil a zvedl ho. Uctivě řekl:

"Vaše Excelence nebude poklekat před svými služebníky."

Ohromený soudce se nechal zavést k čestnému sedadlu.

Starší úředník přistoupil k vysokému oltáři u zadní stěny a pozorně pozvedl žlutý úřední svitek, který tam spočíval. Držel jej uctivě v obou nikách a řekl:

"Vaše Excelence bude nyní číst Milostivá slova!"

Soudce Ti vstal a s úklonou přijal úřední svitek. Pomalu jej rozvinul, přičemž dbal na to, aby císařskou pečeť, kterou viděl nahoře, měl nad přímkou svých očí.

Byl to císařský edikt, oznamující obvyklými formulemi, že Ti Žen-ťie byl v uznání za dvanáctiletou chvályhodnou službu jmenován předsedou Nejvyššího soudu. Červeným štětcem na něm byl připsán císařův souhlas.

Soudce Ti edikt svinul a položil jej opět na oltářní stůl. Pak se obrátil tím směrem, kde leželo hlavní město, ulehl tváří k zemi a devětkrát pobil čelem o podlahu na znamení vděčnosti za projev císařovy přízně.

Když vstal, oba úředníci se mu hluboce uklonili.

"Tyto dvě osoby," řekl starší z nich uctivě, "byly jmenovány pomocníky Vaší Excelence. Dovolili jsme si dát kopie Milostivého ediktu hlavnímu písaři, aby byly rozšířené po celém městě a lid se mohl radovat nad ctí, prokázanou jejich náčelníkovi. Zítra časně ráno doprovodíme Vaši Excelenci do hlavního města. Je Milostivou vůlí, aby se Vaše Excelence ujala svých povinností co možná nejdříve."

"Nástupce Vaší Excelence byl už jmenován," dodal mladší muž. "Můžeme ho očekávat dnes večeř."

Soudce Ti pokýval hlavou.

"Můžete si teď odpočinout," řekl. "A já půjdu do pracovny připravit písemnosti pro svého nástupce."

"Bude nám ctí pomoci Vaší Excelenci," nabídl starší muž s nadměrnou horlivostí.

Cestou z audienční síně do úřadovny slyšel soudce z dálky rachot petard. Občané Pej-čou začali oslavovat úspěch svého náčelníka.

Vyšel mu v ústrety hlavní písař. Oznámil, že zaměstnanci soudu se shromáždili v soudní dvoraně, aby mu blahopřáli.

Když vstoupil na pódium, uviděl všechny písaře, úředníky, biřice a strážné klečet před soudcovským stolem, a tentokrát se k nim přidali i jeho tři pomocníci.

Soudce, jemuž po boku stál z každé strany jeden z vyšetřovatelů, pronesl několik příhodných slov a poděkoval všem za práci během jeho funkčního období. Oznámil, že všichni dostanou zvláštní přídavek podle své hodnosti a úředního postavení. Pak pohlédl na tři muže, kteří mu tak oddaně sloužili a stali se jeho přáteli. Oznámil, že Ma Žung a Ťiao Taj jsou jmenováni veliteli pravého a levého křídla gardy Nejvyššího soudu a Tao Kan hlavním tajemníkem.

Provolávání slávy ze soudního dvora se prolínalo s hlasitým jásotem davu, který se shlukl venku na ulici. "Ať žije náš náčelník!" volali. Ti si s trpkostí uvědomil, jaká komedie je ten lidský život.

Sotva se vrátil do pracovny, vpadli tam Ma Žung, Ťiao Taj a Tao Kan, aby mu poděkovali. Ale hned se zarazili, když viděli, jak dva slavnostně se tvářící úředníci pomáhají soudci svlékat úřední roucho.

Soudce se přes jejich hlavy na pomocníky smutně usmál. Beze slova zmizeli. A jak se za nimi zavřely dveře, uvědomil si s náhlou bolestí, že staré časy prostého přátelství jsou ty-tam.

Starší úředník podal soudci jeho oblíbenou kožešinovou čapku. Jako člověk vychovaný ve dvorských kruzích se naučil skrývat své pocity. Ale při pohledu na starou opelichanou kožešinu přece jen nemohl nepovytáhnout obočí.

"Je to výjimečná čest," poznamenal mladší úředník zdvořile, "být jmenován rovnou do vznešeného úřadu předsedy Nejvyššího soudu. Zpravidla Milostivá volba padne na některého ze starších provinčních guvernérů. A řekl bych, že Vaší Excelenci není ani pětapadesát."

Soudce Ti si pomyslel, že muž není valným pozorovatelem, jinak by přece poznal, že je mu sotva šestačtyřicet. Ale když pohlédl do kulatého zrcátka, k svému velkému překvapení shledal, že za posledních pár dnů mu černá brada a licousy prokvetly.

Rozložil po psacím stole úřední složky a krátce podal oběma úředníkům výklad. Když se dostal k deskám se svým návrhem na půjčky rolníkům, na němž tak často pracoval se seržantem Chungem, znovu se rozohnil. Oba úředníci

poslouchali zdvořile, ale brzy postřehl, že se viditelně nudí. S povzdechem desky zavřel. A znovu si vzpomněl na otcova slova: "A až dosáhneš vrcholu, shledáš, že je tam člověk velice osamělý."

Tři pomocníci soudce Ti seděli ve strážnici kolem ohně, který plál uprostřed na kamenné podlaze. Nejdříve vzpomínali na seržanta Chunga a nyní mlčky hleděli do plamenů.

Najednou řekl Tao Kan:

"Moc by mě zajímalo, jestli bych zlákal ty dva panáky z hlavního města dnes večer na partičku kostek!"

Ma Žung zvedl hlavu.

"S kostkama je konec, pane tajemníku!" zabručel. "Teď se budeš muset naučit žít na Vysoký noze! A Nebesa budiž velebena, že budu konečně ušetřenej strašnýho pohledu na ten tvůj umaštěnej kaftan!"

"Až budeme v hlavním městě, dám ho obrátit," odpověděl Tao Kan pokojně. "Odzvoněno je i tvým rváčským manýrám, Ma Žungu! Mimochodem, není načase, abys nechal hrubou práci mladším, co říkáš, bratře? Vidím na tvé hlavě šediny, příteli!"

Ma Žung si lopatovitou tlapou ohmatával kolena.

"Inu," připustil lítostivě, "je pravda, že mi tu a tam lupne v kloubech." Najednou se mu tvář rozzářila v širokém úsměvu. "Ale takoví chlapíci, jako jsme my, bratře, budou mít v hlavním městě ženskejch habaděj!"

"Nezapomínej na konkurenci mladejch honimírů!" suše ho upozornil Tao Kan.

Ma Žung poněkud zvadl a zamyšleně se podrbal. Přestaň, ty starej sejčku!" zakřikl Tao Kana Ťiao Taj. "Jistě trochu stárnem, a někdy nám dokonce přijde vhod, když se můžeme dobře vyspat sami. Ale, bratři, jedno s námi půjde všude!"

Zvedl ruku, jako by v ní držel pohár.

Jantarový opojení!" zajásal Ma Žung a bujaře vyskočil. "Pojďme, bratři, dnes jdeme do nejlepšího podniku ve městě!"

Vzali Tao Kana mezi sebe a táhli ho k hlavní bráně.